

บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ฉันทย์สิตา บุตรจินดาเวชย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2565

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ธัญย์ลิตา บุตรจินดาเวศย์

มหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2565

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ธัญย์ลิตา บุตรจินดาเวศย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2565

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

THE ROLE OF LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION IN PROMOTING
TOURISM IN PHRAPRADAENG DISTRICT SAMUT PRAKAN PROVINCE

TANSITA BUTJINDAVES

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE MASTER DEGREE OF POLITICAL SCIENCE

PROGRAM IN GOVERNMENT

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2022

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ชื่อนักศึกษา : ธัญย์ลิตา บุตรจินดาเวศย์
ชื่อปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : การปกครอง
ปีพุทธศักราช : 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

.....
(พระมหาอรุณ ปณณารุณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยuthana ปราณีต)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

.....
(รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

กรรมการ

.....
(ดร.สมภพ ระงับทุกข์)

กรรมการ

.....
(ดร.ธรรกูร หอมกลิ่น)

กรรมการ

.....
(ดร.เกษฎา ผาทอง)

(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

Thesis Topic : The Role of Local Government Organization in Promoting
Tourism in Phrapradaeng District, Samutprakan Province
Student's Name : Tansita Butjindaves
Degree Sought : Master of Political Sciences
Program : Government
Anno Domini : 2022
Advisor : Assoc. Prof. Dr.Sukit Chaimusik

Accepted by the Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University
in Partial Fulfillment of the Master Degree of Political Science Government.

Dean of Faculty of Social Sciences *A. Pan yaruna*.....
(Phramaha Arun Paññārūno)

Thesis Committee :
Chairman *Yuttana Praneet*.....
(Asst.Prof. Dr.Yuttana Praneet)

Member (Advisor) *S. Chaimusik*.....
(Assoc.Prof. Dr.Sukit Chaimusik)

Member (Co-Advisor) *Sompop Rangubtook*.....
(Dr.Sompop Rangubtook)

Member *Thakul Homklin*.....
(Dr.Thakul Homklin)

Member *Ketsada Phathong*.....
(Dr.Ketsada Phathong)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ชื่อนักศึกษา	: ธัญย์ลีดา บุตรจินดาเวศย์
ชื่อปริญญา	: รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: การปกครอง
ปีพุทธศักราช	: 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน 3. เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 196 คน การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ที่มีบทบาทสำคัญจำนวน 6 คน (Key Informants) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean; \bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation, S.D.) และทดสอบสมมติฐาน T-test และ F-test ค่าสถิติ ANOVA

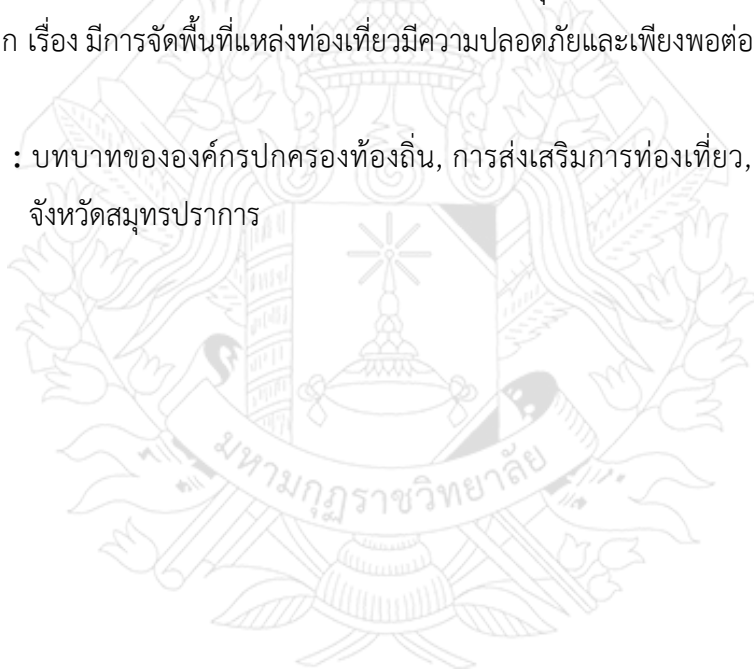
ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง รองลงมาคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบบุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนบุคลากรที่มีอายุและระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ผลจากการสัมภาษณ์แนวทางส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ความคิดเห็นสอดคล้องกันส่วนมาก คือ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่น เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น, รองลงมาได้แก่บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง เรื่อง ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น รองลงมาคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เรื่อง มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่น, การส่งเสริมการท่องเที่ยว, อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ABSTRACT

Thesis Topic : The Role of Local Government Organization in Promoting
Tourism in Phrapradaeng District, Samutprakan Province

Student's Name : Tansita Butjindaves

Degree Sought : Master of Political Sciences

Program : Government

Anno Domini : 2022

Advisor : Assoc. Prof. Dr.Sukit Chaimusik

The objectives of this thesis are as follows: 1.To study the role of local government organizations in tourism promotion in Phra Pradaeng district of Samut Prakan province, 2. To compare the role of local government organizations in tourism promotion in Phra Pradaeng district of Samut Prakan province in the opinion of people with different gender, age, and educational level, and 3. To collect suggestions on ways to promote the role of local government organizations in tourism promotion in Phra Pradaeng district of Samut Prakan province. The mixed research method was used in the study. The quantitative data were collected by questionnaire from 196 samples obtained by Taro Yamane's formula. The qualitative data were collected by in-depth interviews with 6 key informants. The statistics used in the research were frequency distribution, percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), and hypothesis testing T-test, and F-test or ANOVA statistical value.

The results showed that:

1. The role of local government organizations in tourism promotion in Phra Pradaeng district of Samut Prakan province in all 4 aspects was at a high level. When considering each aspect, it was found that every aspect was at a high level. Sorted in 3-descending order from highest to lowest were as follows: the role of promoting natural resources and environment, the role of promoting social culture and security, followed by the role of promoting the physical environment, and the role of the promotion of facilities respectively.

2.The comparison results Personnel with different gender, age, education level and work experiences have different levels of opinions on the role of local governments in promoting tourism in Phra Pradaeng district of Samut Prakan province with significantly statistic figure at the 0.05 level. The personnel with different age and educational levels have opinions on the role of local government organizations in tourism promotion in Phra Pradaeng district of Samut Prakan province indifferently.

3. Results from the most interviews on the guidelines for promoting the role of local government organizations in tourism promotion in Phra Pradaeng district of Samut Prakan province were on the role of promoting natural resources and the environment in the aspect of tourism made local communities more valued about the environment, followed by the role of promoting social, cultural and security in the aspect of arranging the community to attend a meeting to discuss environmental problems, the role of promoting the physical environment in the aspect that the tourist attraction is still preserved and it is a sustainable tourist destination, and the role in the promotion of facilities in the aspect of arrangement of tourist attractions with safety and sufficiency for tourists.

Key word : The role of local government organization, promoting tourism, Phrapradaeng district Samutprakan province

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ”บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากหลายท่าน และสามารถดำเนินการศึกษาค้นคว้าได้เป็นผลสำเร็จผู้ทำวิจัยจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ขอกราบขอบพระคุณสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย พระเทพวัชรเมธี, ผศ. ดร. อธิการบดี และ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย คณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นผู้อุปการะสนับสนุนด้านการวิชาความรู้ตลอดจนให้คำแนะนำเป็นอย่างดีเสมอมาในการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก ประธานสาขาภาควิชาการปกครอง คณะสังคมศาสตร์ และคณะอาจารย์รัฐศาสตร์ที่เป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาและตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทุกท่าน และคณะผู้บริหารงาน ตลอดจนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่น และบุคลากรที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นพุทธบูชาแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และสุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณผู้มี ดร.เนตรทราย แยมเจริญ ที่เป็นกำลังใจและคอยสนับสนุนในการเรียนมาโดยตลอดตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณครอบครัววัชรจินดา คุณพ่อภูมิ กิติ บุตรจินดา คุณแม่พิราวรรณ บุตรจินดา คุณพ่อวิบูลย์ เสาว์หินกอง และคุณแม่บุญมา เสาว์หินกอง ที่คอยเป็นกำลังใจเสมอมาสำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจมีหรือเกิดขึ้นได้ ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว

ธัญลิตา บุตรจินดาเวศย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ต
สารบัญรูปภาพ	ถ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.4 สมมุติฐานที่ใช้ในการวิจัย	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.6 ขอบเขตในการวิจัย	5
1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการปกครองท้องถิ่น	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานองค์กรปกครองท้องถิ่น	12
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยว	32
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมท่องเที่ยวอำเภอพระประแดง	45
2.5 สภาพพื้นที่ที่ทำวิจัย	82
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	90
2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	94
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 วิธีและขั้นตอนในการวิจัย	95
3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย	96
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	98
3.4 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	99
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	99
3.6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	100
3.7 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	102
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	103
3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	108
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	108
4.3 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	108
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	156
5.2 อภิปรายผล	161
5.3 ข้อเสนอแนะ	172
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงบทบาท	172
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	174
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย180-181	180
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	182
ภาคผนวก ค แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ 189-195	188
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ 196-203	196
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล	203
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าพื้นที่ในการทดลองเครื่องมือ	210
ภาคผนวก ช การวิเคราะห์ด้วยดัชนี IOC (Index of Congruence)206	212
ภาคผนวก ซ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	214
ภาคผนวก ฌ ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน	217
ประวัติผู้วิจัย	219

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	109
4.2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	109
4.3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	109
4.4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	110
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน	111
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 1.บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	111
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2.บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	112
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 3.บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง	113
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 4.บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	114
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามเพศ	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ โดยรวมจำแนกตามเพศ	115
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความ ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการ ท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 1.บทบาทการ ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพจำแนกตามเพศ	116
4.13	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามเพศ	116
4.14	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความ ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการ ท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการ ส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามเพศ	116
4.15	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่น ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2.บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามเพศ	117
4.16	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 3.บทบาทการส่งเสริมด้านสังคม วัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามเพศ	117
4.17	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นใน การส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามเพศ	117
4.18	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ	118
4.19	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามเพศ	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.20	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามอายุ	119
4.21	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามอายุ	119
4.22	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	120
4.23	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามอายุ	121
4.24	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามอายุ	121
4.25	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	122
4.26	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด จำแนกตามอายุ	123
4.27	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด จำแนกตามอายุ	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.28	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2.ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมสะอาด จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	124
4.29	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามอายุ	125
4.30	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามอายุ	125
4.31	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคงจำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	126
4.32	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 4.บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ	127
4.33	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ	127
4.34	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	128
4.35	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	129

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.36	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	129
4.37	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	130
4.38	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	130
4.39	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	131
4.40	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	131
4.41	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	132
4.42	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	132
4.43	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	133

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.44	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามระดับการศึกษา	133
4.45	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	134
4.46	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)	134
4.47	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา	135
4.48	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา	135
4.49	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)	136
4.50	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	137

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.51	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	137
4.52	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	138
4.53	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 4.บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	139
4.54	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	139
4.55	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	140
4.56	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2. ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาดจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	141
4.57	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาดจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	141

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.58	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	142
4.59	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	143
4.60	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	143
4.61	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	144
4.62	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	145
4.63	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	145
4.64	แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	146

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.65	สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน	147
4.66	แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	148
4.67	แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม	148
4.68	แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กร ปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง	149
4.69	แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	149
4.70	แสดงรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ 6 ท่าน ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	150
4.71	ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 ท่าน บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	151
4.72	ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 ท่าน บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม	152
4.73	ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 ท่าน บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง	153

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.74	ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 ท่าน บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	154

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

2.1

แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หน้า

94

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันมีหน้าที่ในการส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น บทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยว ก็เช่นกันถือเป็นบทบาทหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่ง 1. สามารถถึงความได้เปรียบของทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในชุมชนมาพัฒนาส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยว 2. ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม เป็นแหล่งสร้างรายได้ของประชาชนในท้องถิ่นได้ 3. สร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น 4. การริเริ่มและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า 5. ดำรงรักษาอุตสาหกรรมหรือประคับประคองกิจการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง ด้านสังคม 1. สนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชาติ 2. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น 3. รักษาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ 1. สร้างรายได้ให้แก่ประเทศ ในรูปของเงินตราต่างประเทศ 2. การกระจายรายได้และสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ประชาชน ด้านการเมือง 1. เสริมสัมพันธ์ภาพอันดีและความเข้าใจของมวลมนุษยชาติอันจะนำไปสู่สันติภาพของโลก 2. ส่งเสริมให้นานาประเทศรู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น (สถาบันพระปกเกล้า บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

เนื่องด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจุบันมีหน้าที่ในการส่งเสริมพัฒนาในด้านต่าง ๆ บทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวก็เช่นกันถือเป็นบทบาทหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถถึงความได้เปรียบของทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในชุมชนมาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม เป็นแหล่งสร้างรายได้ของประชาชนในท้องถิ่นได้

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 มาตรา 53/1 และพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยกำหนดให้จังหวัดฯ มีคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และให้มีการระดมความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการที่สอดคล้องกับปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน โดยจังหวัดฯ ปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำนวน 2 ครั้ง โดยเมื่อปี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาว่า “เป็นศูนย์กลาง Logistics เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เป็นเมืองอุตสาหกรรมหลักของชาติ บ้านเมืองน่าอยู่ และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ” และเมื่อปี พ.ศ. 2553 ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาว่า “เมืองอุตสาหกรรมน่าอยู่”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. แจ้งว่า ในคราวประชุมคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.จ.) ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2562 โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานมีมติเห็นชอบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับบทวนฯ โดยให้ปรับแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

เป็นช่วงเวลา พ.ศ. 2561-2565 และปรับสาระของแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการได้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ฉบับทบทวน) แผนปฏิบัติราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ทิศทางแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนยุทธศาสตร์รายสาขา/เฉพาะรายสาขา ข้อเสนอการนายกรัฐมนตรี ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ Thailand 4.0 (Micro Cluster) และปัญหาความต้องการในพื้นที่ในลักษณะ One Plan

แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวนรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ฉบับนี้ ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกลุ่มภารกิจ 4 ด้าน (Cluster) ของจังหวัด ฯ และผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนภาคประชาชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนทีมบูรณาการกลาง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.ร. และกระทรวงมหาดไทย โดยมีการชี้แจงแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปี การระดมความคิดเห็นในการวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพโดยวิธี SWOT Analysis เพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวน รอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 แผนปฏิบัติราชการประจำปีและค่าของงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายการพัฒนา พันธกิจ ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning) ประเด็นการพัฒนา แผนงาน ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และจัดทำบัญชีโครงการ รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) สมุทรปราการ โดยได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดว่า “เมืองอุตสาหกรรมสะอาด ปลอดภัย นำอยู่” เป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ว่า “เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลกับการพัฒนาเมือง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมั่นคงปลอดภัย” โดยมีตำแหน่งการพัฒนา (Positioning) ประกอบด้วย 1) เมืองอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการส่งออก (Eco-Industrial Town) 2) เมืองปริมณฑล ศูนย์กลางการขนส่งและกระจายสินค้าเพื่อรองรับการผลิต การค้า การลงทุน การบริการ และการพาณิชย์ 3) เมืองปริมณฑล นำอยู่ ที่รองรับการขยายตัวของเมืองหลวง ซึ่งจังหวัดฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกภาคส่วนจะได้นำไปใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาจังหวัดและบูรณาการงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ต่อไป (แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564)

ดังนั้น บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำนาจหน้าที่ ดำเนินการพัฒนาระบบ รูปแบบ และโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำ ประสานและบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่นและวางระบบในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำ แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามอำนาจ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางและจัดทำมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริการงานบุคคลส่วนท้องถิ่นส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ การพัสดุการจัดเก็บรายได้ และการประกอบกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งวางระบบตรวจสอบระบบการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการบริการสาธารณะและการศึกษาในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดแนวทาง วางระบบ และสร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานส่งเสริมภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรมปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย อำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด มีดังต่อไปนี้

ดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกรมในเขตพื้นที่จังหวัด อำนาจการ ประสาน ปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานอันเป็นอำนาจหน้าที่ของ ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอด้านการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันมีหน้าที่ในการส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น บทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยว ก็เช่นกันถือเป็นบทบาทหนึ่งซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สามารถดึงความได้เปรียบของทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรม ชนบธรรมเนียมประเพณีที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในชุมชนมาพัฒนาส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม เป็นแหล่งสร้างรายได้ของประชาชนในท้องถิ่นได้ สร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น เป็นการริเริ่มและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า ให้ดำรงรักษาจุดขายหรือระดับประคองกิจการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูง มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง รวมไปถึงการค้าการลงทุน เมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่นๆ การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเพราะนอกจากจะสร้างรายได้โดยมีมูลค่าเป็นอันดับหนึ่งของการค้าบริการรวมของประเทศแล้วยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย อาทิ โรงแรมและที่พักภัตตาคารร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุนการจ้างงานและการกระจายรายได้ สู่อำเภอโดยในแต่ละปีสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศในรูปเงินตราต่างประเทศปีละหลายแสนล้านบาทรวมทั้งสร้างกระแสเงินหมุนเวียนภายในประเทศจากคนไทยเที่ยวไทยนับแสนล้านบาทเช่นเดียวกัน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564, หน้า 1)

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่นได้เป็นกอบเป็นกำก็จริง แต่การริเริ่มและการบริหารจัดการ

การท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าอย่างเป็นพลวัตและมีความยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการดำรงรักษาจุดขายหรือประคับประคองกิจการการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่องนั้นเป็นประเด็นปัญหาสำคัญหรือเป็นโจทย์ใหญ่ที่ทำนายผู้บริหารหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้มีใช้น้อย นอกจากนี้ ในบางกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่สามารถค้นหาโอกาสหรือมองไม่เห็นช่องทางในการส่งเสริมบทบาทการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง ๆ ที่มีความได้เปรียบของทุนทางทรัพยากรธรรมชาติหรือมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เหนือกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในจังหวัดสมุทรปราการนั้นได้มีการส่งเสริมพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ผ่านมา นั้น ทำให้สมุทรปราการเป็นจังหวัดที่รองรับการขยายตัวของ กรุงเทพมหานคร

การท่องเที่ยวต้องผ่านกระบวนการจัดการและพัฒนาองค์ประกอบทุกอย่างที่เกี่ยวข้องโดยหน่วยงานสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต้องใช้องค์ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ ในเชิงบูรณาการทั้งด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การตลาด การเกษตร การจัดการ จิตวิทยา ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา จังหวัดสมุทรปราการ ต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ต้องการทราบ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอย่างไร

1.2.2 ต้องการทราบ ผลการเปรียบเทียบบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกัน เป็นอย่างไร

1.2.3 ต้องการทราบ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

1.3.3 เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

1.4.2 บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

1.4.3 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่น ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

1.4.4 บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ตามทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอร์สเบิร์ก (Herzberg's Two Factor Theory) ประกอบด้วยเนื้อหา

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย บทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยว 4 ด้าน ดังนี้ คือ 1) บทบาทการ ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 3) บทบาทการ ส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง 4) บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

1.6 ขอบเขตในการวิจัย

1.6.1 ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และ ลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติ หน้าที่ในองค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 386 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 196 คน

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ ส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 ท่าน

1.6.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ใน 4 ด้าน คือ 1) บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) บทบาท การส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 3) บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง 4) บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.6.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ เขตพื้นที่รับผิดชอบของอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่องค์การบริหาร ส่วนตำบลทรงคนอง, องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ, องค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ, องค์การ บริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง, องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า, องค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว

1.6.4 ขอบเขตด้านเวลา

ได้แก่ ระยะเวลาที่กำหนดในการวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2564 ถึง เดือนมีนาคม 2565

1.6.5 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม คือ บทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยว 4 ด้าน ได้แก่ 1. บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำนวน 6 ข้อ 2. บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 5 ข้อ 3. บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำนวน 6 ข้อ 4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จำนวน 6 ข้อ

1.7 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่น หมายถึง (Local Administration Organization) องค์กรการบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 บทบาทหน้าที่ที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นบันไดไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่รับผิดชอบ และเป็นหน่วยงานปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดรูปแบบหนึ่ง โดยปกติการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ เลือกตั้งผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อเลือกผู้บริหารท้องถิ่นอีกทีหนึ่ง (เรียกว่าการเลือกตั้งโดยตรงหรือโดยอ้อมตามลำดับ) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจอิสระ (autonomy) ในการบริหารจากรัฐได้ในระดับหนึ่งตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ หมายถึง องค์กรการบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย องค์กรการบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง คือ องค์กรการบริหารส่วนตำบลทรงคนอง, องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ, องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางยอ, องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง, องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า, องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางกอบัว

การส่งเสริมการท่องเที่ยว หมายถึง การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นหลักประกันว่าการท่องเที่ยว จะสร้างรายได้ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความมั่นคงยั่งยืนอยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และสร้างความพอใจ ให้แก่ประชาชนเจ้าของท้องถิ่นและในขณะเดียวกันก็ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือกระทบต่อสภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุด มิฉะนั้นการท่องเที่ยวก็จะถูกทำลายไม่สามารถเป็นอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนอีกต่อไป (แผนพัฒนาจังหวัดจังหวัดสมุทรปราการ 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565) และปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการของประชาชน (Factors that affect the people's needs) หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้ง 4 ด้าน คือ

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ (บทบาทด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว)

1) บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ คือ สิ่งที่ไม่มีชีวิตอยู่รอบ ๆ ตัวเรา ได้แก่ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เช่น ความร้อน แสง เสียง อากาศเป็นพิษ น้ำเน่าเสีย ความแออัดของรถยนต์ ซึ่ง มีอิทธิพลต่อคนอย่างมากในปัจจุบัน ทำให้เกิดโรค และความผิดปกติต่าง ๆ กับร่างกาย และจิตใจลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว หรือสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถมองเห็นได้ เช่น ถนนทางเข้าออก สถานที่ ๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น วัด แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตลาดน้ำ ตลาดจมน้ำ ห้างน้ำ ห้างสุขา ไฟฟ้า ที่จอดรถ แผงหรือลือคของร้านค้า ที่นั่งพักผ่อน มีความสะดวกสบาย เป็นต้น

2) บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมและความสะดวก Amenity หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ แผนที่ อินเทอร์เน็ต ศูนย์ให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยว ระบบป้องกันความปลอดภัยทางทะเล เป็นต้น

3) บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง หมายถึง ความปลอดภัยและความมั่นคงเป็นองค์ประกอบสำคัญของคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวจะมีชื่อเสียงและสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวให้มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวได้ ต้องมีรากฐานที่สำคัญมาจากการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่ดีโดยบุคลากรทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้เกิดขึ้นในภาคการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน องค์การการท่องเที่ยว กล่าวหาว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทาง ศิลปะและขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษได้สร้างสมและถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ประกอบด้วย งานประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน การแสดง ศิลปวัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง การแต่งกาย ภาษา ขนเผ่า เป็นต้น ตัวอย่างของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยในประเภทนี้ได้แก่ ตลาดน้ำ งานแสดงของช้างจังหวัดสุรินทร์ งานร่มบ่อสร้าง ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

4) บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ อาจจะเป็นความงามตามสภาพธรรมชาติ ความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ สันฐานที่สำคัญทางธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์อันเป็นเอกลักษณ์หรือเป็นสัญลักษณ์ ของท้องถิ่น นั้น ๆ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ (Special Environmental Features) หรือสภาพแวดล้อมที่มีคุณค่าทางวิชาการ

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 เพศ คือ

1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 5 ช่วง คือ

1) 20 - 30 ปี 2) อายุ 31 - 40 ปี, 3) อายุ 41 - 50 ปี, 4) อายุ 51 - 60 ปี และ 5) อายุ 61 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ 1.ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี 2. ระดับปริญญาตรี 3. สูงกว่าปริญญาตรี 4. อื่น ๆ ระบุ.....

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ช่วงระยะเวลาของการปฏิบัติงาน ตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึง วันที่ตอบแบบสอบถามของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 1. น้อยกว่า 10 ปี 2. ระหว่าง 10 - 15 ปี 3. ระหว่าง 16 - 20 ปี 4. มากกว่า 20 ปี 5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.8 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.8.1 ทำให้ทราบถึงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.8.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบด้านบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

1.8.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครอง
ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.8.4 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในทางปฏิบัติให้หน่วยงานต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลไปวางแผนส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการปกครองท้องถิ่น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานองค์กรปกครองท้องถิ่น
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยว
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมท่องเที่ยวอำเภอพระประแดง
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ทำวิจัย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการปกครองท้องถิ่น

2.1.1 ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการปกครองท้องถิ่น

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของบทบาทไว้มากมาย ดังนี้

สุชา จันท์เอมและสุรางค์ จันท์เอม (2520 : 46) ให้ความหมายของบทบาทว่า บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่างๆ พึงกระทำนั้นคือเมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพใดอย่างใดแล้วบุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนด

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 50) ได้อธิบายว่า บทบาทหมายถึง การประพฤติของบุคคลตามตำแหน่งและสถานภาพในสังคมนั้น ๆ

สงวนศรี วิรัชชัย (2527 : 23 - 24) กล่าวว่า ถ้าจะพิจารณาลักษณะของบทบาทตามที่ปรากฏในสังคมให้ลึกซึ้งแล้วจะพบว่า มีบทบาทอยู่หลายลักษณะ ดังนี้

1. บทบาทตามที่กำหนด (Prescribed roles) หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่ม หรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมกลุ่มหรือองค์กรนั้น ๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่า พ่อ-แม่ ต้องอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง (Expected roles) หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่คนอื่น (ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติบทบาทที่ผู้รับคาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนดก็ได้ เพราะบางคนอาจมีการคาดหวังมากหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3. บทบาทที่อุดมคติของผู้อยู่ในตำแหน่ง (Subjective roles) หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิดและเชื่อว่าบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่นผู้บังคับบัญชาคิดว่าตนมีหน้าที่ควบคุมปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่ต้องใส่ใจปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้น บทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดและอาจจะตรงกับบทบาทที่ผู้รับคาดหวัง

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Enacted roles) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็นซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งแต่ก็อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามการคาดหวังของผู้อื่นทั้ง ๆ ที่บทบาทนี้ไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ (Perceived roles) รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ของคนเราจะมีการเลือกรับรู้และมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริงได้โดยอิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์และสถานการณ์หลายอย่าง ดังนั้น เมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไปและอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งด้วย

Berol (1960 : 153) ได้อธิบายแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาท ไว้ดังนี้

1. บทบาทเป็นสิ่งที่กำหนดไว้อย่างเป็นระเบียบชัดเจนว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทจะต้องมีหน้าที่อย่างไรบ้าง

2. บทบาทที่ได้กระทำจริง เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลได้กระทำจริงเมื่ออยู่ในบทบาทนั้น ๆ

3. บทบาทที่ถูกคาดหวัง เป็นบทบาทที่ถูกคาดหวังจากผู้อื่นว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้น ๆ ควรจะกระทำอย่างไร

การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.2 ความหมายของการบริหาร

คำว่า 1) บริหาร แปลว่า อ้อมหนี, หลีกหนี, หลบหนี ซึ่งปัญหา หรือแปลว่า ผู้สามารถบริหารปัญหา และนำปัญหาไปโดยรอบหรือกำจัดให้หมดสิ้นไป และ 2) คำว่า บริหาร แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Administer และ Administration แปลความหมาย คือ การปกครองดำเนินการอำนวยความสะดวกให้วางส่งเสริมและบำรุง

พะยอม วงศ์สารศรี กล่าวว่า การบริหาร (Administration) หมายถึง กระบวนการ ที่ผู้จัดการใช้ ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่างๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์กร การตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้า ในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วยองค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และหมายถึงการทำงานต่าง ๆ ให้เสร็จลุล่วงไปโดยอาศัยผู้อื่นเป็นผู้ทำโดยมีทรัพยากรด้านบุคคลเข้าร่วมทำงานในองค์กร ซึ่งเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านเครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุ ดิน เงินทุน และข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ

ธงชัย สันติวงษ์ กล่าวว่า การบริหารเป็นเรื่องของการนำเอากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจด้วย ความเที่ยงธรรม และอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

พิทยา บวรวัฒนา กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการตามแนวทางหรือนโยบาย การสั่งการ การอำนวยความสะดวก การสนับสนุน และการตรวจสอบ ให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่

ต้องการซึ่งการบริหารเป็นการกำหนดแนวทางหรือนโยบายการสั่งการ การอำนวยการ การสนับสนุน และการตรวจสอบให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ

วิรัช นิภาวรรณ กล่าวว่า การบริหารในฐานะที่เป็นกระบวนการ หรือกระบวนการบริหารเกิดได้หลายแนวคิด เช่น โปสดีคอร์บ (POSDCORB) เกิดจากแนวคิดของลูเธอร์ กุลลิก (Luther Gulick) และลินดอล เออร์วิก (Lyndall Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน การรายงาน (Reporting) และ การงบประมาณ (Budgeting) ขณะที่กระบวนการบริหารตามแนวคิดของ เฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับการ (Commanding) การประสานงาน และการควบคุมงาน (Controlling) หรือรวมเรียกว่า ฟอคค์ และผู้บริหารงานที่ดีจะต้องมีวิธีการบริหารงานที่จะทำให้ชนะใจลูกน้อง ผู้บริหารงาน คือ จะต้องมีความหนักแน่นมั่นคง และสามารถเป็นเสาหลักในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกน้องได้มีความสามารถในการแบ่งงานให้ลูกน้องทำตามความชำนาญของ แต่ละคน และรู้จักกระจายอำนาจให้แก่ลูกน้องได้ช่วยแบ่งเบาภาระของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารงานที่ดีจึงเป็นผู้ที่คอยดูแลภาพรวมในการทำงานของบุคคลในองค์การ

การบริหารงาน คือ การใช้ศาสตร์และศิลป์เพื่อนำเอาทรัพยากรการบริหารมาบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้อย่างมีคุณภาพซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ
- 2) การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
- 3) การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ
- 4) การบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของบุคคล ฉะนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่ม

เพื่อให้เกิดพลังร่วมของกลุ่มในการที่จะทำให้ภารกิจบรรลุตามวัตถุประสงค์

เด่น ชะเนติยง องค์ประกอบของการบริหารที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อองค์การดังนี้

1. วัตถุประสงค์ที่แน่นอน กล่าวคือจะต้องรู้ว่าจะดำเนินการไปทำไมเพื่ออะไรและต้องการอะไรจากการดำเนินการเช่นต้องมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการหรือในการผลิตต้องรู้ว่าจะผลิตเพื่อใครต้องการผลตอบแทนเช่นใดถ้าหากไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แล้วก็ไม่มีประโยชน์ที่จะบริหารการดำเนินงานต่าง ๆ จะไม่มีผลสำเร็จเพราะไม่มีเป้าหมายกำหนดไว้แน่นอน

2. ทรัพยากรในการบริหารได้แก่วัตถุและเครื่องใช้เพื่อประกอบการดำเนินงานรวมถึงความสามารถในการจัดการทรัพยากรในการบริหารได้แก่ 4Ms คือ มนุษย์ (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และความสามารถในการจัดการ (Management) หรือ 6Ms ที่มีเครื่องจักร (Machine) และตลาด (Market) เพิ่มเข้ามา ซึ่งในปัจจุบันมีความจำเป็นมากขึ้น

3. มีการประสานงานระหว่างกันหรือเรียกได้ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันกล่าวคือเป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมทั้งทรัพยากรในการบริหารทั้ง 4Ms หรือ 6Ms ดังกล่าวจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเกิดปฏิสัมพันธ์หรือกล่าวได้ว่าจะต้องมีระบบของการทำงานร่วมกันและที่เกิดขึ้นจริงด้วยการนำปัจจัยทั้งหลายเบื้องต้นมาไว้ร่วมกันแล้วไม่เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารก็จะไม่เกิดขึ้น

4. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานนั้นสิ่งทีวัดผลสำเร็จของงานว่าบรรลุเป้าหมายของวัตถุประสงค์ขององค์การก็คือประสิทธิผลขององค์การหมายถึงความสามารถขององค์การในอันที่จะบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การในการใช้ทรัพยากรขององค์การที่มีอยู่ระยะสั้นโดยเปรียบเทียบกับปัจจัยนำเข้าและค่าใช้จ่ายกับปัจจัยนำออกและรายได้ขององค์การ

สรุป แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับบทบาทการปกครองท้องถิ่น บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพมาก อย่างไรก็ตามบทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำนั้นคือเมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพใดอย่างไรแล้วบุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่ ที่กำหนด ดังนั้น บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่คนอื่นหรือ (ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติบทบาทที่ผู้รับคาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนดก็ได้ เพราะบทบาทเป็นสิ่งที่กำหนดไว้อย่างเป็นระเบียบชัดเจนว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทจะต้องมีหน้าที่อย่างไรบ้าง ในการปฏิบัติและนำมาบริหารงานต่อไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และทำอย่างไรให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานที่วางไว้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น

แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น

ผู้นำ (Leader) องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งนี้เพราะผู้นำมีภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนสั่งการ และควบคุมให้บุคลากรขององค์การปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้กับปัญหาที่เป็นที่สนใจของนักวิชาการและบุคคลทั่วไปอยู่ตรงที่ว่า ผู้นำทำอะไรหรือมีวิธีการนำอย่างไร จึงทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ตามเกิดความผูกพันกับงานแล้วทุ่มเทความสามารถ และพยายามที่จะให้งานสำเร็จด้วยความเต็มใจ ในขณะที่ผู้นำบางคนนำอย่างไร นอกจากผู้ใต้บังคับบัญชาจะไม่เต็มใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเกลียดชังและพร้อมที่จะร่วมกันขอลดผู้นำให้ไปจากองค์การ

2.2.1 ความหมายของผู้นำท้องถิ่นและสภาวะผู้นำ

เพื่อให้เข้าใจผู้นำและภาวะผู้นำได้ชัดเจน ผู้วิจัยได้นำความหมายที่นักวิชาการต่าง ๆ ให้ไว้มาอธิบายเพิ่มเติม ดังนี้

จารุวรรณ อ่องเอี่ยม (2550 : 85) ได้อธิบายเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนา ดังนี้ บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนมี 4 บทบาท คือ ด้านคุณสมบัติของผู้นำท้องถิ่น ด้านบทบาทของผู้นำท้องถิ่นกับความสัมพันธ์ในชุมชน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวของผู้นำท้องถิ่น ด้านการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ที่มีผลกระทบกับชุมชน และปัจจัยในการพัฒนาท้องถิ่น 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านแผนปฏิบัติการส่งเสริมการท่องเที่ยวและติดตามประเมินผล ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ปัจจัยด้านกิจกรรมของการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านการพัฒนาการให้บริการในการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยด้านแหล่งเงินทุน

พัฒน์ บุญยรัตพันธ์ (2517 : 129) ได้อธิบายเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำชุมชนว่าเป็นบุคคลที่ประชาชนในชุมชนยกย่องและนับถือ เป็นผู้ที่สามารถจะชักจูงก่อให้เกิดแรงศรัทธาในกลุ่ม รวมถึงเป็นผู้เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่น มีความคิดริเริ่มที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการศึกษา มีความคิดเป็นประชาธิปไตย นอกจากคุณลักษณะ

เฉพาะตัวตั้งที่กล่าวมาแล้วนั้น อาจจะเป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น เป็นผู้มั่งคั่ง เป็นผู้มีตำแหน่งทางการเมือง ตำแหน่งศาสนาสืบทอดต่อกันมา เป็นต้น

กิติ ตย์คานนท์ (2543 : 21) ผู้นำ คือ บุคคลได้รับการแต่งตั้งหรือยกย่องให้เป็นหัวหน้าและตัดสินใจ เนื่องจากมีความสามารถและนำผู้ใต้บังคับบัญชาได้ โดยมีศิลปะที่สามารถมีอิทธิพลเหนือคนอื่น และได้รับความไว้วางใจ รวมทั้งการเคารพนับถือ ความร่วมมือ ความมั่นใจจากผู้ใต้บังคับบัญชา

จิรพรรณ กาญจนะจิตร (2545 : 47) ได้อธิบาย ภาวะความเป็นผู้นำไว้ว่า เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมของกลุ่มที่ร่วมตัวกันขึ้น เพื่อนำกลุ่ม ไปสู่วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้โดยสามารถจูงใจสมาชิกในกลุ่ม ให้มีความเห็นด้วยและลงมือทำงานอย่างหนึ่ง จนนำไปสู่เป้าหมายปลายทางได้ เป็นผลสำเร็จในที่สุด ทั้งนี้ โดยอาศัยบุคลิกภาพดีเด่น มีความรู้ความสามารถพิเศษในกลุ่ม

ผู้นำ คือ ผู้ที่มีศิลปะที่สามารถมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นและนำบุคคลเหล่านั้นไป โดยได้รับความไว้วางใจและเชื่อมั่นอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังได้รับความเคารพนับถือ ความร่วมมือ และความมั่นใจจากผู้ใต้บังคับบัญชาเหล่านั้นอีกจริงใจ

โดยสรุปผู้นำท้องถิ่น คือ ผู้ที่บุคคลในชุมชนให้ความนับถือยกย่อง เป็นผู้ที่สามารถชักชวน โน้มน้าว ให้คนในชุมชนร่วมมือเพื่อพัฒนาชุมชนของตนด้วยความสมัครใจ โดยก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

2.2.2 ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นเป็นผลมาจากแนวความคิดของหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นวิธีการที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจหน้าที่บางอย่างในการปกครอง และการจัดทำบริการสาธารณะสุข ให้แก่ท้องถิ่นรับไปดำเนินการด้วยงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานของตนเอง ตลอดจนดำเนินกิจการในเรื่องที่เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยเฉพาะตามที่ได้รับมอบหมาย เพราะหลักการกระจายอำนาจยึดถือเสรีภาพ ของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญโดยให้ประชาชนมีอิสระตามสมควรในการดำเนินการปกครองและจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ ได้เอง เป็นการปกครองตนเองตามหลักของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

คำว่า “การปกครองท้องถิ่น” หรือ Local Government มีผู้ได้ให้ความหมายและอธิบายไว้แตกต่างกันไป แต่ในหลักการสำคัญมักคล้ายกัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษารูปแบบการจัดองค์การและการดำเนินการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปต่าง ๆ จึงสรุปได้ดังนี้

“การปกครองท้องถิ่น” หมายถึง การปกครองชุมชนหรือท้องถิ่นใด ๆ ของประเทศ โดยมีองค์การหรือหน่วยการปกครองที่ได้จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่ประชาชนเลือกเข้ามาเพื่อดำเนินงานตามกำหนดระยะเวลา โดยมีงบประมาณเป็นของตนเอง และมีอำนาจอิสระในการดำเนินกิจการของท้องถิ่นตามที่รัฐบาลกลางมอบหมาย ทั้งนี้ส่วนกลางหรือรัฐบาลกลางเพียงแต่ควบคุมเท่านั้น

ตามหลักของการกระจายอำนาจทางการปกครอง (Decentralization) คือ การจัดระเบียบการปกครองซึ่งรัฐ หรือส่วนกลางมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง ซึ่งเดิมราชการบริหารส่วนกลางเป็นผู้ ดำเนินงานอยู่ในท้องถิ่นให้ท้องถิ่นรับไปดำเนินการด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น โดยราชการบริหารส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแลเท่านั้น ไม่ได้เข้าไปบังคับบัญชาสั่งการ ซึ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น เป็นที่ทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีว่าสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป อันประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

2.2.3 แนวคิดการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารมี นักบริหาร นักวิชาการ ตลอดจนนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done through other people) กระบวนการของการบริหารของแต่ละองค์กรนั้นมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าองค์กรไหนจะใช้วิธีการใดในการบริหารจัดการกับทรัพยากรภายในองค์กรของตน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดตามที่องค์กรนั้น ๆ ได้วางไว้ และกล่าวว่าหน้าที่ของผู้บริหารเป็นกรอบในการพิจารณาของผู้บริหารให้สำเร็จ มี 5 ประการ ตามคำย่อภาษาอังกฤษว่า “POSDC” ดังนี้คือ

1. P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร
2. O คือ Organizing หมายถึง คือ การจัดองค์กร เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ
3. S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน
4. D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ
5. C คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแลเป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

จึงสรุปได้ว่า “POSDC” นั้นเป็นหลักทางการบริหารที่มีการคิดค้นและเริ่มใช้มาเป็นเวลานานซึ่งหลักนี้มีหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎีที่เชื่อถือได้ซึ่งการบริหารเป็นกระบวนการนำเอาการตัดสินใจและนโยบายไปปฏิบัติ แต่การที่จะนำหลักการนี้ไปบริหารให้ประสบความสำเร็จนั้น ตัวผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเองนั้นจะต้องเข้าใจหลักนี้เป็นอย่างดี และจะต้องมีความสามัคคี เชื่อใจกันและกันในการดำเนินงานเพื่อที่จะให้งานนั้น ๆ ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงานได้

สรุปได้ว่าการบริหาร คือ ศาสตร์และศิลป์แห่งการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ซึ่งนักบริหารมีหน้าที่ในการวางแผน จัดการองค์กร อำนวยการ และควบคุมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ให้ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

หลักวิชาการด้านการบริหาร คือ “กระบวนการบริหาร” และ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” เป็นแนวทางหรือกรอบแนวคิดในการให้ความหมายการบริหารมีลักษณะเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ กล่าวคือ

การบริหารจัดเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เพราะมีองค์ประกอบของความรู้ (Knowledge) มีหลักเกณฑ์ (Principle) และทฤษฎี (Theory) ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นศาสตร์ทางสังคมซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์ ส่วนในทางปฏิบัตินั้นจะ

ขึ้นอยู่กับความสามารถประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะนำความรู้ หลักการ และทฤษฎี ไปปรับหรือประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเรื่องศิลปะ ดังนั้นนักบริหารที่เก่ง

แนวคิดการบริหารได้รับการพัฒนาขึ้นมาตามแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์จนเกิดเป็นทฤษฎีการบริหารที่มุ่งจะวิเคราะห์ศึกษาถึงการบริหาร อย่างเป็นระบบโดยเฮนรี ฟาโย นักบริหารชาวฝรั่งเศส ซึ่งได้วางรากฐานสำคัญของทฤษฎี การบริหารทั่วไปอันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ทฤษฎี อันหนึ่งที่ว่าด้วยหน้าที่ในการบริหาร 5 ประการคือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ต่อมาได้พัฒนาและปรับปรุงจนกลายเป็นตารางการบริหาร เช่น ทฤษฎีของลูเธอร์กูลิค ศาสตราจารย์การบริหารรัฐกิจชาวอเมริกันที่ได้ขยายแนวคิดของฟาโย กำหนดหน้าที่ในการบริหารที่เรียกกันว่า "POSDCORB" Planning (การวางแผน) Organizing (การจัดองค์การ) Staffing (การจัดบุคคลเข้าทำงาน) Directing (การสั่งการหรืออำนวยการ) Coordinating (การประสานงาน) Reporting (การรายงานผลการปฏิบัติงาน) Budgeting (การงบประมาณ)

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารนั้นจะครอบคลุมถึงหน้าที่ในการบริหารอันประกอบด้วย การวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการหรือการมอบหมายงาน การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ องค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจะประกอบด้วยวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ทรัพยากรในการบริหารมีความประสานระหว่างกันและประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการบริหารงาน ซึ่งแนวคิดเหล่านี้จะครอบคลุมไปถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารเชิงกลยุทธ์ทฤษฎี การบริหารโดยทั่วไปมีความเชื่ออยู่ว่า เป็นไปได้ที่จะหาทางศึกษาถึงศาสตร์ ที่เกี่ยวกับการบริหาร (Administrative) ซึ่งสามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นการบริหารอุตสาหกรรมหรืองานรัฐบาลโดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหาร (Management Functions) ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหาร 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนปฏิบัติงาน หรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ที่ขึ้นเพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของ และตัวคนอยู่ในส่วนประกอบ ที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

3. การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งการงานต่าง ๆ ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะกระทำให้ผลสำเร็จด้วยดี โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคนงานของตนจะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนงานและองค์การที่มีอยู่รวมถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดทั้งขึ้น และลงนอกจากนี้ยังต้องทำการประเมินโครงสร้างขององค์การและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำอีกด้วย หากโครงสร้างขององค์การที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมก็จำเป็นต้องปรับปรุงเช่นเดียวกัน ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพ การไล่ออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็นต้องทำ

4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว

การเรียนรู้ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจความหมาย และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ได้มีนักวิชาการมากมายหลายท่านได้สรุปไว้ดังนี้

วิรัช นิภาวรรณ ในปี พ.ศ. 2555 แบ่งวัตถุประสงค์การบริหารตามหลักของการจัดตั้งหน่วยงานไว้ 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง การบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเรียกว่า การบริหารรัฐกิจ (public administration) หรือการบริหารภาครัฐ มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้ง คือ การให้บริการสาธารณะ (public services) ซึ่งครอบคลุมถึงการอำนวยความสะดวก การรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนการพัฒนาประชาชนและประเทศชาติ

ส่วนที่สอง การบริหารงานของหน่วยภาคธุรกิจซึ่งเรียกว่า การบริหารธุรกิจ (business administration) หรือการบริหารภาคเอกชน หรือการบริหารของหน่วยงานของเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งเพื่อการแสวงหากำไร หรือการแสวงหากำไรสูงสุด (maximum profits) ในการทำธุรกิจ การค้าขาย การผลิตอุตสาหกรรมหรือให้บริการ

ส่วนที่สาม การบริหารของหน่วยงานที่ไม่สังกัดภาครัฐ (non-governmental organization) ซึ่งเรียกย่อว่า หน่วยงาน เอ็นจีโอ (NGO) เป็นการบริหารงานของหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร (non-profit administration) มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้ง คือ การไม่แสวงหากำไร (non-profit)

ส่วนที่สี่ การบริหารงานของหน่วยงานระหว่างประเทศ (international organization) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้ง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น การบริหารงานของสหประชาชาติ (United Nations Organization) องค์การการค้าระหว่างประเทศ (World Trade Organization) และกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN)

ส่วนที่ห้า การบริหารงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ การบริหารงานขององค์กรส่วนนี้ เกิดขึ้นหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) โดยบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เช่น การบริหารงานของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนที่หก การบริหารงานของหน่วยงานภาคประชาชน มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งเพื่อปกป้องรักษาผลประโยชน์ของประชาชน โดยส่วนรวมซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และถูกเอารัดเอาเปรียบตลอดมา เช่น การบริหารงานของหน่วยงานของเกษตรกร กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มผู้ให้บริการ

จากการได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารองค์กรพบว่า มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายและหลักทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารองค์กรดังนี้

1) ทฤษฎีการบริหารของ Fayol (Fayol's Principles of Management)

Fayol ได้นำเสนอหลักการบริหาร 14 ประการ โดยกล่าวว่า หลักการดังกล่าวมีความยืดหยุ่น และสามารถปรับให้เข้ากับความต้องการได้ตลอดเวลา ข้อสำคัญอยู่ที่การเข้าใจวิธีการใช้ หลักการเหล่านี้ซึ่งเป็นศิลปะที่จำเป็นต้องใช้สติปัญญา ประสบการณ์ การตัดสินใจ และการกำหนดสัดส่วนในการนำมาใช้ หลักการ 14 ประการ มีดังนี้

1. การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายและผู้บริหารก็มุ่งมั่นในการทำงานอย่างเดียวกัน จึงควรแบ่งงานกันทำเพื่อนำความสามารถ ความมั่นใจ และความถูกต้องมาเพิ่มผลผลิตของงาน

2. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) อำนาจหน้าที่เป็นสิ่งที่ใช้ในการสั่งการ และใช้พลังที่จะให้คนเชื่อถือสิ่งที่จะเห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจนระหว่างอำนาจของผู้บริหารที่อยู่ในที่ทำงานกับอำนาจที่เกิดจากบุคลิกภาพซึ่งรวมถึงสติปัญญา ประสบการณ์ คุณธรรม และความสามารถที่จะเป็นผู้นำ

3. ความมีวินัย (Discipline) แนวทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้เกิดความมีวินัยที่ดี คือ ข้อตกลงต่าง ๆ ต้องมีความชัดเจนและยุติธรรมให้มากที่สุด การกำหนดบทลงโทษควรพิจารณานำมาใช้อย่างรอบคอบ

4. ความมีเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) ในการปฏิบัติงานใด ๆ ผู้ปฏิบัติควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงผู้เดียวเท่านั้น

5. ความมีเอกภาพในการอำนวยการ (Unity of Direction) ในการจัดกิจกรรมหนึ่ง ๆ ควรมีหัวหน้าเพียงคนเดียวต่อหนึ่งแผนงานที่มีเป้าหมายเดียวกัน

6. ความสนใจของบุคคลต้องเป็นรองความสนใจของคนส่วนรวม (Subordination of Individual Interests to General Interests) หลักการข้อนี้หมายถึง ในเชิงธุรกิจ ความสนใจของผู้ปฏิบัติหนึ่งคนหรือหนึ่งกลุ่มจะไม่นำมาเป็นการสนใจของคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องผลที่ได้รับจากความมุ่งมั่นและเป็นตัวอย่างของผู้บังคับบัญชารวมทั้งการยอมรับข้อตกลงจากส่วนรวมให้มากที่สุด จะทำให้การแนะนำของผู้บังคับบัญชามีความมั่นคง

7. การให้ผลตอบแทน (Remuneration) ควรมีความเป็นธรรมและทำให้เกิดความพึงพอใจให้มากที่สุดทั้งในด้านบุคลากรและในด้านความเที่ยงธรรม

8. การรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง (Centralization)

9. สายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) เป็นการแสดงความห่างกันระหว่างผู้มีอำนาจสูงสุดและผู้มีตำแหน่งต่ำสุด ถ้าระยะที่ห่างกันไม่มีความจำเป็นก็ไม่ควรทำ แต่ถ้าต้องการสงวนระยะทางนี้ไว้เมื่อต้องการตัดสินใจก็จำเป็นต้องทำ

10. คำสั่ง (Order) ในการสั่งการทางสังคมเพื่อให้เป็นไปตามที่ต้องการจำเป็นจะต้องให้ผู้รับคำสั่งอยู่ในบริเวณที่รับคำสั่ง และผู้ปฏิบัติทุกคนจะต้องอยู่ในที่ที่มีการสั่งการ

11. ความเสมอภาค (Equity) ในการกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ของตนไม่ว่าจะเป็น การอาสาเข้ามาทำหรือทำตามหน้าที่ก็ตาม ผู้บริหารจะต้องให้ความเมตตาและให้ผลตอบแทนที่เป็นธรรมกับทุกคน ความเสมอภาคนี้ไม่รวมถึงการบังคับขู่เข็ญให้ทำ

12. ความมั่นคงในหน้าที่การงาน (Stability of Tenure of Personnel) ผู้ปฏิบัติงาน แต่ละคน จำเป็นต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงานใหม่ และความสำเร็จในการทำงานให้ได้ผลดี การจะทำให้เกิดผลดังกล่าวต้องอาศัยประสบการณ์เดิม ซึ่งถ้าเขาสามารถถึงประสบการณ์เดิมมาช่วยได้จะทำให้การทำงานนั้นสำเร็จ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงานหรือปรับออกก่อนที่ผู้ปฏิบัติงานจะถึงประสบการณ์เดิมมาใช้ จึงเป็นสิ่งที่ควรพิจารณา

13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) การคิดที่แตกต่างไปจากแผนงานเดิมที่วางไว้ และสามารถสร้างสรรค์งานนั้นให้สำเร็จได้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทั้งจากผู้ที่มีความเฉียบแหลมจนถึงผู้มีประสบการณ์ ความคิดริเริ่มของผู้ปฏิบัติงานจะช่วยเพิ่มความเข้มแข็งให้กับทางธุรกิจได้ดี

14. ความสามัคคี (Esprit de corps) ความสามัคคีคือ พลัง เป็นสโลแกนที่ผู้บริหารจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับบุคคลในองค์กร

2) หลักการบริหารของ กิวลิก (Luther Gulick and Lyndall Urwick) กิวลิก (Luther Gulick and Lyndall Urwick) ได้เสนอแนวคิดกระบวนการบริหารงานเป็นลำดับ 7 ขั้น และได้นำเอาตัวอักษรนำหน้าของแต่ละขั้นมาสร้างเป็นคำว่า POSDCORB ลำดับขั้นการบริหารงานมี 7 ขั้น ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า และกำหนดเป้าประสงค์ที่แน่นอน หลักสำคัญของการวางแผนมี 3 ประการคือ การวางแผนงานต้องสอดคล้องกับนโยบาย การวางแผนต้องอาศัยหลักวิชาหรือความรู้ทางวิทยาการ และการวางแผนต้องอาศัยข้อมูลเพื่อช่วยให้อำนาจการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการจัดโครงสร้างการบริหารตามลำดับขั้นของการบังคับบัญชา กำหนดอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งต่าง ๆ และแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งการจ้างงาน อาจจัดเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานที่ปรึกษา และหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) เป็นหลักการบริหารบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเข้าทำงานในเวลาอันเหมาะสม

4. การควบคุมงาน (Directing) เป็นกระบวนการวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหารพร้อมทั้งการติดตามดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย การควบคุมงานยังหมายถึงการให้คำแนะนำ หรือการนิเทศงานของผู้บริหารด้วย

5. การประสานงาน (Coordinating) เป็นการติดต่อการสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในหน่วยงานต่าง ๆ ตามโครงสร้างของงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูง ไม่ทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน การทำงานให้ผสมกลมกลืนกันในหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ผลงานตรงตามเป้าหมาย

การประสานงานเป็นกิจกรรมที่ทุกหน่วยงานจะต้องกระทำ เพราะการประสานงานช่วยให้การปฏิบัติภารกิจแต่ละขั้นดำเนินไปอย่างราบรื่น

6. การเสนอรายงาน (Reporting) เป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน การเสนอรายงานช่วยให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะ ทำให้สะดวกแก่การประสานงานในองค์กร

7. การงบประมาณ (Budgeting) เป็นการจัดทำงบประมาณการเงินการใช้จ่ายเงิน การควบคุมบัญชี และตรวจสอบบัญชี หน้าที่สำคัญของผู้บริหารในด้านการงบประมาณเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมขออนุมัติงบประมาณ การพิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณ การใช้จ่ายเงินตามงบประมาณและการตรวจสอบใช้จ่าย

3) หลักการบริหารงานของเวเบอร์ (Max Weber) เวเบอร์ (Max Weber) ได้เสนอแนวคิดว่าระบบราชการที่ดี ต้องเป็นรูปแบบขององค์การที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี ซึ่งแต่ละทักษะเป็นส่วนเฉพาะ เครื่องมือสำคัญของระบบราชการต้องไม่ถือเป็นเรื่องส่วนตัวอย่างมาก ซึ่งทำให้องค์ประกอบทางอารมณ์และทางส่วนตัวที่ขาดเหตุผลเหลือน้อยที่สุด และทำให้บุคลากรในระบบราชการทำงานอย่างอิสระ โดยปราศจากแรงเสียดทานหรือมีความสับสนน้อยที่สุด มีหลักการจัดการ 6 ประการ ดังนี้

1. การแบ่งงาน (Division of Labor) โดยอาศัยความเชี่ยวชาญตามหน้าที่

2. อำนาจที่ชัดเจน (Well-Defined Hierarchy of Authority) เป็นการแบ่งอำนาจหน้าที่ตามสายงานให้ชัดเจนจากระดับบนถึงระดับล่าง

3. ระบบเกี่ยวกับกฎระเบียบ (System of Rules)
4. ระบบวิธีดำเนินงาน (System of Procedures) มีวิธีดำเนินงานในการจัดการกับสถานการณ์ทำงานอย่างเป็นระบบ
5. การไม่ถือเป็นเรื่องส่วนตัว (Impersonality) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กรต้องไม่ถือเป็นเรื่องส่วนตัว แต่เป็นเรื่องขององค์กรเท่านั้น
6. การคัดเลือกและการเลื่อนตำแหน่งตามความสามารถทางวิชาการ (Selection and Promotion Based on Technical Competence) เลือกบรรจุบุคลากรตามความรู้ ความสามารถและเลื่อนตำแหน่งตามความรู้ความสามารถเช่นเดียวกัน

ประเภทการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักของการกระจายอำนาจทางการปกครองเป็นการจัดระเบียบการปกครอง

ซึ่งรัฐ หรือส่วนกลางมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยท้องถิ่น รัฐบาล ส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแลเท่านั้น ไม่ได้เข้าไปบังคับบัญชาสั่งการ ซึ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

2.2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งขึ้น โดยมีลักษณะหรือองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ แต่ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปอาจจะมีหลายประเภทก็ได้ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปของประเทศไทยจะมีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภท ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล (นคร/เมือง/ตำบล) และองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งในแต่ละประเภทจะมีการกำหนดลักษณะหรือองค์ประกอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ คือ จะมีกฎหมายกำหนดวิธีการในการจัดตั้ง รูปแบบการบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ วิธีการในการจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การคลังและงบประมาณเป็นแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะ หรือองค์ประกอบบางประการแตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป ความแตกต่าง นี้สืบเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ เอง เช่น เป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เป็นท้องถิ่นที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นท้องถิ่นที่เป็นสถานที่

ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เป็นต้น โดยลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้นทำให้การใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไปไม่เหมาะสม ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการคิดค้นหารูปแบบการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว

2.2.5 รูปแบบการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลายรูปแบบ จะแตกต่างกันไปตามความเจริญ จำนวนประชากร และขนาดพื้นที่ต้องมีอำนาจ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม

หน่วยการปกครองท้องถิ่น ต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง โดยสิทธิแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ 1) สิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น 2) สิทธิในการกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและปกครองตนเอง ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

ในส่วนองค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีอาณาเขตที่แน่นอนชัดเจน (Area) ต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) องค์กรปกครองเหล่านั้น ต้องมีสิทธิตามที่กฎหมายรับรองเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม และองค์กรปกครองเหล่านั้น ต้องมีองค์กรที่แน่นอนชัดเจนในการบริหารจัดการงานของท้องถิ่น

ในปัจจุบันการปกครองท้องถิ่นไทย ประกอบไปด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวม 5 รูปแบบ ดังนี้

(1) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (Provincial Administration Organization) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีจังหวัดละหนึ่งแห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัด ตลอดทั้งช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาลและ อบต. รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อน

การจัดรูปแบบขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงแก้ไขและวิวัฒนาการตามลำดับ โดยจัดให้มีสภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 ตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ฐานะของสภาจังหวัด ขณะนั้นมีลักษณะเป็นองค์กรแทนประชาชน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือแนะนำ แก่คณะกรรมการจังหวัด ยังมีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2481 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 ขึ้น โดยมีความประสงค์ที่จะแยกกฎหมายเกี่ยวกับสภาจังหวัดไว้โดยเฉพาะสำหรับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ นั้น ยังมีได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะ และบทบาทของสภาจังหวัดไปจากเดิม กล่าวคือ สภาจังหวัดยังคงทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษา ของคณะกรรมการจังหวัดเท่านั้น จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบบริหารราชการส่วนจังหวัดของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ โดยตรงแทนคณะกรรมการจังหวัดเดิม โดยผลแห่งพระราชบัญญัติฯ นี้ ทำให้สภาจังหวัดมีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เนื่องจากบทบาทและการดำเนินงานของสภาจังหวัดในฐานะที่ปรึกษา ซึ่งคอยให้คำแนะนำและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของจังหวัด ไม่สู้จะได้ผลสมตามความมุ่งหมายเท่าใดนัก จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะปรับปรุงบทบาทของสภาจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพโดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการปกครองตนเองยิ่งขึ้น ในปีพ.ศ. 2489 อันมีผลให้เกิด องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ขึ้นตามกฎหมายโดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล แยกจากจังหวัด ในฐานะที่เป็นราชการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ต่อมาได้มีการประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง อำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่พัฒนาจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การอาชีพ สาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น

1. จัดสร้างระบบสาธารณูปโภคที่เทศบาลและ อบต. ทำไม่ได้ เพราะขาดงบประมาณ เช่น สร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย

2. จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องทั้งเทศบาลและ อบต. เช่น การก่อสร้างถนนสายหลัก
3. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น จัดรถบรรทุกน้ำ ช่วยเหลือพื้นที่แห้งแล้ง
4. การใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น เช่น จัดให้มีสถานที่พักผ่อน สวนสาธารณะ
5. การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจารีตประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น

(2) เทศบาล (Municipality) เทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในประเทศไทย

ปัจจุบัน การปกครองรูปแบบเทศบาลเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นดำเนินการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย เกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มจากการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. 116 (พ.ศ. 2440) โดยมีพระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. 116 ใน ส่วนภูมิภาคมีการตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล ท่าฉลอม ร.ศ. 124 (พ.ศ. 2448) ขึ้นมีวิวัฒนาการเรื่อยมา จนถึงปี พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีการกระจายอำนาจการปกครองที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้นโดยมีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในปีพ.ศ. 2476 โดยมีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 มีการยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลหลายแห่ง ต่อมาได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้ง จนในที่สุดได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิม ทั้งหมดขณะนี้ยังมีผลบังคับใช้ซึ่งมีการแก้ไขครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2543 ในปัจจุบันเทศบาลทั่วประเทศ มีจำนวนประมาณสองพันแห่งการจัดตั้งเทศบาลกระทำโดยพระราชกฤษฎีกาและมีการแบ่งเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท แต่ละประเภทมีเงื่อนไขการจัดตั้ง ดังนี้

1. เทศบาลตำบล ใช้เกณฑ์รายได้เป็นตัวกำหนด คือ พื้นที่ใดจะจัดตั้งเทศบาลตำบล จะต้องมียาไรได้ไม่ต่ำกว่า 12 ล้านบาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน) ประชากร 7,000 คนขึ้นไป อยู่กันหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 1,500 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร
2. เทศบาลเมือง คือ ท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นที่มีประชากร 10,000 คนขึ้นไป อยู่กันหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 3,000 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร
3. เทศบาลนคร คือ ท้องถิ่นที่มีประชากรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป อยู่กันหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 3,000 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลมีหน้าที่ที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังนี้

มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- (3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- (5) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- (6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- (7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

(8) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(9) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลการ จัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้นและหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 51 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- (2) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- (3) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- (4) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
- (5) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (6) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- (7) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (8) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (9) เทศพาณิชย์

ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวเทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบัญญัติแห่งกฎหมายในกรณีต่อไปนี้

1. เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
2. เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติหรือให้อำนาจตราเทศบัญญัติใน เทศบัญญัติ นั้น จะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดเกินกว่า หนึ่งพันบาท

นอกจากนี้อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลดังกล่าว ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชน ในเทศบาล แต่ต้องแจ้งให้เทศบาลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากเทศบาลมีความเห็นเกี่ยวกับการ ดำเนินกิจการดังกล่าวให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นชอบของ เทศบาลไปประกอบการพิจารณาดำเนินการนั้นด้วย

(3) องค์การบริหารส่วนตำบล (Sub district Administration Organization)

องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่อย่อเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

1. สภากองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน หกคน และในกรณีมีเพียงสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละสามคน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หนึ่งคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อบต. มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542)

1. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
2. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้
 - 1) จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
 - 2) การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
 - 7) คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

2.2.6 กรุงเทพมหานคร (Bangkok Metropolitan Administration)

กรุงเทพมหานคร (กทม.) มีฐานะเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 หน้าที่จัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 50 เขต มีสำนักงานใหญ่เรียกว่า ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างการบริหารในปัจจุบันดังนี้

1. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร : ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บริหารสูงสุดของกรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระ 4 ปี

2. สภากรุงเทพมหานคร : สภากรุงเทพมหานครทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย สมาชิกสภากรุงเทพมหานครมาจากการเลือกตั้งมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

3. สำนัก และสำนักงานเขต : การบริหารของกรุงเทพมหานครมีการแบ่งโครงสร้างการบริหารประกอบด้วยสำนักและสำนักงานเขต สำนักงานเป็นการแบ่งการบริหารงานกรุงเทพมหานคร ตามหน้าที่

ความรับผิดชอบ ปัจจุบันประกอบด้วย 16 สำนัก ส่วนสำนักงานเขตเป็นการแบ่งการบริหารงานตามพื้นที่ และมีบทบาทความรับผิดชอบในการจัดบริการสาธารณะให้ประชาชนโดยตรง

ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารของสำนักงานเขต คือ ผู้อำนวยการเขต ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร

อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบันมาจาก 2 ส่วน ได้แก่ อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542

1. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ตามมาตรา 89 เช่น

- 1) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- 2) การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด
- 3) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 4) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 5) การผังเมือง
- 6) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก หรือทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 7) การวิศวกรรมจราจร
- 8) การขนส่ง
- 9) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
- 10) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- 11) การควบคุมอาคาร
- 12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- 13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 14) การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 15) การสาธารณสุขมูลฐาน
- 16) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 17) การสาธารณสุขการ
- 18) การสังคมสงเคราะห์
- 19) การส่งเสริมการกีฬา
- 20) การส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- 21) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

2. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ กำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่จัดการบริการสาธารณะ ครอบคลุมทั้งเขตจังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัด ให้มีอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 16 และมาตรา 16 รวมกัน เช่น

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 2) การสาธารณสุขการ
- 3) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรีคนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- 4) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 5) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่
- 6) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 7) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 8) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 9) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- 10) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 11) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- 12) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- 13) การควบคุมอาคาร
- 14) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 15) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 16) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 17) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 18) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 19) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- 20) การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- 21) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

2.2.7 เมืองพัทยา (Pataya City)

เมืองพัทยา คือ หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 โดยการยุบเลิกสุขาภิบาลนาเกลือ ซึ่งเจตนากรณีในการจัดตั้งเมืองพัทยาให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษของรัฐบาลสมัยนั้น ก็เพื่อทดลองนำเอาระบบการจัดการปกครองแบบผู้จัดการเมือง (City Manager) หรือที่เรียกกันว่า รูปแบบสภา - ผู้จัดการ ที่เทศบาลหลายแห่งในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้อยู่นำมาทดลองใช้ในประเทศไทย โดยหากเป็นไปตามระบบของประเทศสหรัฐอเมริกานั้น จะต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น (local council) และส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดทำว่าจ้างผู้ที่มีความเหมาะสมมาเป็นผู้จัดการเมือง กล่าวคือ สภาเป็นผู้ว่าจ้างผู้จัดการซึ่งจะอยู่ในวาระที่กำหนด เช่น 2 ปี หรือ 4 ปี รูปแบบนี้ผู้บริหารมาจากการว่าจ้าง เพื่อให้ได้ผู้บริหารมืออาชีพและปลอดจากการเมือง

การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในของเมืองพัทยาทามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาเมืองพัทยาและปลัดเมืองพัทยา

อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาทามมาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร

ราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 ได้กำหนดให้เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

- 1) การรักษาความสงบเรียบร้อย
- 2) การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
- 3) การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
- 4) การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
- 5) การรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ
- 6) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 7) การจัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- 8) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และที่จอดรถ
- 9) การควบคุมอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น
- 10) การควบคุมและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว
- 11) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของเทศบาลนคร หรือของเมืองพัทยา

2.2.8 ลักษณะการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลักษณะหรือหลักการสำคัญของการปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองชุมชนหรือท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งของประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองที่อยู่ในระดับพื้นฐานล่างสุดของสถาบันการปกครองประเทศ และเป็นระดับรองลงมาจากปกครองระดับภูมิภาค และระดับประเทศหรือรัฐบาลกลาง ดังนั้นรัฐบาลกลางจะต้องคำนึงถึงประชาชนและความมั่นคงของรัฐหรือของประเทศโดยส่วนรวม

การจัดตั้งองค์การหรือหน่วยการปกครองที่ได้จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลแยกไปต่างหากจากรัฐบาลกลาง เพื่อดำเนินการปกครองและจัดทำบริการสาธารณะในเขตพื้นที่ที่กำหนด โดยมีรายได้ ทรัพย์สิน และฝ่ายนิติบัญญัติ หรืออาจจัดทำเป็นรูปแบบอื่นก็ได้ตามสภาพและความเหมาะสมของท้องถิ่นนั้น ๆ การที่กำหนดให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นนิติบุคคลก็เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีการจัดตั้งองค์การปกครองท้องถิ่นแยกออก ต่างหากจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคหรือรัฐบาลกลาง ทำให้มีอำนาจอิสระและสิทธิต่าง ๆ ที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายด้วย มีอำนาจในการเก็บภาษีและรายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อมาจัดทำงบประมาณกำหนดการใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่าง ๆ สร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่น ส่วนในด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติประจำก็เป็นการจ้างโดยใช้เงินงบประมาณของท้องถิ่น และมีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น

นอกจากนี้การเลือกตั้งนับได้ว่าเป็นลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ โดยต้องเป็นไปตามรูปแบบประชาธิปไตยและตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎหมายด้วย

โดยรัฐบาลต้องให้ความเป็นอิสระในการดำเนินกิจการของท้องถิ่นไม่ต้องรับคำสั่งจากส่วนกลาง มีอำนาจวินิจฉัยตัดสินใจและสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนดำเนินการด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของตนเอง ส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมเท่านั้น อีกทั้งต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมเพื่อความมั่นคงของรัฐและประโยชน์ส่วนรวม

ลักษณะการบริหารที่สำคัญมี 5 ลักษณะ คือ

1. การบริหารเป็นการทำกับคนและโดยอาศัยคน หมายความว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม คือ อาศัยกลุ่มคนที่ร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบให้สำเร็จโดยอาศัยความร่วมมือของบุคคลอื่น มิฉะนั้นจะทำงานไม่สำเร็จ สาเหตุสำคัญของการบริหารในข้อนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ มีความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่ดีมีความเป็นผู้นำและสามารถทำงานเป็นทีมได้ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ได้หากมีการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ และมีความสามารถทำให้งานบรรลุเป้าหมายได้

2. การบริหารทำให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์การ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนทุกคนจึงจะทำให้สำเร็จลงได้ เป้าหมายเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้บริหารจะต้องทำให้บรรลุได้นั้นจะต้องมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ เป้าหมายต้องสูงแล้วสามารถทำให้สำเร็จ เป้าหมายสูงเกินไปก็ทำให้สำเร็จไม่ได้ เป้าหมายต่ำเกินไปก็ทำให้สำเร็จไม่ได้ไม่มีคุณค่า ประการที่สอง การจะไปถึงเป้าหมายจะต้องมีระบบงานที่ดีมีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ประการสุดท้ายจะต้องระบุเวลาที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น

3. การบริหารเป็นการสมดุลระหว่างประสิทธิผลและประสิทธิภาพ คำว่า ประสิทธิภาพหมายความว่า ทำงานบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนด ส่วนคำว่า ประสิทธิภาพ หมายความว่า ทำงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดหรือเสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด การทำงานให้สำเร็จอย่างเดียวไม่พอแต่จะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ประหยัดอีกด้วย การทำให้ได้ทั้งสองอย่างคืองานบรรลุผลตามที่ต้องการ และการใช้ทรัพยากรต่ำสุดจึงเป็นความสมดุลระหว่างประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

4. การบริหารเป็นการใช้ทรัพยากรที่มี อยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปว่าเราอาศัยในโลกที่มีทรัพยากรจำกัด การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จึงต้องตระหนัก 2 ข้อใหญ่ๆ คือ เมื่อใช้ทรัพยากรใดไปแล้วทรัพยากรนั้นจะหมดสิ้นไปไม่สามารถกลับคืนมาใหม่ได้ และจะต้องเลือกใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมอย่าให้เกิดสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้นการบริหารกับเศรษฐศาสตร์จึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เศรษฐศาสตร์เป็นการศึกษาถึงการกระจายการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างไร ส่วนผู้บริหารในองค์การจะต้องผลิตสินค้าและบริหารให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิผล

5. การบริหารจะต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องสามารถคาดคะเนเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนั้น

ฉะนั้นการจะบริหารงานองค์กรส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผลเป็นไปตามแนวทางกฎระเบียบและเจตนารมณ์ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชน จะต้องมืองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานดังต่อไปนี้

1) โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดโครงสร้างออกเป็นรูปแบบสภากับฝ่ายบริหาร ได้แก่

(1) มีการแบ่งแยกฝ่ายสภาและฝ่ายบริหารออกจากกัน

(2) ฝ่ายบริหารทำหน้าที่ในการบริหารกิจการภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) ฝ่ายสภา ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารและทำหน้าที่ในการออกกฎหมายในระดับท้องถิ่น

- (4) สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง
- (5) หัวหน้าฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรง

2) กฎหมายที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (1) องค์การบริหารส่วนจังหวัดใช้ พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (แก้ไขฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546)
- (2) เทศบาลใช้ พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไข ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2552)
- (3) องค์การบริหารส่วนตำบลใช้ พ.ร.บ.สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไข ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546)
- (4) กรุงเทพมหานคร ใช้ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528
- (5) เมืองพัทยา ใช้ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

3) รูปแบบการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 78 กำหนดว่า “รัฐ” จะต้องกระจาย อำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น” นอกจากนี้ในการดำเนินการปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ยังได้ระบุไว้ในหมวด 9 รวมทั้งหมด 9 มาตรา อันเริ่มตั้งแต่มาตราที่ 282 ถึงมาตรา 290 ซึ่งโดยรวมแล้วพบว่ามาตราทั้งหมดกล่าวถึงการที่รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะโดยรัฐบาลเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมายเท่านั้น

เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 284 จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติ

กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ขึ้น ซึ่งมีเนื้อหาสาระในการกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยพยายามถ่ายโอนภารกิจหน้าที่หลายประการที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถรับผิดชอบในการดำเนินการได้ รวมทั้งกำหนดให้มีการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย ได้แบ่งโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยการบริหารราชการส่วนกลางเป็นการรวมอำนาจ (Centralization of Power) การบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นการแบ่งอำนาจ (De concentration of Power) และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจ (Decentralization of Power) การพัฒนาประเทศที่

ผ่านมามีลักษณะการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง เพื่อความมั่นคงและความสะดวกในการบริหารงาน และด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดอันเนื่องมาจากระบบโครงสร้าง ระบบงบประมาณ บุคลากร และศักยภาพในการดำเนินงาน

4) สาระสำคัญของแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543

(1) แผนกำหนดกรอบแนวคิด เป้าหมาย และแนวทาง

แผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนที่กำหนดกรอบรางวัล เป้าหมาย และแนวทางการกระจายอำนาจ ให้เป็นไปตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อให้การกระจายอำนาจบรรลุเจตนารมณ์ที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยยึดหลัก การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายไม่เป็นแผนที่เบ็ดเสร็จ มีกระบวนการที่ยืดหยุ่น และสามารถปรับวิธีการ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น

(2) วิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ในช่วง 4 ปีแรก (พ.ศ. 2544 - 2547) ของการถ่ายโอนภารกิจ ตามกรอบของกฎหมายว่าด้วยการ กำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นช่วงของการปรับปรุง ระบบการบริหารงานภายใน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ราชการบริการส่วนกลาง และ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค รวมทั้งการพัฒนายุทธศาสตร์ การสร้างความพร้อมในการรับรอง การถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร งบประมาณ และทรัพย์สิน รวมทั้งการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในช่วงที่ 2 (พ.ศ. 254 - 2553)

หลังจากการถ่ายโอนในช่วง 4 ปีแรกสิ้นสุดลง จนถึงระยะเวลาการถ่ายโอนในปีที่เหลือ (พ.ศ. 2548-2553) ตามกรอบของกฎหมาย ว่าด้วยการกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน มีการปรับบทบาท ของราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคม (ภาคประชาชน) ที่จะเรียนรู้ร่วมกัน ในการถ่ายโอนภารกิจ มีการปรับกลไกความสัมพันธ์ ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับราชการบริหารส่วนภูมิภาคอย่างกลมกลืน รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในช่วงเวลาหลังจากปีที่ 10 (พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป)

ในช่วงเวลาหลังจากปีที่ 10 (พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป) ประชาชนในท้องถิ่นจะมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ประชาชนจะมีบทบาทในการตัดสินใจ การ กำกับดูแล และการตรวจสอบ ตลอดจนการสนับสนุน การดำเนินกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีการพัฒนาศักยภาพทางด้านการบริหารจัดการ และการคลังท้องถิ่น ที่พึ่งตนเอง และเป็นอิสระมากขึ้น ผู้บริหารและสภาท้องถิ่น จะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร ราชการ ส่วนภูมิภาค จะเปลี่ยนบทบาทจากฐานะผู้จัดทำบริการสาธารณะ มาเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ และกำกับดูแลการดำเนินงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เท่าที่จำเป็น ภายใต้ขอบเขตที่ชัดเจน และการปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นการปกครองตนเองของประชาชน ในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

(3) กรอบแนวคิดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหลักการ และสาระสำคัญ 3 ด้าน คือ

1. ด้านความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล และการเงินการคลังของตนเอง

2. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และการบริหารราชการส่วนภูมิภาค รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของตนเองได้มากขึ้น โดยปรับบทบาท และภารกิจของราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค รวมทั้งเพิ่มบทบาทให้ส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการแทน เพื่อให้ราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค รับผิดชอบในภาคิกิจมหภาค และภารกิจที่เกินกว่าขีดความสามารถ ขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่น จะดำเนินการได้โดยกำกับดูแลองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ในด้านนโยบาย และด้านกฎหมายเท่าที่จำเป็น ให้การสนับสนุน ส่งเสริมด้านเทคนิควิชาการ และตรวจสอบติดตามประเมินผล

3. ด้านประสิทธิภาพการบริหารของ องค์ประกอบส่วนท้องถิ่น รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ดีขึ้น หรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพมาตรฐาน การบริหารจัดการขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่น มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชน ภาคประชาสังคมและชุมชนมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจร่วมดำเนินการ และติดตามตรวจสอบ

(4) วัตถุประสงค์ของแผนการกระจายอำนาจองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น วัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อให้มีการกระจายอำนาจให้แก่ องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยกำหนดกรอบทิศทาง และแนวทางการกระจายอำนาจที่ชัดเจน มีกระบวนการที่ยืดหยุ่น ตลอดจนกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

(5) เป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจ

องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นให้มีการถ่ายโอนภารกิจ ในการจัดบริการสาธารณะของรัฐ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใน 4 ปี หากองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นใด ที่ไม่สามารถรับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ และภารกิจภายใน 4 ปี ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 10 ปี

กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในปี 2544 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้รัฐบาล และในปี 2549 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้รัฐบาล การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการ และความจำเป็นจัดระบบของการถ่ายโอนบุคลากร จากหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนอำนาจ และหน้าที่

(6) แนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การถ่ายโอนภารกิจ : อะไร เมื่อไร และอย่างไร

การถ่ายโอนภารกิจตามแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะไม่ครอบคลุมงาน หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับความมั่นคง การพิพาทพิพาทภาคี การต่างประเทศ และการเงินการคลัง ของประเทศโดยรวม

ภารกิจให้บริการสาธารณะ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้ สามารถถ่ายโอนภายในสี่ปี
อย่างไร ก็ตาม ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดยังไม่พร้อม ให้ขยายเวลาเตรียมความพร้อม ได้ภายในสี่ปี
โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำแผนเตรียมความพร้อม และราชการบริหารส่วนกลาง และราชการ
บริหารส่วนภูมิภาค ให้การสนับสนุนแนะนำด้านการบริหารจัดการ และเทคนิควิชาการ

รูปแบบการถ่ายโอน ได้กำหนดลักษณะการถ่ายโอนไว้ 3 ลักษณะ คือ

ภารกิจที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง โดยแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ดำเนินการ หรือบริการสาธารณะนั้น ๆ ได้เอง หรือร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

5) ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมโดยสรุปได้เป็น
สองประเด็นใหญ่ ๆ คือ

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

เพราะว่าระบอบประชาธิปไตยต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติ และโครงสร้าง
ส่วนฐานราก คือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง คือ
รากแก้วเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท

โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็จะต้องมีการกระจายอำนาจอย่าง
แท้จริง

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐ ในระบบ
ประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลาง (decentralize) ลงเหลือภารกิจหลักเท่าที่需要做
เท่าที่จำเป็น และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ ของประชาชนมาก
ขึ้น การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จึงเป็นการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจ หน้าที่ใหม่ ระหว่างส่วนกลางกับ
ส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์บ้านเมือง ที่เปลี่ยนแปลงไปในสภาวะที่สังคมมีกลุ่มที่หลากหลาย
มีความต้องการ และความคาดหวังจากรัฐที่เพิ่มขึ้น และแตกต่างกัน ชัดแย้งกัน ในขณะที่รัฐเองก็มีขีด
ความสามารถ และทรัพยากรที่จำกัด ในการตอบสนองปัญหา ความต้องการ ที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นได้ทัน
ต่อเหตุการณ์ และตรงกับความต้องการของท้องถิ่น

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นการกระจายสิ่งต่อไปนี้ จากส่วนกลางให้กับท้องถิ่น หน้าที่
เป็นการกระจายหน้าที่ ที่เป็นประโยชน์โดยตรงกับท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการเอง

อำนาจการตัดสินใจ เป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจดำเนินการ ตามหน้าที่ที่ส่วนกลาง
กระจายไปให้ท้องถิ่นดำเนินการ

ทรัพยากรการบริหาร เป็นการกระจายบุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยีที่เหมาะสม ให้กับท้องถิ่น
ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นการกระจายความรับผิดชอบต่อการกิจ หน้าที่ที่รัฐกับผู้บริหาร
ท้องถิ่น และประชาชน ร่วมกันรับผิดชอบ

ความพร้อม เป็นการกระจายความพร้อม ที่มีอยู่ในส่วนกลางให้กับท้องถิ่น เพื่อสร้างขีด
ความสามารถให้แก่ท้องถิ่น เป็นการทำให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการท้องถิ่นได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

2.2.9 หลักการของการกระจายอำนาจ

หลักการกระจายอำนาจ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ความเป็นนิติบุคคล (Artificial Person) การกระจายอำนาจการปกครองนั้น

จะต้องมีองค์ประกอบเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การมีองค์การเป็นนิติบุคคลก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ องค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2. มีอำนาจอิสระในการบริหาร (Autonomy) ความเป็นอิสระในการบริหารงานในหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจ เพราะหากองค์กรนั้นไม่มีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ก็ไม่ต่างไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางที่ประจำ อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ

3. มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้บริหารและเลือกผู้ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ การมีส่วนร่วม ในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชน อาจจะทำให้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถ และความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น

4. มีงบประมาณเป็นของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วย การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บภาษี และจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนการจัดเก็บ การบริหารและการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจการปกครองเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดปกครองประเทศที่รัฐมอบอำนาจบางส่วนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อบริหารสาธารณะบางอย่าง โดยให้มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชา ของส่วนราชการ แต่จะอยู่ในกำกับของส่วนกลาง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยว

2.3.1 หลักการเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

นพ.วิจารณ์ พานิช (2546) การจัดการความรู้ (KM = Knowledge Management) คือการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ 1) ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้งจึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม 2) ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวมถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

นพ.วิจารณ์ พานิช (2546) ได้ระบุว่า การจัดการความรู้ สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ 1) บรรลุเป้าหมายของงาน 2) บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน 3) บรรลุเป้าหมายการพัฒนาองค์กรไปเป็นองค์กรเรียนรู้ 4) บรรลุความเป็นชุมชนเป็นหมู่คณะ ความเอื้ออาทรระหว่างกันในที่ทำงาน การจัดการความรู้เป็นการดำเนินการอย่างน้อย 6 ประการต่อความรู้ ได้แก่ 1) การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร 2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ 3) การปรับปรุง ดัดแปลง หรือ สร้างความรู้บางส่วน ให้เหมาะต่อการใช้งานของตน 4) การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน 5) การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ สกัด “ชุดความรู้” ออกมาบันทึกไว้ 6) การจดบันทึก “ชุดความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้น เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น โดยที่การดำเนินการ 6 ประการนี้ บูรณาการเป็นเนื้อเดียวกัน ความรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นทั้งความรู้ที่ชัดแจ้งอยู่ในรูปของตัวหนังสือหรือรหัสอย่างอื่นที่เข้าใจได้ทั่วไป (Explicit Knowledge) และความรู้ฝังลึกอยู่ในสมอง (Tacit Knowledge) ที่อยู่ในคน ทั้งที่อยู่ในใจ (ความเชื่อ ค่านิยม) อยู่ในสมอง (เหตุผล) และอยู่ในมือ และส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย (ทักษะในการปฏิบัติ) การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมที่คนจำนวนหนึ่งทำร่วมกันไม่ใช่กิจกรรมที่ทำโดยคนคนเดียว เนื่องจากเชื่อว่า “การจัดการความรู้” จึงมีคนเข้าใจผิด เริ่มดำเนินการโดยรีเข้าไปที่ความรู้ คือ เริ่มที่ความรู้ นี่คือการผิดพลาดที่พบบ่อยมาก การจัดการความรู้ที่ถูกต้องจะต้องเริ่มที่งานหรือเป้าหมายของงาน

เป้าหมายของงานที่สำคัญ คือ การบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ ที่เรียกว่า Operation Effectiveness และนิยามผลสัมฤทธิ์ ออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. การสนองตอบ (Responsiveness) ซึ่งรวมทั้งการสนองตอบความต้องการของลูกค้าสนองตอบความต้องการของเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น สอนองตอบความต้องการของพนักงาน และสนองตอบความต้องการของสังคมส่วนรวม 2) การมีนวัตกรรม (Innovation) ทั้งที่เป็นนวัตกรรมในการทำงาน และนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการ 3) ชีตความสามารถ (Competency) ขององค์กร และของบุคลากรที่พัฒนาขึ้น ซึ่งสะท้อนสภาพการเรียนรู้ขององค์กร และ 4) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึงสัดส่วนระหว่างผลลัพธ์ กับต้นทุนที่ลงไป การทำงานที่ประสิทธิภาพสูง หมายถึง การทำงานที่ลงทุนลงแรงน้อย แต่ได้ผลมากหรือคุณภาพสูง นพ.วิจารณ์ พานิช (2546)

เป้าหมายสุดท้ายของการจัดการความรู้ คือ การที่กลุ่มคนที่ดำเนินการจัดการความรู้ร่วมกัน มีชุดความรู้ของตนเอง ที่ร่วมกันสร้างเอง สำหรับใช้งานของตน คนเหล่านี้จะสร้างความรู้ขึ้นใช้เองอยู่ตลอดเวลา โดยที่การสร้างนั้นเป็นการสร้างเพียงบางส่วน เป็นการสร้างผ่านการทดลองเอาความรู้จากภายนอกมาปรับปรุงให้เหมาะต่อสภาพของตน และทดลองใช้งาน จัดการความรู้ไม่ใช่กิจกรรมที่ดำเนินการเฉพาะหรือเกี่ยวกับเรื่องความรู้ แต่เป็นกิจกรรมที่แทรก/แฝง หรือในภาษาวิชาการเรียกว่า บูรณาการอยู่กับทุกกิจกรรมของการทำงาน และที่สำคัญตัวการจัดการความรู้เองก็ต้องการการจัดการด้วย

การตั้งเป้าหมายการจัดการความรู้เพื่อพัฒนา 3 ประเด็น

- งาน พัฒนางาน
- คน พัฒนาคน
- องค์กร เป็นองค์กรการเรียนรู้

ความเป็นชุมชนในที่ทำงาน การจัดการความรู้ไม่ใช่เป้าหมายในตัวของมันเอง นี่คือหลุมพรางข้อที่ 1 ของการจัดการความรู้ เมื่อไรก็ตามที่มีการเข้าใจผิด เอาการจัดการความรู้เป็นเป้าหมาย ความผิดพลาดก็เริ่มเดินเข้ามา อันตรายที่จะเกิดตามมาคือ การจัดการความรู้เทียม หรือ ปลอม เป็นการดำเนินการเพียงเพื่อให้เชื่อว่ามีจัดการความรู้ การริเริ่มดำเนินการจัดการความรู้ แรงจูงใจ การริเริ่มดำเนินการจัดการความรู้เป็นก้าวแรก ถ้าก้าวถูกทิศทาง ถูกวิธีก็มีโอกาสสำเร็จสูง แต่ถ้าก้าวผิด ก็จะเดินไปสู่ความล้มเหลวตัวกำหนดที่สำคัญคือแรงจูงใจในการริเริ่มดำเนินการจัดการความรู้ การจัดการความรู้ที่ดีเริ่มด้วย สัมมาทิฐิ : ใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุความสำเร็จและความมั่นคงในระยะยาว การจัดทีมริเริ่มดำเนินการ การฝึกอบรมโดยการปฏิบัติจริง และดำเนินการต่อเนื่อง

การจัดการระบบการจัดการความรู้

แรงจูงใจในการริเริ่มดำเนินการจัดการความรู้ แรงจูงใจแท้ต่อการดำเนินการจัดการความรู้ คือ เป้าหมายที่งาน เป้าหมายที่งาน คน องค์กร และความเป็นชุมชนในที่ทำงานดังกล่าวแล้ว เป็นเงื่อนไขสำคัญในระดับที่เป็นหัวใจสู่ความสำเร็จในการจัดการความรู้ แรงจูงใจเทียมจะนำไปสู่การดำเนินการจัดการความรู้แบบเทียม และไปสู่ความล้มเหลวของการจัดการความรู้ในที่สุด คือ ทำเพียงเพื่อให้ได้ชื่อว่าทำ ทำเพราะถูกบังคับตามข้อกำหนด ทำตามแฟชั่นแต่ไม่เข้าใจความหมาย และวิธีการดำเนินการ จัดการความรู้อย่างแท้จริง

องค์ประกอบสำคัญของการจัดการความรู้ (Knowledge Process)

(นพ.วิจารณ์ พานิช 2546) องค์ประกอบสำคัญของการจัดการความรู้ คือ

- 1.คน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นแหล่งความรู้ และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- 2.เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือเพื่อให้ความสามารถค้นคว้า จัดเก็บ แลกเปลี่ยน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้อย่างง่าย และรวดเร็วขึ้น
- 3.กระบวนการความรู้ เป็นการบริหารจัดการ เพื่อนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปให้ผู้ใช้เพื่อทำให้เกิดการปรับปรุง และนวัตกรรม

องค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนนี้ จะต้องเชื่อมโยงและบูรณาการอย่างสมดุล การจัดการความรู้ของกรมการปกครอง จากพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดให้ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ขอบเขต KM ที่ได้มีการพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความสำคัญเร่งด่วนในขณะนี้ คือ การจัดการองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ และได้กำหนดเป้าหมาย (Desired State) ของ KM ที่จะดำเนินการในปี 2549 คือมุ่งเน้นให้อำเภอ/กิ่งอำเภอ เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการในพื้นที่ที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม คือ อำเภอ/กิ่งอำเภอ มีข้อมูลผลสำเร็จ การแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการในศูนย์ปฏิบัติการฯ ไม่น้อยกว่าศูนย์ละ 1 เรื่อง และ เพื่อให้เป้าหมายบรรลุผล ได้จัดให้มีกิจกรรมกระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)

และ กิจกรรมกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Change Management Process) ควบคู่กันไป โดยมีความคาดหวังว่าแผนการจัดการความรู้จะเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญสู่การปฏิบัติราชการในขอบเขต KM และเป้าหมาย KM ในเรื่องอื่น ๆ และนำไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป

กระบวนการจัดการความรู้

บดินทร์ วิจารณ์ (2547) กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาการของความรู้ หรือการจัดการความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กร มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน

1. การบ่งชี้ความรู้ เป็นการพิจารณาว่าองค์กรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย คืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องใช้อะไร ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใดอยู่ที่ใคร

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ เช่น การสร้างความรู้ใหม่ แสวงหาความรู้จากภายนอก รักษาความรู้เก่า กำจัดความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้ว

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต

4. การประมวลกลั่นกรองความรู้ เช่น ปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน ใช้ภาษาเดียวกัน ปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์

5. การเข้าถึงความรู้ เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) Web board บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ทำได้หลายวิธีการ โดยกรณีที่เป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) อาจจัดทำเป็นเอกสาร ฐานความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีที่เป็นความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) จัดเป็นระบบทีมข้ามสายงาน กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ระบบพี่เลี้ยง การสับเปลี่ยนงาน การยืมตัว เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น

7. การเรียนรู้ ควรทำให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่น เกิดระบบการเรียนรู้จากสร้างองค์ความรู้ การนำความรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่น เกิดระบบการเรียนรู้จากสร้างองค์ความรู้ การนำความรู้ไปใช้ เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ และหมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง

แบบ Demarest (Demarest ed al : 1991)

1. การสร้างความรู้ (Knowledge Construction)
2. การเก็บรวบรวมความรู้ (Knowledge Dissemination)
3. การกระจายความรู้ไปใช้ (Knowledge Dissemination)
4. การนำความรู้ไปใช้ (Use)

แบบ Turban และคณะ (Turban ed al : 2000)

1. การสร้าง (Create)
2. การจัดและเก็บ (Capture and Store)
3. การเลือกหรือกรอง (Refine)
4. การกระจาย (Distribute)
5. การใช้ (Use)

6. การติดตาม/ตรวจสอบ (Monitor)

แบบ Probst (Probst et al : 2000)

1. การกำหนดความรู้ (Knowledge Identification)
2. การจัดหาความรู้ (Knowledge Acquisition)
3. การพัฒนาความรู้ใหม่ (Knowledge Development)
4. การถ่ายทอดความรู้ (Knowledge Transfer)
5. การจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storing)
6. การนำความรู้มาใช้ (Knowledge Utilization)

เครื่องมือในการจัดการความรู้

กรมการปกครองได้จัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ซึ่งปรากฏอยู่ในเอกสาร “คำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549” ซึ่งได้ส่งให้ ก.พ.ร. เมื่อ วันที่ 30 ม.ค.2549 แล้ว เมื่อพิจารณาเฉพาะเนื้อหาสาระในแผนดังกล่าว จะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ 1) แผนการจัดการความรู้ในส่วนของกระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) 2) แผนการจัดการความรู้ในส่วนของกระบวนการจัดการเปลี่ยนแปลง (Change Management Process) ซึ่งทั้ง 2 ส่วน จะมีความสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาความยากจนตามขอบเขต และเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้บรรลุผล ขณะเดียวกันในแต่ละส่วนก็จะมีโครงการและกิจกรรมของแต่ละสำนัก กอง รองรับ เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งขณะนี้ไม่มีอยู่ไม่น้อยกว่า 15 โครงการ/กิจกรรม การขับเคลื่อนการจัดการความรู้ของกรมการปกครองเพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นงานที่มีความสำคัญอีกงานหนึ่งที่ต้องการ พลังการมีส่วนร่วมของทุก ๆ ส่วน ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค และจะเป็นอีกก้าวหนึ่งที่สำคัญในการที่ก่อเกิดการรวบรวมสะสมองค์ความรู้ การใช้ประโยชน์และต่อยอดองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาความยากจน

การจัดการความรู้ประกอบด้วย กระบวนการหลัก ๆ ได้แก่ การค้นหาความรู้ การสร้าง และแสวงหา ความรู้ใหม่ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ สุดท้ายคือ การเรียนรู้ และเพื่อให้มีการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร เครื่องมือหลากหลายประเภทถูกสร้างขึ้นมานำไปใช้ในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งอาจแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. เครื่องมือที่ช่วยในการ “เข้าถึง” ความรู้ ซึ่งเหมาะสำหรับความรู้ประเภท Explicit มักเป็นแบบทางเดียว
2. เครื่องมือที่ช่วยในการ “ถ่ายทอด” ความรู้ ซึ่งเหมาะสำหรับความรู้ประเภท Tacit อาศัยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นหลัก

การจัดการความรู้กับองค์กรแห่งการเรียนรู้

การจัดการความรู้ หรือ Knowledge Management เป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ ซึ่งเกิดขึ้นจากการค้นพบว่าองค์กรต้องสูญเสียความรู้ไปพร้อม ๆ กับการที่บุคลากรลาออกหรือเกษียณ อายุราชการ อันส่งผลกระทบต่อการดำเนินการขององค์กรเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจากแนวคิดที่มุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้มากแต่เพียงอย่างเดียวจึงเปลี่ยนไป และมีคำถามต่อไปว่าจะทำอย่างไรให้องค์กรได้เรียนรู้ด้วย ดังนั้น การบริหารจัดการความรู้จึงสัมพันธ์กับเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นอย่างยิ่ง หากองค์กร

จะพัฒนาตนเองให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ก็จำเป็นต้องบริหารจัดการความรู้ภายในองค์กรให้เป็นระบบ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้ได้จริงและต่อเนื่อง หากองค์กรใดมีการจัดการความรู้โดยไม่มีก็สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในองค์กร ก็นับเป็นการลงทุนที่สูญเปล่าได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการความรู้ มีความซับซ้อนมากกว่าการพัฒนาบุคลากรด้วยการฝึกอบรม เพราะเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อภายหลังจากที่บุคลากรมีความรู้ความชำนาญแล้ว องค์กรจะอย่างไรให้บุคลากรเหล่านั้นยินดีถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น และในขั้นตอนสุดท้าย องค์กรจะต้องหาเทคนิคการจัดเก็บความรู้เฉพาะไว้กับองค์กรอย่างมีระบบเพื่อที่จะนำออกมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทยักษ์ใหญ่หลายแห่งในสหรัฐอเมริกายังคงแข่งขันกันหาวิธีบริหารจัดการความรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้อยู่ในโลกของการแข่งขันได้สำหรับประเทศไทยคงเป็นเรื่องท้าทายสำหรับผู้บริหารที่จะหาวิธีในการดึงความรู้ออกมาจากตัวบุคคล และการกระตุ้นให้บุคลากรถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนร่วมงาน ซึ่งการถ่ายทอดความรู้บางประเภทนั้น การฝึกอบรมอาจจะไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด อุปสรรคที่มักพบอยู่เสมอของการบริหารจัดการความรู้คือพฤติกรรม “การหวงความรู้” และวัฒนธรรม “การไม่ยอมรับในตัวบุคคล” หากองค์กรสามารถกำจัดจุดอ่อนทั้งสองอย่างนี้ได้การบริหารจัดการความรู้ก็ไม่ใช่เรื่องยากจนเกินไป สืบเนื่องจากการปฏิรูประบบราชการครั้งสำคัญที่ผ่านมาเมื่อเดือน ตุลาคม 2545 ได้มีการวางกรอบแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินไว้อย่างชัดเจน ซึ่งรวมถึงการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เป็นเรื่องของการกำหนดขอบเขต แบบแผน วิธีปฏิบัติ โดย เฉพาะ มาตรา 11 ได้กำหนดเป็นหลักการว่าส่วนราชการต้องมีหน้าที่ในการพัฒนาความรู้เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งสร้างความมีส่วนร่วมในหมู่ราชการให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

นพ.วิจารณ์ พานิช (2546) CoP (Community of Practice) ชุมชนนักปฏิบัติ คือ ชุมชนที่มีการรวมตัวกัน หรือเชื่อมโยงกันอย่างไม่เป็นทางการ โดยมีลักษณะ ดังนี้

- ประสบปัญหาลักษณะเดียวกัน
- มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน ต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากกันและกัน
- มีเป้าหมายร่วมกัน มีความมุ่งมั่นร่วมกัน ที่จะพัฒนาวิธีการทำงานได้ดีขึ้น
- วิธีปฏิบัติคล้ายกัน ใช้เครื่องมือ และภาษาเดียวกัน
- มีความเชื่อ และยึดถือคุณค่าเดียวกัน
- มีบทบาทในการสร้าง และใช้ความรู้
- มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน อาจจะพบกันด้วยตัวจริง หรือผ่านเทคโนโลยี
- มีช่องทางเพื่อการไหลเวียนของความรู้ ทำให้ความรู้เข้าไปถึงผู้ที่ต้องการใช้ได้ง่าย
- มีความร่วมมือช่วยเหลือ เพื่อพัฒนาและเรียนรู้จากสมาชิกด้วยตนเอง
- มีปฏิสัมพันธ์ต่อเนื่อง มีวิธีการเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่สายในทางสังคม

ทำให้เพิ่มพูนความรู้ที่ลึกซึ้งขึ้นเรื่อย ๆ ในระดับที่ง่ายที่สุด ชุมชนนักปฏิบัติ คือ คนกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งทำงานด้วยกันมาระยะหนึ่ง มีเป้าหมายร่วมกัน และต้องการที่จะแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ จากการทำงาน กลุ่มดังกล่าวมักจะไม่ได้เกิดจากการจัดตั้งโดยองค์กร เป็นกลุ่มที่เกิดจากความต้องการทางสังคม และพยายามที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จ เป็นกลุ่มที่ไม่มีอำนาจ ไม่มีการกำหนดไว้ในแผนภูมิโครงสร้าง

องค์กร และอาจจะมีเป้าหมายที่ขัดแย้งกับผู้นำองค์กร ในหนึ่งองค์กรอาจจะมีชุมชนนักปฏิบัติจำนวนมาก และคนคนหนึ่งจะเป็นสมาชิก

COVID-19 ผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวไทย

(ผลกระทบและแนวทางการแก้ปัญหา)

1. COVID-19 และผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยว

ประเทศไทยประสบกับวิกฤติการระบาดของ COVID-19 ตั้งแต่ต้นปี 2563 ซึ่งวิกฤติการระบาดดังกล่าวนับเป็นวิกฤติที่รุนแรงมากที่สุดในรอบ 100 ปีทำให้เศรษฐกิจประเทศไทยในปี 2563 หดตัวรุนแรงที่สุดในรอบ 23 ปีนับตั้งแต่วิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 ทั้งนี้ สศช.ได้รายงานภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2563 ว่าหดตัวถึงร้อยละ 6.1 โดยไตรมาส 2 ของปี 2563 ได้หดตัวมากที่สุดถึงประมาณร้อยละ 12 โดยภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการหดตัวมากที่สุดในสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (ร้อยละ 50) รองลงมา คือ สาขาการขนส่ง (ร้อยละ 39)

การขายส่งขายปลีก (ร้อยละ 10) และการหดตัวในสาขาอื่น ๆ นอกภาคบริการ ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและภาคเกษตรกรรมภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว อาทิ สายการบิน โรงแรม บริษัทนำเที่ยวและการท่องเที่ยว ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุมบริษัทข้ามชาติ การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การประชุมนานาชาติและการจัดนิทรรศการ (MICE) ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหารและร้านค้าล้วนแล้วแต่เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (Economic growth) โดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ 20 - 22 ต่อ GDP

ทั้งนี้ สศช. ได้รายงานไว้ว่า ตั้งแต่ต้นปี 2563 ที่รัฐบาลประกาศปิดประเทศ (Lockdown) ห้ามการเดินทางท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศภายหลังเกิดการระบาด ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทยลดลงจาก 40 ล้านคน ในปี 2562 เป็น 6.7 ล้านคน ในปี 2563 ซึ่งคิดเป็นการลดลงกว่าร้อยละ 83

อย่างไรก็ดีแม้ว่าปัจจุบันรัฐบาลพยายามจัดหาและกระจายวัคซีนให้ครอบคลุมประชากรมากที่สุดเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ แต่ยังมีความเสี่ยงของการกลายพันธุ์ของไวรัส จึงไม่สามารถใช้เป็นหลักประกันว่าจะสามารถควบคุมการระบาดให้อยู่ในวงจำกัด และยังคงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ความไม่แน่นอนของการกระจายวัคซีนของหลายประเทศเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อรายได้หลักของประเทศซึ่งมาจากภาคการท่องเที่ยวและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ โดย สศช. ได้คาดการณ์เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติปี 2564 จะอยู่ที่ 3.2 ล้านคน ลดลงจากที่ประมาณการไว้เดิมที่ 5 ล้านคน หรือลดลงประมาณร้อยละ 53 จากปี 2563 และคาดว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติจะลดลงประมาณ 440,000 ล้านบาท จากปี 2563

1.1 ผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ในภาคการท่องเที่ยว

จังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากการลดลงของนักท่องเที่ยว อันเนื่องมาจากการระบาดของ COVID - 19 มากที่สุด คือ จังหวัดภูเก็ต กรุงเทพมหานคร และชลบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติมากที่สุด อีกทั้งอัตราการเติบโตของจังหวัดเกิดจากการพึ่งพิงนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงถึงร้อยละ 89 65 และ 72 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามหากจำแนกตามลักษณะทางธุรกิจพบว่า ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรอบ 6 เดือนแรก หลังจากเกิดวิกฤติการระบาดของ COVID - 19 คือ ธุรกิจ

นันทนาการ รองลงมา คือ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก ธุรกิจโรงแรมที่พัก และธุรกิจการขนส่ง แต่นับตั้งแต่เดือนที่ 7 ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัส COVID - 19 ธุรกิจที่ยังคงมีสภาพคล่องเพียงพอและสามารถประคับประคองการดำเนินธุรกิจได้มากที่สุด เมื่อเทียบกับธุรกิจอื่น คือ ธุรกิจการขนส่ง

1.2 ผลกระทบต่อแรงงานในภาคการท่องเที่ยว

หากพิจารณาผลกระทบต่อแรงงานในภาคการท่องเที่ยวตามกลุ่มธุรกิจ พบว่า ธุรกิจนันทนาการเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีแรงงานได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยส่วนมากเป็นผลกระทบในด้านการถูกลดค่าจ้าง/ค่าตอบแทน และถูกลดเวลาทำงาน รองลงมาเป็นกลุ่มธุรกิจนำเที่ยว โดยส่วนมากเป็นผลกระทบในด้านการถูกลดค่าจ้าง/ค่าตอบแทน และถูกลดเวลาทำงาน ขณะที่กลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มเป็นกลุ่มธุรกิจที่แรงงานได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

2. มาตรการการเยียวยาจากภาครัฐ และความท้าทายในการกระตุ้นการท่องเที่ยว

2.1 มาตรการเยียวยาจากภาครัฐ

การระบาดของ COVID -19 ส่งผลกระทบในวงกว้างต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ได้รับผลกระทบจำนวน 3 ระยะ โดยเป็นการอัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเพิ่มเติมจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีถึง 2.4 ล้านล้านบาท ในช่วงปีงบประมาณ 2563 - 2564 โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

- ระยะที่ 1 ที่เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนและผู้ประกอบการ วงเงิน 27,500 ล้านบาท ผ่านมาตรการต่าง ๆ เช่น การบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขโรค และการลดเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมของนายจ้างและลูกจ้าง เป็นต้น

- ระยะที่ 2 ที่เน้นให้ความช่วยเหลือแก่ลูกจ้างนอกระบบ ลูกจ้างชั่วคราว และแรงงานที่ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้อยู่ในระบบประกันสังคม รวมถึงผู้ประกอบการรายย่อย วงเงิน 455,956 ล้านบาท เพื่อดำเนินมาตรการต่าง ๆ เช่น โครงการเราไม่ทิ้งกัน ที่โครงการสินเชื่อฉุกเฉินเพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการดำเนินชีวิตให้กับประชาชน และโครงการสินเชื่อพิเศษเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ เป็นต้น

- ระยะที่ 3 ที่เน้นการดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจในภาพรวม วงเงิน 1.9 ล้านล้านบาท โดยดำเนินการผ่าน 1) มาตรการทางการคลังโดยใช้เงินกู้จากพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID - 19 พ.ศ. 2563 วงเงิน 1 ล้านล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์และสาธารณสุข การช่วยเหลือและเยียวยาประชาชน รวมถึงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม 2) มาตรการด้านการเงินภายใต้พระราชกำหนดให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID - 19 พ.ศ. 2563 วงเงิน 500,000 ล้านบาท และ 3) มาตรการรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงินภายใต้พระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศพ.ศ. 2563 วงเงิน 400,000 ล้านบาท

อย่างไรก็ดีมาตรการทั้ง 3 ระยะข้างต้น เป็นมาตรการที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ โดยมีมาตรการส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศรวมอยู่ด้วย ได้แก่ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน วงเงิน 1,500 ล้านบาท และโครงการเที่ยวปันสุข วงเงิน 2,400 ล้านบาท ซึ่งทั้งสอง

โครงการเป็นมาตรการทั่วไปในการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ไม่ได้เป็นมาตรการเฉพาะที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 หากสถานการณ์การระบาดของ COVID - 19 คลี่คลาย นักท่องเที่ยวอาจมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการท่องเที่ยวจากอดีต (Old Normal) ปรึมาเป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวความเป็นปกติใหม่ (New Normal) โดยจะเพิ่มความใส่ใจในองค์ประกอบหลัก ๆ ได้แก่ 1) สุขภาพอนามัย (Sanitation) 2) ความสะอาด (Hygiene) 3) ความปลอดภัย (Safety) 4) ระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) 5) ดิจิทัล (Digital) 6) ความเชื่อถือได้ (Reliability) และ 7) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsibility) เพื่อให้เกิด “ความสมดุล (Balance)” ซึ่งก็คือความสามารถในการบริหารจัดการกับ ซึ่งสถานะที่ไม่เป็นปกตินี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้ประกอบการภาคการท่องเที่ยวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโรงแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม บริษัทนำเที่ยวและธุรกิจสายการบิน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมและปรับรูปแบบการให้บริการให้สอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคในการใช้บริการและการบริโภคแบบปกติใหม่

ความสำคัญของภาคการท่องเที่ยวในยุคศาสตร์และแผนระดับชาติ

ความสำคัญของภาคการท่องเที่ยวถูกระบุไว้อย่างชัดเจนใน “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)” ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันซึ่งมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน พร้อมทั้งเป็นประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ทั้งนี้ การสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวสามารถผลักดันให้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ด้วย

1) รักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง

2) มุ่งพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยวและธุรกิจการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย และ

3) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ นอกจากนี้ยังถูกกล่าวถึงในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) พร้อมทั้งแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์ COVID - 19 พ.ศ. 2564 - 2565 ในอนาคต

การท่องเที่ยวยังมีความสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยภาคการท่องเที่ยวได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการยกร่างแผนฉบับที่ 3 พร้อมทั้งร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (อยู่ระหว่างการประชาพิจารณ์) โดยสาระสำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” โดยมีหมุดหมายที่ 2 “ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและยั่งยืน”

ข้อเสนอแนะเชิงบทบาทและนโยบาย

COVID - 19 เป็นโรคอุบัติใหม่ที่ทั่วโลกและประเทศไทยประสบ อีกทั้งยังไม่สามารถคาดการณ์การยุติของการแพร่ระบาดได้ ดังนั้น การกำหนดนโยบาย เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และช่วยเหลือภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจต่อเนื่องจึงทำได้เพียงนโยบายระยะสั้น - ปานกลาง แต่ยังไม่สามารถกำหนดเป็นนโยบาย

หรือแผนระยะยาวได้อย่างชัดเจน เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาอีกระยะหนึ่งในการทดลองปฏิบัติพัฒนา และปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และเมื่อเห็นทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนจึงจะสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายระยะยาวได้

3.1 นโยบายการช่วยเหลือผลกระทบระยะสั้นแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและแรงงาน

การบริหารจัดการภาพรวม รัฐบาลควรวางแผนและการบริหารจัดการสถานการณ์การระบาดของ COVID - 19 อย่างเป็นระบบ โดยอาจมีศูนย์บัญชาการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประมวลผลที่ทันต่อสถานการณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลทุกมิติอย่างครบถ้วน และสามารถผู้ประกอบการพิจารณาวางแผนและดำเนินการแก้ไขปัญหาและป้องกันการระบาดได้อย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน อีกทั้ง รัฐบาลควรเร่งฉีดวัคซีนให้กับประชากรเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd immunity) ก่อนเป็นลำดับแรก และเพื่อจำกัดการระบาดของ COVID - 19 ให้อยู่ในวงจำกัด และสร้างความเชื่อมั่นด้านสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานและการดำเนินชีวิตให้แก่แรงงานผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว

การช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ รัฐบาลควรมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการแบบเฉพาะกลุ่ม (Targeting) ให้มากขึ้นโดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวเรียงตามลำดับความเร่งด่วนคือ ธุรกิจนันทนาการ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกธุรกิจโรงแรม และที่พัก และธุรกิจการขนส่ง ตามลำดับ

การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือและสนับสนุนธุรกิจภาคการท่องเที่ยว โดยการจัดตั้งกองทุนเสริมสภาพคล่องแก่ผู้ประกอบการในภาคการท่องเที่ยวเนื่องจากการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการโดยการสนับสนุนสินเชื่อผ่านกองทุนฯ จะทำให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากและรวดเร็วขึ้นอย่างไรก็ดีการจัดตั้งกองทุนควรคำนึงถึงการกำหนดหน้าที่หลัก (Priority) ของกองทุนฯ ว่าต้องการช่วยเหลือและสนับสนุนธุรกิจภาคการท่องเที่ยวในรูปแบบใด เช่น การเยียวยาหรือการช่วยเหลือเรื่องการปรับโครงสร้างหนี้ โครงสร้างทางธุรกิจ หรือการปรับปรุงและบริหารสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว เป็นต้น

ทั้งนี้ รัฐบาลอาจจัดตั้งกองทุนฯ โดยกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาร่วมกันให้บริหารเพื่อให้การช่วยเหลือและสนับสนุนธุรกิจภาคการท่องเที่ยวเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถเปิดให้บริการได้โดยเร็ว โดยในระยะแรกอาจมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานร่วมกัน

3.2 การกระตุ้นการท่องเที่ยวและการเตรียมความพร้อมเพื่อการเปิดประเทศ

รัฐบาลควรเร่งรัดการฉีดวัคซีนให้กับประชาชนอย่างกว้างขวางให้ครอบคลุมประชากรกว่าร้อยละ 70 เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd immunity) โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยและสาธารณสุขและการเตรียมความพร้อมในการเตรียมตัวเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีศักยภาพสูงที่ได้รับการฉีดวัคซีนครบโดสแล้วจากประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำและปานกลางตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยจะเริ่มจากจังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดนำร่อง (Phuket Sandbox) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุนผ่านการสร้างรายได้ การลงทุน และเพิ่มโอกาสการจ้างงานภายในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่เป็นจุดหมายปลายทาง (Tourist destination) ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

3.3 การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวหลังยุคความปกติใหม่

ที่รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือและ เสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่อง ได้แก่ (1) ความต่อเนื่องในการการบริหารจัดการธุรกิจ (Business Continuity Management) เป็นการมุ่งเน้นให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน (2) การปรับลดค่าใช้จ่าย (Cost Reduction Awareness) ที่ไม่จำเป็นขององค์กร (3) การจัดลำดับความสำคัญ (Priority) (4) การนำศักยภาพเทคโนโลยีมาใช้เต็มรูปแบบ (Full Adoption of Technology) (5) การมองหาโอกาสในตลาดใหม่ (New Market) และรักษาสถานลูกค้าเดิม

นอกจากนี้ รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการจัดการเก็บข้อมูลและการบริหารจัดการฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการการท่องเที่ยว และวางแผนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนภายใต้บริบทของความปกติใหม่ (New normal) นอกจากนี้ยังสามารถใช้ฐานข้อมูลเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในการท่องเที่ยวได้เช่นกัน เช่น การพัฒนาต่อยอดเป็นระบบการเตือนภัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยวไทย ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าว อาจมอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเศรษฐกิจและสังคมเป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและบริหารจัดการข้อมูล และให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการภาคการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูล (Database) การท่องเที่ยวของประเทศไทยในมิติต่าง ๆ

ทั้งนี้ รัฐบาลยังจำเป็นต้องพัฒนาทักษะของแรงงานภาคการท่องเที่ยวทั้ง Upskill และ Reskill โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้แรงงานมีความคุ้นชินกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับภาคการท่องเที่ยวอย่างเต็มศักยภาพภายใต้บริบทของความปกติใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการยกระดับการท่องเที่ยววิถีใหม่และรูปแบบใหม่ เพื่อแก้ปัญหาการสูญเสียทุนมนุษย์ในภาคการท่องเที่ยว โดยการดำเนินการในเรื่องนี้อาจมอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาฝีมือแรงงาน

รูปแบบของการท่องเที่ยวในช่วง New Normal

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 และภาวะเศรษฐกิจถดถอยล้วนทำให้พฤติกรรมท่องเที่ยวของผู้คนเปลี่ยนไป โดยปกติ สถานที่ที่เราไปเที่ยวมักมีความสะอาดปลอดภัยดีอยู่แล้ว แต่การระบาดของโควิด-19 ทำให้เวลาจะไปเที่ยว นักท่องเที่ยวมักคำนึงถึงความปลอดภัยเพิ่มขึ้นอย่างมาก ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยทำให้พฤติกรรมในการท่องเที่ยวของผู้คนมีการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเรา น่าจะได้เห็นพฤติกรรมท่องเที่ยวแบบนี้จนกว่าวัคซีนจะถูกค้นพบ และผู้คนส่วนใหญ่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว ในส่วนนี้ เราจะมาดูว่าพฤติกรรม New Normal ของการท่องเที่ยวจะเปลี่ยนไปอย่างไรบ้าง

3 พฤติกรรม New Normal ของการท่องเที่ยว

3 New Normal ของการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศหลังวิกฤติโควิด-19 ได้แก่

1) เที่ยวในประเทศเป็นตัวเลือกแรก 2) เที่ยวใกล้ ๆ สั้น ๆ ขับรถไป และ 3) เที่ยวที่ Unseen คนไม่พลุกลาน โดยผลการสำรวจและวิเคราะห์แนวโน้มการเดินทางท่องเที่ยวในปี 2020 - 2021 ดังนี้

1. เที่ยวในประเทศกลายเป็นตัวเลือกแรก เที่ยวนอกประเทศลำบาก เที่ยวในประเทศจึงเป็นตัวเลือกรายแรกในช่วงที่วัคซีนยังไม่ถูกค้นพบหรือกระจายแพร่หลาย ในหลายประเทศมีมาตรการจำกัดการเดินทางเข้าประเทศจากต่างประเทศ เพื่อควบคุมการระบาดของโรค ทำให้การเดินทางไปต่างประเทศ ไม่ว่าจะไปจะ

เที่ยวพักผ่อนหรือติดต่อธุรกิจทำได้ยากแม้จะเที่ยวต่างประเทศได้ แต่คนก็ยังอยากเที่ยวในประเทศกันอยู่ แม้จะไม่มีผลสำรวจในไทยโดยตรง แต่ผลการสำรวจจากต่างประเทศ ก็พอทำให้เราคาดการณ์พฤติกรรมของคนไทยได้ โดยจากผลสำรวจของ McKinsey ต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวจีนในเดือนพฤษภาคม 2020 โดยมีการถามว่า ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนในครั้งถัดไป คิดว่าจะท่องเที่ยวในที่ที่ไกลเพียงใด ซึ่งการท่องเที่ยวต่างประเทศถูกรวมอยู่ในคำถามนี้ด้วย ผลปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 55% คิดว่าจะเที่ยวในประเทศก่อน (รูปที่ 1) ซึ่งความต้องการเที่ยวในประเทศดังกล่าวอาจมาจากทั้งเหตุผลเรื่องเศรษฐกิจ และเหตุผลเรื่องความเสี่ยงจากการติดเชื้อโควิด - 19 จากการไปเที่ยวต่างประเทศ

สำหรับผู้ชอบเที่ยวในประเทศ แผนการท่องเที่ยวในประเทศในช่วงกลางปีไม่เปลี่ยนแปลงมากนักจากช่วงต้นปี ผลสำรวจจาก US Travel Association ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2020 เปิดเผยว่า ในบรรดานักท่องเที่ยวสหรัฐฯ ที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศหรือต่างประเทศในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา 64% ยังมีแผนที่จะเที่ยวในประเทศในช่วง 6 เดือนข้างหน้าอยู่ซึ่งเป็นตัวเลขลดลงจากเดิมเล็กน้อย จากผลการสำรวจในเดือนมีนาคมที่มีสัดส่วนดังกล่าวที่ 70% (รูปที่ 2) สำหรับจุดประสงค์การท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นการเดินทางไปพักผ่อน ในขณะที่การเดินทางไปติดต่อธุรกิจลดน้อยลง

ในช่วงโควิด - 19 ระบาด นักท่องเที่ยวในหลายประเทศนิยมขับรถไปเที่ยวทริป จึงมักเป็นทริปใกล้ ๆ สั้น ๆ จากการสำรวจของบริษัทที่ปรึกษาชั้นนำหลายแห่ง 1 จากกลุ่มตัวอย่างกว่า 10 ประเทศ นักท่องเที่ยวเลือกที่จะขับรถไปท่องเที่ยวเอง ด้วยเหตุผลด้านความปลอดภัยและการรักษาระยะห่างทางสังคม

อย่างไรกรณีของจีนระยะทางที่คนอยากไปเที่ยวมากที่สุดอยู่ในระยะการขับรถที่มากกว่า 3 ชั่วโมง (McKinsey) เช่นเดียวกับในกรณีของสหรัฐฯ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามกว่า 60% ของผู้ที่ขับรถไปเที่ยว เลือกที่จะขับรถในรัศมีไม่เกิน 300 ไมล์ หรือ 483 กิโลเมตร (รูปที่ 4) ซึ่งผลสำรวจของ Lufthansa ในกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น พบว่านักท่องเที่ยว 70% มีแนวโน้มจะไปเที่ยวทริปสั้น ๆ ไม่กี่วัน ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์มากกว่า

เช่นเดียวกันกับไทย ข้อมูลเดือนกรกฎาคมชี้ว่า จังหวัดที่อยู่ไม่ไกลเกินจากรัศมีการขับรถจากกรุงเทพฯ ได้นั้น มีอัตราการพัก (Occupancy Rate หรือ OR) ที่พื้นตัวได้เร็วกว่าจังหวัดอื่น อัตราการเข้าพักโดยเฉลี่ย ณ เดือน กรกฎาคม 2020 ทั้งประเทศอยู่ที่ 25.7% พื้นตัวจาก 2.3% และ 3.8% ในช่วงเดือนเมษายน และ พฤษภาคมที่มีการ Lockdown โดยจังหวัดท่องเที่ยวที่ค่า OR พื้นตัวได้ดีกว่าจังหวัดอื่น ส่วนหนึ่งคือจังหวัดที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ซึ่งมีผู้บริโภคนจำนวนมาก และสามารถขับรถไปเที่ยวได้ เช่น ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี นครราชสีมา เป็นต้น ในขณะที่นักท่องเที่ยวมักต้องเดินทางไปเที่ยวด้วยเครื่องบิน ค่า OR ยังพื้นตัวได้ไม่ดึ้นัก เช่น ภูเก็ต กระบี่ เป็นต้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เปิดตัว "เพลินไทย Smart Map" รองรับนักท่องเที่ยวยุค New Normal นำร่อง 13 พื้นที่ ในกรุงเทพมหานคร

วันที่ 22 ธันวาคม 2563 เวลา 16.00 น. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) แถลงข่าวเปิดตัวโครงการ Thailand Smart Tourism ออกแบบแพลตฟอร์ม "เพลินไทย" ระบบปฏิบัติการแผนที่ Smart map รายงานข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์การท่องเที่ยวรูปแบบ New Normal ในปัจจุบันที่คำนึงถึงความปลอดภัยและสุขอนามัย โดยดำเนินการนำร่องใน 13 พื้นที่ยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร สองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวนกว่า 1,000 สถานที่ โดยได้รับเกียรติจาก นายพิพัฒน์

รัชกิจประการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วยนายยุทธศักดิ์ สุภสร ผู้ว่าการ ททท. และพันธมิตร ร่วมแถลงข่าว ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพมหานคร

หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 คลี่คลาย พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) ที่คำนึงถึงปัจจัยมาตรฐานด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยเป็นสำคัญ ซึ่งถือเป็นสัญญาณที่ดีในการสร้างมิติใหม่ของการท่องเที่ยวและยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยให้สูงขึ้น ททท. จึงได้วางแผนกลยุทธ์แนวการทำงานขององค์กรในปี 2564 โดย ททท. จะเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิด 3D ให้ความสำคัญใน 3 เรื่อง ได้แก่ Domestic ส่งเสริมและผลักดันการท่องเที่ยวในประเทศ Digital ปรับตัวสู่ระบบดิจิทัล สร้างการท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกันทางดิจิทัล ก้าวทันอนาคต Dynamic มีความสามารถปรับตัวใหม่สามารถเผชิญความผันผวนของสถานการณ์และมีความยืดหยุ่นในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีใหม่ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ททท. เล็งเห็นความสำคัญของการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวยุคใหม่เข้ากับระบบดิจิทัลเพื่อตอบโจทย์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในยุคนิวอร์มัล (New Normal) จึงร่วมกับ บริษัท ปิยอนด์ ซิตี (ไทยแลนด์) จำกัด ดำเนินการพัฒนาระบบปฏิบัติการแผนที่ (Smart Map Platform) มาเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว รองรับการเปลี่ยนแปลงข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ โดยจะเริ่มต้นนำร่องในพื้นที่ 13 เขต 11 ย่านของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ธนบุรี คลองสาน บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดุสิต ปทุมวัน บางรัก สาทร และบางคอแหลม ซึ่งจะมีข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก ร้านอาหารและสถานที่ที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวนกว่า 1,000 สถานที่ รวมถึงเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็วผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Smart Phone) โดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการใช้งานระบบ เป็นโอกาสให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบันของการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงผู้ใช้งานสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ผู้ประกอบการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการของตนเองได้ ขณะที่ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มรายละเอียด มาตรการและมาตรฐานที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานต่างๆ ที่สะท้อนถึงมาตรการความปลอดภัยและสุขอนามัยที่จะช่วยสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้ในการตัดสินใจเข้ารับบริการการท่องเที่ยวด้วย

สำหรับการใช้งานแพลตฟอร์ม "เพลินไทย" นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงผ่านเว็บไซต์ เพลินไทย.com จากนั้นเลือกพื้นที่ที่ต้องการเข้าถึงจาก 11 ย่านสำคัญในกรุงเทพฯ จะแสดงผลแพลตฟอร์มแผนที่ Smart map พร้อมด้วยสัญลักษณ์ (Icon) ต่าง ๆ ได้แก่ สัญลักษณ์บอกตำแหน่งปัจจุบันของผู้ใช้งาน ประเภทของสถานที่ สัญลักษณ์การใช้งานหน้าจอแสดงผล ต่อมาเมื่อกดไปที่สัญลักษณ์ของแต่ละสถานที่จะปรากฏหน้าต่าง Micro Page แสดงข้อมูลเบื้องต้นของสถานที่นั้น ๆ อาทิวันและเวลาให้บริการ ตำแหน่งที่ตั้ง รายละเอียดข้อมูลสถานที่ ข้อมูลติดต่อ เบอร์โทรศัพท์ เว็บไซต์ มาตรการด้านความปลอดภัยและสุขอนามัย รางวัลรับรองมาตรฐาน วิดีทัศน์ประชาสัมพันธ์สถานประกอบการ เป็นต้น อีกทั้ง สามารถใช้งานได้ทั้งในระบบ iOS และ Android รวมถึงบนอุปกรณ์ Tablet โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ไม่ต้องลงทะเบียนใช้งาน และวางแผนรองรับการใช้งานภาษาอังกฤษและจีนในอนาคต (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

เที่ยวไทย แบบ New Normal ให้สนุก และปลอดภัย

การท่องเที่ยวแบบ New Normal ทั่วทุกภาคของประเทศไทย ที่ได้ฟื้นตัวในช่วงล็อกดาวน์จากสถานการณ์การระบาดของเชื้อโควิด - 19 ด้วยช่วงเวลาดี ๆ ดังกล่าว เชื่อแน่ว่าหลายคนได้เตรียมวางแผนเพื่อเดินทาง ภายใต้รูปแบบการท่องเที่ยววิถีใหม่ หรือ New Normal นอกจากนั้น ความสุข สนุก และประทับใจแล้ว ยังต้องเน้นเรื่องความปลอดภัยเป็นสำคัญ ด้วยการยึดแนวทางตามหลัก Social Distancing อย่างเคร่งครัด อาทิเช่น การใส่หน้ากากอนามัย พกเจลแอลกอฮอล์ก่อนออกจากบ้าน และสวมใส่ตลอดเวลา แม้อยู่บนรถ ล้างมือ กินร้อน ใช้ช้อนตัวเอง การเว้นระยะห่างในระหว่างการท่องเที่ยว จ่ายใช้ผ่านมือถือแทนเงินสด เพื่อลดการสัมผัสระหว่างมนุษย์

ที่สำคัญและห้ามมองข้าม คือ การเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่บริการที่ดีได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ซึ่งสามารถสังเกตได้ง่าย โดยดูจากตราสัญลักษณ์ SHA (Amazing Thailand Safety & Health Administration) หรือ มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย

SHA หรือ มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย เป็นโครงการที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดย ททท. ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มอบตราสัญลักษณ์นี้ให้กับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ยกระดับการบริหารจนได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ดังนั้น SHA จึงเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์สำคัญ ที่ช่วยสร้างความมั่นใจในการเดินทางท่องเที่ยวแบบ New Normal

การท่องเที่ยวในยุค New Normal มีอีกหนึ่งสิ่งที่ถือว่า นักท่องเที่ยวขาดไม่ได้ และควรปฏิบัติ นั่นคือ แนวทางการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (Responsible Tourism : RT) เพราะแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งคือของทุกคน หากทุกคนช่วยดูแลรักษา ร่วมเป็นหนึ่งในพลังสำคัญทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นสามารถคงความสวยงามอยู่คู่ประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ หรือ RT ทำได้ง่ายมาก เพียงท่องเที่ยวอย่างเป็นมิตร และใส่ใจคำนึงถึงผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว เน้นสร้างผลกระทบทางบวกและทางลดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากที่สุด อาทิ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่สร้างขยะ ช่วยกันลดพลาสติก ช่วยลดโลกร้อน เป็นต้น ขณะที่ผู้เกี่ยวข้องที่ผู้ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว ต้องทำบ้านให้น่าอยู่ ทำชุมชนให้น่าเที่ยว เมื่อทุกคนร่วมใจช่วยกันช่วยกันคนละไม้คนละมือ ความสวยงามทางธรรมชาติ ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ความงดงามของชุมชน ศิลปวัฒนธรรมย่อมคงอยู่อย่างยั่งยืน ส่งต่อให้ลูกหลานให้ภาคภูมิใจไปอีกนานแสนนาน (ไทยรัฐ ออนไลน์)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมท่องเที่ยวอำเภอพระประแดง

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในอดีตมนุษย์มักเดินทางด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาที่อยู่อาศัยใหม่ หรือเพื่อการติดต่อซื้อขายเผยแพร่ศาสนา รวมทั้งเดินทางเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศปัจจุบันการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อการคลายเครียดและความเพลิดเพลินใจ จากวัตถุประสงค์ของการเดินทางที่มากมาย จึงมีคนให้คำนิยามของการท่องเที่ยวได้ดังนี้

กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวตามความหมายขององค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่ กรุงโรม ประเทศอิตาลีในปี พ.ศ.

2506 และได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว คือ “การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการประชุม แต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพหลักฐาน หรือไปพำนักอยู่อย่างถาวร” พร้อมกับให้ประเทศสมาชิกใช้คำว่า “ผู้มาเยือน” (Visitors) แทนคำว่า “นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน” (Tourist)

ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) ที่ได้ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเป็นการนันทนาการรูปแบบที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่มีการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งซึ่งหมายถึงการเดินทางจากที่อยู่อาศัยไปยังอีกที่หนึ่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านปฏิสัมพันธ์และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ

Gee, Choy และ Makens (1984 : 4) ให้ความหมายของการเดินทางไว้ว่า การเดินทางหมายถึงการออกจากสถานที่หนึ่งไปสู่สถานที่อื่น ๆ เช่น การเดินทางออกจากบ้านปกติหรือการเดินทางไปเพื่ออาศัยสถานที่อื่น

ปรีชา แดงโรจน์ (2544) ได้อ้างถึงคำนิยามการท่องเที่ยวขององค์การสหประชาชาติที่ได้จัดประชุมว่าด้วยเรื่องการเดินทางและการท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปีพ.ศ. 2506 ไว้ว่าหมายถึงกิจกรรมที่มีเงื่อนไขเกี่ยวข้องกันอยู่ 3 ประการ คือ (1) ต้องมีการเดินทาง (2) ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์ไปเยือน (3) ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง

McIntosh และ Goeldner (1986 : 4) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่าหมายถึง ผลของการปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมาจากปฏิสัมพันธ์ (การกระทำซึ่งกันและกัน) ของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจ รัฐบาลและชุมชนผู้เป็นเจ้าของบ้าน เป็นการดึงดูดใจและต้อนรับนักท่องเที่ยว และผู้มาเยือนอื่น ๆ

จริยญา เจริญสุกใส และ สุวัฒน์ จุฑากรณ์ (2545 : 72) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางของบุคคล จากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหารายได้ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว ก่อให้เกิดปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เดินทาง (นักท่องเที่ยวที่มาเยือน) ธุรกิจใ่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ผลิตสินค้า และการบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ภาครัฐที่ดูแลการท่องเที่ยว และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว

Mill (1990) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว คือ การจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความประทับใจ การบริการ และการสร้างความพึงใจให้กับนักท่องเที่ยว Davidson (1993) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว คือ การเดินทางออกจากที่พักเป็นการชั่วคราว ระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อไปเยี่ยมชมญาติมิตร หรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ ทางด้านการท่องเที่ยว เช่น การพักผ่อน เล่นกีฬา การประชุม สัมมนา เป็นต้น

ศรัญญา วรากุลวิทย์ (2546 : 2) กล่าวการประชุมว่าด้วยการเดินทาง และการท่องเที่ยวที่องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization หรือ WTO) ได้กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่าการท่องเที่ยว คือการเดินทางใด ๆ ก็ตามที่เป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การเดินทางจากสถานที่อยู่อาศัยเป็นประจำไปยังสถานที่อื่น ๆ เป็นการชั่วคราว
2. การเดินทางนั้น ผู้เดินทางมีการเดินทางด้วยความสมัครใจ มิใช่ถูกบังคับ
3. การเดินทางเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เดินทางเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว (Components of Tourism)

การท่องเที่ยวจัดเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุดที่มีองค์ประกอบเป็นอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมจำนวนมาก

พะยอม ธรรมบุตร (เอกสารประกอบการสอบสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ,2549) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภทดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) นับเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญสูงสุด เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่นเช่น ดอยอินทนนท์ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพของเทือกเขาหิมาลัย หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์เช่น ปราสาทพนมรุ้ง ซึ่งแสดงถึงความรุ่งเรือง ของอาณาจักรขอม ตลอดจนการท่องเที่ยว ชนบท เพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อน ประวัติศาสตร์เช่น วัฒนธรรมบ้านเชียง เป็นต้น

2. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และ ทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือ แหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย

3. ที่พักแรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการต้อนรับ (Accommodation) ได้แก่โรงแรม รีสอร์ท Bed & Breakfast เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ที่พักแรม ประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวก(Facilities) ในระดับต่างๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน เช่นภัตตาคาร สระว่ายน้ำบาร์ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ ชานูน่า บิสซิเนสเซ็นเตอร์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

4. กิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมนันทนาการ (Tourist activities and Recreational activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกัน ในยุคปัจจุบัน ซึ่งการท่องเที่ยวมิได้หมายความว่าเพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ความงดงามของธรรมชาติเท่านั้นหากความสำคัญสำหรับผู้มาเยือน คือ การได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆได้แก่การเดินป่าศึกษาาระบบนิเวศเขตเส้นศูนย์สูตรในป่าดงดิบชื้น (Rainforest) การล่องแก่งในแม่น้ำท้องถิ่น การปีนหน้าผา การดำน้ำในรูปแบบ Scuba Diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึกตลอดจน การร่วมกิจกรรมกับ ชุมชนเจ้าบ้าน เช่น การดำนา การเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น

5. นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่ง จะต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- ลักษณะของนักท่องเที่ยว จำแนกออกเป็นตามลักษณะของเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์

- การกระจายของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเป็นนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ไต่บ้าง มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวจากทวีปต่าง ๆ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศมาก เช่น ยุโรป อเมริกา เอเชีย แอฟริกา และโอเชียเนีย

- กิจกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยว เช่น เดินทางเข้ามาเที่ยวเพื่อการประชุม การพักผ่อนหย่อนใจ การแข่งขันกีฬา การเจรจาธุรกิจ หรือเยี่ยมญาติสำหรับประเทศไทยผู้ที่เดินทางเข้าประเทศมีจุดมุ่งหมายหลายอย่าง เช่น ท่องเที่ยว ธุรกิจ ประชุม ปฏิบัติการราชการและอื่น ๆ

- ฤดูกาลท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวในฤดูใดมาก ฤดูใต้อย

- ทักษะคตินักท่องเที่ยว มีทัศนคติต่อประเทศที่ตนไปเที่ยวมาอย่างไร

6. ข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข่าวสารเป็นเอกสารเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ แก่นักเที่ยวเพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น หนังสือแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เช่น หนังสือแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ แผนที่ และเอกสารแนะนำต่าง ๆ

ตัวอย่างเช่น

- การโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว เช่น รายการเทศกาลท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ หรือฤดูกาลของการท่องเที่ยวแต่ละภาค เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง แข่งเรือ เป็นต้น

- การส่งเสริมและให้ความรู้ใหม่ ๆ โดยเผยแพร่เอกสารการนำเที่ยวแก่ชุมชน

- อบรมการนำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์เป็นการให้ความรู้แก่บุคคลที่สนใจในอาชีพ การจูงนำเที่ยว และเพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว

- รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง จัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว

- จัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่แต่ละแห่ง จัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่ เพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการเดินทางท่องเที่ยว

7. ส่วนประกอบอื่น ๆ บริการเบ็ดเตล็ด (Ancillary) ได้แก่ ทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว อาทิ เช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์สถานบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ฯลฯ

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ความสำคัญของการท่องเที่ยวได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ซึ่งมีความคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันดังนี้

ปริณาทินแก้ว (2542 : 1 - 3) กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยวจัดเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ซึ่งอาจจำแนกออกได้ 3 ด้าน คือ

1. ความสำคัญต่อบุคคล การท่องเที่ยวเป็นสื่อสร้างสรรค์ความสำราญ เพลิดเพลินใจแก่มนุษย์อันเป็นการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้มีทัศนคติกว้างไกล สามารถรับและเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นจริง เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต ตลอดจนความเข้าใจอันดีระหว่างมนุษยชาติเนื่องจากการท่องเที่ยวนำมาซึ่งโอกาสแห่งการเปลี่ยนวัฒนธรรมของนานาชาติ

2. ความสำคัญต่อสังคม การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสืบทอดทางวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาตินอกจากนั้นการท่องเที่ยวยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา และนำความเจริญไปสู่ท้องถิ่น ช่วยพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค มาตรฐานการครองชีพ ตลอดจนคุณภาพชีวิต

3. ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สำคัญในรูปเงินตราต่างประเทศช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการชำระเงินของประเทศ กระตุ้นการสร้างงานและรายได้แก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตรา และกระจายรายได้แก่ท้องถิ่นรวมทั้งกระตุ้นการผลิต และธุรกิจบริการต่าง ๆ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อประเทศเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการสร้างรายได้การจ้างงาน สร้างอาชีพ การส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลป ประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ ดังนั้น การส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวถือเป็นสำคัญ และความจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง

ความหมายของการท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สนองความต้องการของคนไทยปัจจุบันให้ยืนยาวไปจนถึงคนรุ่นลูกหลานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการตอบสนองความต้องการกลุ่มใหญ่ (Mass tourism) กระทบกลุ่มเล็กทั้งในเมืองและชนบท การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่ยืนยาวไปจนถึงคนรุ่นลูกหลานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการไปเพิ่มภาระหรือสร้างเงื่อนไขที่ยากลำบากให้แก่คนในยุคต่อไปต้องขบคิดหาทางแก้ไข

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการทรัพยากรทั้งหมด ในลักษณะที่สามารถรักษาความสมบูรณ์ทางวัฒนธรรม กระบวนการที่จำเป็นต่อเชิงนิเวศวิทยา ความหลากหลายทางชีววิทยาและระบบสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน)

ดังนั้น คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2554 เพื่อให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ นำไปใช้เป็นกรอบ แนวทางในการพัฒนาภายใต้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน และการกำกับดูแลของ คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ซึ่งจากการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมายังมีข้อจำกัดหลายประการที่ยังไม่ได้บรรลุผลตามเป้าหมาย ประกอบกับนโยบายของรัฐบาล ปัจจุบันมอบหมายให้ทุกส่วนราชการ หาแนวทางปฏิบัติงานที่หน่วยงานรับผิดชอบให้บรรลุผลและสอดคล้องตามแผนปฏิรูปประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจึงได้ ดำเนินการจัดทำนโยบายยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 ขึ้น โดยผ่านกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ และประเมินผลการพัฒนา พร้อมทั้งจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น จากทุกภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสวงหาแนวทางการทำงานและการปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการโดยแท้จริง

ทั้งนี้ เพื่อให้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนได้อย่างคล่องตัว การมีทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาลจึงมีนโยบายด้านการวางแผนงาน รวมทั้งเป็นการวางรากฐานการพัฒนาในระยะ 3 ปี ซึ่งจะเป็นช่วงรอยต่อเพื่อปูพื้นฐานไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 - 2564 พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการปรับปรุง กลไกการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาเพื่อให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบาย ซึ่งมี คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เป็นแกนหลัก ระดับกลุ่มจังหวัดหรือกลุ่มพื้นที่ คือ คณะกรรมการ พัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว และระดับจังหวัด คือ คณะกรรมการท่องเที่ยวจังหวัด ทั้งนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือ

จากทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งภาคธุรกิจเอกชน เพื่อระดมทรัพยากรและร่วมบูรณาการขับเคลื่อนให้บังเกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมต่อไป

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลก รัฐบาลของประเทศต่างกำลังให้ความสำคัญในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดท่องเที่ยวโลก โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียและอาเซียนต่างกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อดึงนักท่องเที่ยวทั่วโลกเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศตนเพิ่มมากขึ้น ภารกิจด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นภารกิจที่ ถูกผสมกลมกลืนไปกับการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการบูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งหากประเทศใดมีแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ชัดเจน บนพื้นฐานของเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานที่ดี ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ และบุคลากรภาคการท่องเที่ยวมีศักยภาพด้วยแล้ว จะเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะช่วยผลักดันให้ประเทศนั้นๆ มีข้อได้เปรียบในการแข่งขันและสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวของตนให้เติบโต ได้อย่างมั่นคง

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะเป็นกลไกหลักในการช่วยรักษาเสถียรภาพและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติได้ จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 เพื่อเป็นแผนหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาถึงแม้จะประสบความสำเร็จในแง่ของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว แต่ในด้านการพัฒนาสินค้าและบริการพบว่ายังมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ สะท้อนให้เห็นได้จากตัวชี้วัดการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว และการเดินทาง (Travel and Tourism Competitiveness Index) ของ World Economic Forum หรือ WEF โดยในปี 2556 ความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยอยู่ในอันดับ 43 จาก 140 ประเทศทั่วโลก หรืออันดับ 9 จาก 25 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

โดยตัวชี้วัดด้านมาตรฐานการเดินทางและการท่องเที่ยวยังเป็นจุดอ่อนสำคัญของประเทศไทย รองลงมา คือ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจ ประเด็นสำคัญที่ควรจะมีการพิจารณา คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยเดินมา ถูกทิศถูกทางแล้วหรือไม่ และจะสามารถเติบโตอย่างยั่งยืนได้อย่างไร ซึ่งที่ผ่านมาถึงแม้ประเทศไทยจะประสบ ภาวะวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศ แต่เมื่อผ่านพ้นวิกฤตไปแล้วนักท่องเที่ยว ก็ยังกลับมาเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แสดงถึงความเชื่อมั่นที่นักท่องเที่ยวมีต่อเมืองไทย

ในขณะเดียวกัน ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวราคาถูก การท่องเที่ยวไทยยังมีปัญหาสะสมมาอย่างยาวนานที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว ความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ทักษะและองค์ความรู้ของบุคลากรท่องเที่ยว ขีดความสามารถในการรองรับของแหล่ง รวมถึงปัญหาการบริหารจัดการของภาครัฐและการบูรณาการ เพื่อการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ ความล่าช้าของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น ดังนั้น หากประเทศไทยยังจำเป็นต้องอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวเพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจหลักให้กับประเทศ รวมถึง เป็นแหล่งกระจายรายได้และการจ้างงานเพื่อช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชนและสังคมไทยแล้ว ควรจะมีการทบทวนทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับ

สภาพข้อเท็จจริง ศักยภาพและโอกาสที่จะเกิดขึ้นและเพื่อเป้าหมายการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

จุดมุ่งหมายหลักของการจัดทำยุทธศาสตร์ การจัดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 ในครั้งนี้ อาจถือได้ว่าเป็นมิติใหม่ ของการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในระยะ 2 - 3 ปีถัดจากนี้ไปโดยคาดหวังว่าประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ จะสามารถตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้ จุดอ่อนและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจะต้อง มีการพิจารณาและได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมพัฒนาสินค้าและบริการให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อสร้างรายได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีการกระจายอย่างทั่วถึง

ดังนั้น ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 จึงมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ

ประการแรก คือ การจัดทำยุทธศาสตร์เป็นการวางรากฐาน การพัฒนาในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ซึ่งจะเป็นช่วงรอยต่อเพื่อปูพื้นฐานไปสู่การจัดทำแผนพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งชาติ ในปี 2560 - 2564 ต่อไป และต้องการให้เป็นวาระแห่งชาติที่ได้รับการผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

ประการที่สอง มุ่งเน้นกิจกรรมที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้เห็นเป็นรูปธรรมในระยะ 3 ปีถัดจากนี้ และประการที่สาม ให้มีความสำคัญกับการปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนสู่แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ โดยกำหนดบทบาทของกลไก การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวทุกระดับให้มีความเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่ระดับนโยบายซึ่งมีคณะกรรมการนโยบาย การท่องเที่ยวแห่งชาติเป็นแกนหลักระดับกลุ่มจังหวัดคือคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขต พัฒนาการท่องเที่ยว และระดับจังหวัดคือคณะกรรมการท่องเที่ยวจังหวัด แนวคิดการจัดทำยุทธศาสตร์ เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศในระยะต่อไป จะไม่มุ่งเน้นเฉพาะการเพิ่มขึ้น ของจำนวนนักท่องเที่ยว แต่จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มี คุณภาพมากขึ้น ทั้งในเรื่องการเพิ่มระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวต่อวันหรือต่อครั้ง การพัฒนาในระดับพื้นที่ การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายในกลุ่มท่องเที่ยวและระหว่างกลุ่มท่องเที่ยว การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว และกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ค่านี้ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชน สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างให้เกิดความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 จึงได้นำแนวคิดการพัฒนาใหม่ ๆ มาจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

1. การปรับเปลี่ยนวิถีคิดในการวางรากฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย โดยเน้นความเป็นเอกภาพร่วมคิดร่วมทำร่วมรับผิดชอบของทุกภาคส่วน และต้องเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง การต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น

2. การบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาคม นับเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้มีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารหรือตัวบุคคลทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ แต่การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคีการพัฒนาทั้งสามฝ่าย โดยเฉพาะบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาคมและภาคเอกชนในท้องถิ่น เนื่องจากท้ายที่สุดแล้วประชาชนที่เป็นเจ้าของทรัพยากรจะเป็น ผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ดังนั้น การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการกำหนด

ยุทธศาสตร์และการทำร่วมกันเพื่อการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบและไปในทิศทางเดียวกัน สามารถก้าวไปพร้อมกันบนความเชื่อถือและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จะทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

3. ปรับเปลี่ยนแนวคิดการวัดความสำเร็จของการพัฒนา ซึ่งที่ผ่านมามีการพัฒนาการท่องเที่ยว มุ่งเน้นผลสำเร็จในเชิงปริมาณ ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว แต่การวัดผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะต่อไปจำเป็นต้องมองในหลายมิติที่สมดุลกันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป้าหมายสุดท้ายคือ การพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องใช้ตลาดเป็นตัวนำหรือ Demand Drive เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับระยะเวลาที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขปัญหาสำคัญในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภายในปี พ.ศ. 2560 มิฉะนั้นแล้วจะทำให้การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดและแนวทาง การพัฒนาสินค้าและบริการไม่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การดำเนินกิจกรรมการจัดกระจายและ ชำ้ซ้อนกันเหมือนในอดีตที่ผ่านมา ดังนั้น แนวทางคิดการพัฒนาในระยะต่อไปจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การ พัฒนาตัวสินค้าหรือแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามแผนตลาดการท่องเที่ยวของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

5. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 จำเป็นต้องได้รับสนับสนุนงบประมาณในระยะยาวทั้งงบประมาณจากส่วนกลาง งบประมาณกลุ่มจังหวัด งบประมาณของจังหวัด องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และงบประมาณที่สนับสนุนผ่านกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย เพื่อให้หน่วยงานมีงบประมาณ ในการบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2563 ได้เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐภาคเอกชน นักวิชาการ ชุมชน และภาคประชาคม ในพื้นที่และภูมิภาค เพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็นกำหนดทิศทางการพัฒนาและการปฏิรูปการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ ภายใต้กรอบแนวทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว นโยบายรัฐบาล และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยมีกระบวนการทำงานที่สำคัญดังนี้

1. ทบทวนกรอบแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยที่ผ่านมา เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิด สำหรับการพัฒนาการปฏิรูปการท่องเที่ยวไทยในระยะ 3 ปีถัดจากนี้ไป ประกอบด้วย แนวทางการปรับโครงสร้างภาคบริการและการท่องเที่ยวไทยในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์การพัฒนา ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2555 - 2559 แนวทางการพัฒนา 5 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ตามแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว นโยบาย การพัฒนาการท่องเที่ยวของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในการแถลงนโยบายของกระทรวงในวาระต่าง ๆ รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาในสาขาต่าง ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น

2. ประเมินผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 ในระยะครึ่งแผน (พ.ศ. 2555 - 2557) เพื่อติดตามการดำเนินโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประเมินผล

การพัฒนาตามตัวชี้วัดที่แสดงถึงผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะต่อไป

3. จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากภาคีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน เครือข่ายชุมชนนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อระดมความคิดเห็นภายใต้หัวข้อ “แนวทางการปฏิรูปการท่องเที่ยวของประเทศไทย” จำนวน 4 ครั้ง

1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 เพื่อยกร่างยุทธศาสตร์การปฏิรูปท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 โดยมีรองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานคณะทำงาน ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นที่ปรึกษา คณะทำงาน และคณะทำงานประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2. จัดประชุมระดมความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันพิจารณา “ร่างยุทธศาสตร์การปฏิรูปท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560”

3. นำเสนอ “ร่างยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560” ให้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนต่อไป

ดังนั้น การศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ จะชี้ให้เห็น ถึงจุดแข็งจุดอ่อน ศักยภาพและโอกาสของการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะต่อไป และเพื่อใช้ประกอบการกำหนด ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทยในระยะ 3 ปี ถัดจากนี้ไป การท่องเที่ยวไทยยังคงมีภาพลักษณ์ด้านลบที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข การประเมินภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยในระยะที่ผ่านมา ยังคงมีภาพลักษณ์ทั้งในด้านบวกและด้านลบโดยในด้านบวก ได้แก่ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน เป็นที่ที่ใช้ชีวิตในวันพักผ่อนได้อย่างเต็มที่ ความมีน้ำใจของผู้คน บรรยากาศที่สนุกสนาน มีสีสัน อธิปไตยไม่ตรีของคนท้องถิ่น จึงจัดว่าประเทศไทยทำได้ดีมาก ในเรื่องการสร้างความรู้สึกและการสร้างประสบการณ์ที่ดีด้วยความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังมีภาพลักษณ์ด้านลบ ได้แก่ ปัญหาอาชญากรรม ความปลอดภัย การหลอกลวงในรูปแบบต่างๆ ปัญหาจากความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว เป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวกลุ่มตลาดหลักเปลี่ยนจุดหมายไปยังแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่น ๆ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องมีความชัดเจนและหน่วยงานปฏิบัติที่ชัดเจน

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ นับเป็นปัญหาที่สะสมมานานจากนโยบายการเร่งส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว แต่ขาดการเตรียมพร้อมรองรับของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวหลักๆ ของประเทศ ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี การลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนักท่องเที่ยวมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในขณะที่การบริหารจัดการและการควบคุมกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงทำให้เกิดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ ปัญหาขยะ น้ำเสีย มลพิษ ระบบนิเวศวิทยา ศิลปวัฒนธรรมและโบราณสถานเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ซึ่งนับเป็นสาเหตุสำคัญทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมลง ในขณะเดียวกันการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ยังไม่มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นยังคงกระจุกตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวเดิม ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต ซึ่งส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว

โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวค่อนข้างดีในระดับหนึ่ง แต่ยังมีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมค่อนข้างดีโดยเฉพาะในเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ มีสนามบิน 41 แห่ง กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ มีถนนที่มีคุณภาพเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งมีคุณภาพและมาตรฐาน แต่ยังคงการเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

บุคลากรด้านการท่องเที่ยวจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะและองค์ความรู้ให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก โดยภาพรวมแล้วบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในระดับท้องถิ่นหรือในประเทศ แต่ยังคงขาดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลทั้งนี้เนื่องด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น ข้อจำกัดในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล ผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยวของไทยส่วนใหญ่ยังขาดการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสาร ขาดการประสานงานจากหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางในเรื่องการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว ขาดความรู้และทักษะในด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากธุรกิจส่วนมากเติบโตมาจากธุรกิจครอบครัว ซึ่งมักขาดความรู้ในด้านการจัดการ หรือการบริหารงานที่มีระบบไม่สามารถทำการตลาดเชิงรุกได้ ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยี ผู้ประกอบการจำนวนมากยังขาดความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ (ICT) โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตขาดทรัพยากรและเงินทุน ปัจจุบันแม้ว่าภาครัฐจะมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการทั้งการกู้ยืมและค้ำประกัน แต่ขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน ใช้เวลาค่อนข้างนาน และมีเงื่อนไขที่ค่อนข้างมากขาดเครือข่าย ปัจจุบันเครือข่ายธุรกิจบริการท่องเที่ยวขนาดกลางและเล็ก ยังมีไม่มากพอที่จะสามารถแข่งขันกับบริษัทต่างชาติขนาดใหญ่ เป็นต้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหลายฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นกฎหมายฉบับเก่า ล้าสมัย มีความขัดแย้งกันระหว่างกฎหมาย และมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งต้องมีมาตรการเข้มงวด กวดขัน ให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังเพื่อช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศให้บรรลุตามเป้าหมายขาดข้อมูลเชิงลึกเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาและส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวไทยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศทั้งในภาพรวมและภาพเชิงลึกจำนวนมาก แต่ปัจจุบันข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย มาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ขาดการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ ขาดการบริหารจัดการ และขาดการใช้ประโยชน์ข้อมูลอย่างเต็มที่ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว โดยการนำเทคโนโลยีการจัดเก็บ ออกแบบและกลั่นกรองข้อมูล สร้างระบบการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวไทย

กลไกการบริหารจัดการขาดการบูรณาการ การส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เชื่อมโยงจากระดับชาติ สู่ระดับพื้นที่ และชุมชน ที่ผ่านมากลไกการพัฒนาการท่องเที่ยวขาดความเชื่อมโยงระหว่างกลไกในระดับต่าง ๆ ต่างคนต่างทำ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของการส่งเสริมพัฒนาหรือขาดเจ้าภาพหลักในบางเรื่องปัจจัยการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Environment) ผลกระทบจากการทำลายสภาพแวดล้อม การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้โลกได้รับผลกระทบและเป็นต้นเหตุของภัยพิบัติที่เพิ่มมากขึ้น หลายประเทศได้ให้

ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังและนำมาสู่ภาคปฏิบัติ มีสนธิสัญญาด้านสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและแนวทางปฏิบัติจากทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม นักท่องเที่ยวเริ่มให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวแบบมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เรื่องของสิ่งแวดล้อมกลายเป็นปัจจัยที่หลายประเทศแสดงจุดยืนและหาแนวทางความร่วมมือและจัดทำเป็นแผนระดับชาติ และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใช้เรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นจุดแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community : AEC) ภูมิภาคอาเซียนหรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวสูงที่สุดในโลกนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2556 คือ ร้อยละ 8.5 โดยมีการคาดการณ์ว่าภายหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าประเทศไทยเพิ่มขึ้นแนวโน้มการเติบโตของภูมิภาคอาเซียนจะกลายเป็นองค์การทางภูมิรัฐศาสตร์ที่มีความสำคัญและทั่วโลกต่างจับตามอง การท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษมากขึ้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงศาสนา การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นต้น รูปแบบการท่องเที่ยวดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัว เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มต้องการที่จะเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ต้องการสัมผัสธรรมชาติที่บริสุทธิ์ กิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศไทยมีความพร้อมของทรัพยากรพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษดังกล่าว

ทิศทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวไทย

ทิศทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวไทยในอนาคต ต้องพัฒนาไปสู่ความมั่นคง (Stability) ความ มั่งคั่ง (Prosperity) และความยั่งยืน (Sustainability) โดยความมั่นคงคือ ความสามารถขับเคลื่อนการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้ในภาวะวิกฤตต่าง ๆ ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ ความมั่งคั่งคือ การท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้และสร้างความความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ และความยั่งยืนคือ การพัฒนาที่สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และชุมชน ดังนั้น เพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ทิศทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวไทยต้องสามารถตอบสนองต่อแนวโน้มการท่องเที่ยวในตลาดโลกได้ โดยมีส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มขึ้นสามารถสร้างความสมดุลของการท่องเที่ยวจากการเพิ่มรายได้ เพิ่มค่าใช้จ่าย เพิ่มจำนวนวันพักของนักท่องเที่ยว และมีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปยังชุมชนและท้องถิ่นอย่างทั่วถึง รวมทั้งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพและสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขันให้กับบุคลากรและผู้ประกอบการไทย

ดังนั้น กรอบแนวคิดในการพัฒนาในระยะต่อไป จึงควรให้ความสำคัญกับคุณภาพของการท่องเที่ยว เพื่อจะพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศจุดหมายปลายทางเพื่อการเดินทางมาพักผ่อนที่มีคุณภาพ (Quality Leisure Destination) โดยมีประเด็นสำคัญในการพัฒนา 6 ประเด็น ดังนี้

1. เพิ่มความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Higher Tourist & Stakeholder Satisfaction) โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐาน และมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีความปลอดภัย ความสะอาด พัฒนาบุคลากร ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีใจพร้อมให้บริการ และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวก โดยมีการพัฒนาระบบ

โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการคมนาคมที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง ครอบคลุมเส้นทางหลักและเส้นทางรองที่จะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว

2. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environment Protection) โดยการคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ และมีการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ

3. การกระจายช่วงเวลาการท่องเที่ยว (Seasonality Expansion) เพื่อเป็นการสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

4. กระจายแหล่งท่องเที่ยวการจ้างงานสูงขึ้น (Income Distribution) เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยว และเป็นการเสริมสร้างการจ้างงานในท้องถิ่น เป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

5. เพิ่มค่าใช้จ่ายต่อหัวการเพิ่มมูลค่าสินค้าการท่องเที่ยว (Higher Revenue)

6. การเติบโตอย่างยั่งยืนของจำนวนนักท่องเที่ยว อย่างสมดุลกับขีดความสามารถในการรองรับ (Sustainable Growth) ประเด็นสำคัญในการพัฒนาเพื่อจุดหมายปลายทางแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ การศึกษาวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ในข้างต้น

อาจจะพอล่าวสรุปในเบื้องต้นได้ว่า ตลาดท่องเที่ยวไทยในระยะ 5 - 10 ปีข้างหน้า ยังมีอนาคตที่ค่อนข้างแน่นอน เนื่องจากแนวโน้มการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลกขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4 - 5 ต่อปี โดยเฉพาะภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจะกลายเป็นตลาดหลักและมีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางทางการท่องเที่ยวในตลาดโลก โดยมีประเทศจีนและอาเซียนเป็นศูนย์กลางการส่งออกนักท่องเที่ยวและแหล่งรองรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ซึ่งประเทศไทยในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักและนิยมแพร่หลายในตลาดโลกอยู่แล้ว รวมทั้งยังเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน จึงสามารถใช้ศักยภาพและโอกาสดังกล่าวดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศได้อีกเป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม การที่จะกำหนดบทบาทหรือทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ในระยะต่อไป จำเป็นต้องมีการพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบและเหมาะสม บนพื้นฐานของศักยภาพ ความพร้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งระบบ ความเร่งด่วนของปัญหา ความจำเป็นต้องพัฒนา คำนึงถึงคุณภาพ ความสมดุล และความยั่งยืนของการพัฒนา และสอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และสุดท้ายเพื่อให้และสุดท้ายเพื่อให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนอย่างบูรณาการเพื่อร่วมผลักดันไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันผลการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศในระยะที่ผ่านมา ได้สะท้อนให้เห็นความสำเร็จของการเติบโตในเชิงปริมาณ ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว แต่ยังคงมีปัญหาในเชิงคุณภาพที่เป็นภัยคุกคามต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต อาทิ ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวจากการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว ปัญหาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเข้าถึงและการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว และการรองรับการขยายตัวของสาขาการท่องเที่ยวใหม่ ๆ บุคลากรการท่องเที่ยวยังขาดแคลนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น ในขณะที่ โอกาสทางการตลาดยังมีอีกมากจากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของนักท่องเที่ยวในตลาดโลกรวมถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงในตลาดโลกที่จะเป็นทั้งปัจจัยเสี่ยงและสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ดังนั้น การกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในระยะ 3 ปีถัดจากนี้ไป จึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลของการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการเติบโตอย่างมีคุณภาพและ

ยั่งยืน ภายใต้ภารกิจที่จะต้องดำเนินการควบคุมและเกื้อหนุนกันไปที่ 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมตลาด ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการและด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

โดยมีแนวคิดหลักในการพัฒนา ดังนี้

ส่งเสริมและพัฒนา หมายถึง การให้ข้อมูลและองค์ความรู้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาภาคีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว และช่วยประสานงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวของหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงการกำกับดูแลธุรกิจและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตามขอบเขตอำนาจที่กฎหมายกำหนด

คุณภาพการท่องเที่ยว หมายถึง คุณภาพของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว บุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงความสะอาดและความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

อย่างยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของพื้นที่

เป็นที่ยอมรับในระดับสากล หมายถึง การนำเกณฑ์ในระดับสากลมาใช้ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวหรือ มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

เป้าหมาย

“เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล”

1. ในปี 2563 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยว 2.5 ล้านล้านบาท และเป็นแหล่งกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

2. สังคมไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และชุมชนมีความเข้มแข็ง

3. ทุกภาคส่วนมีจิตสำนึกในการพัฒนาโดยคำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืน

พันธกิจ

1. ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อความสมดุลและยั่งยืน

2. พัฒนาระดับมาตรฐานสินค้า บริการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

3. ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้นำเที่ยว และควบคุม กำกับให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

4. อำนวยความสะดวก ป้องกันและรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว

5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างกิจกรรมการจัดการด้านการท่องเที่ยวแก่ทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

6. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร

7. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเผยแพร่ข้อมูลสถิติ และองค์ความรู้ เพื่อการวางแผน และการจัดการ

8. พัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ

ดัชนีชี้วัด

1. รายได้จากการท่องเที่ยว 2.5 ล้านล้านบาท ในปี 2564
2. จังหวัดที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่า 5 พันล้านบาท/ปี มีจำนวนเพิ่มขึ้น
3. อัตราการท่องเที่ยวในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวหรือ Low Season เพิ่มขึ้น
4. นักท่องเที่ยวและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการพัฒนาการท่องเที่ยว มีความพึงพอใจต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวไทย

5. มีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวที่เปราะบาง

6. อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวไทยดีขึ้น โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม และด้านสุขอนามัยประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะเป็นกลไกหลักในการช่วยรักษาเสถียรภาพและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 เพื่อเป็นแผนหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาถึงแม้จะประสบความสำเร็จในแง่ของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวแต่ในด้านการพัฒนาสินค้าและบริการพบว่ายังมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สะท้อนให้เห็นได้จากตัวชี้วัดการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวและการเดินทาง (Travel and Tourism Competitiveness Index) ของ World Economic Forum) หรือ WEF โดยในปี พ.ศ. 2556 ความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยอยู่ในอันดับ 43 จาก 140 ประเทศทั่วโลกหรืออันดับที่ 9 จาก 25 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยตัวชี้วัดด้านมาตรฐานการเดินทางและการท่องเที่ยวยังเป็นจุดอ่อนสำคัญของประเทศไทย รองลงมา คือ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจ

ประเด็นสำคัญที่ควรจะมีการพิจารณา คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยเดินมาถูกทิศทางแล้วหรือไม่ และจะสามารถเติบโตอย่างยั่งยืนได้อย่างไร ซึ่งที่ผ่านมาถึงแม้ประเทศไทยจะประสบภาวะวิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศ แต่เมื่อผ่านพ้นวิกฤติไปแล้วนักท่องเที่ยวก็ยังคงกลับมาเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แสดงถึงความเชื่อมั่นที่นักท่องเที่ยวมีต่อเมืองไทย ในขณะที่เดียวกันภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวราคาถูก การท่องเที่ยวไทยยังมีปัญหาสะสมมาอย่างยาวนานที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว ความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ทักษะและองค์ความรู้ของบุคลากรท่องเที่ยว ขีดความสามารถในการรองรับของแหล่ง รวมถึงปัญหาการบริหารจัดการของภาครัฐและการบูรณาการเพื่อการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ ความล่าช้าของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น ดังนั้นหากประเทศไทยยังจำเป็นต้องอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวเพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจหลักให้กับประเทศ รวมถึงเป็นแหล่งกระจายรายได้และการจ้างงานเพื่อช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชนและสังคมไทยแล้วควรจะมีการทบทวนทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง ศักยภาพและโอกาสที่จะเกิดขึ้นและเพื่อเป้าหมายการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2561 - 2564 กรมการท่องเที่ยว มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านบริการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว

บุคลากรด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยว รวมถึงการส่งเสริมการถ่ายทำ ภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ผ่านมา กรมการท่องเที่ยวได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2557 - 2560 และสิ้นสุดในปี พ.ศ. 2560 ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานของหน่วยงานภายในสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง จึงต้องจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 - 2564 ของกรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวตามภารกิจในระยะ 4 ปี ถัดไป ประกอบกับปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยเติบโตอย่างต่อเนื่อง การเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ควรมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องตามกรอบ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564)

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 - 2564 ของกรมการท่องเที่ยว ได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและการทัศนคติมุมมองจากทุกภาคส่วน โดยเริ่มจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย ของเจ้าหน้าที่กรมการท่องเที่ยว เพื่อรับทราบถึงความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมา

การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทัศนคติการท่องเที่ยว การทบทวนนโยบายและแผน ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ตลอดจนการจัดประชุมรับฟังทัศนคติและความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 - 2564 จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาชน เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดการ บูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกระดับ

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2561 - 2564 ของกรมการท่องเที่ยว ฉบับนี้ให้ ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพห่วงโซ่อุปทานทางการท่องเที่ยวในทุกมิติ พัฒนาสมรรถนะของบุคลากร กรมการท่องเที่ยวให้มีความเป็นเลิศและเป็นที่ยอมรับ ตลอดจนสร้างกลไกการทำงานภายในองค์กรให้มีการ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและระบบดิจิทัลที่ทันสมัย เพื่อมุ่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

องค์ประกอบของการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สนองความต้องการของคนไทย ปัจจุบันให้ยืนยาวไปจนถึงคนรุ่นลูกรุ่นหลานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการตอบสนองความ ต้องการกลุ่มใหญ่ (Mass tourism) กระทั่งกลุ่มเล็กทั้งในเมืองและชนบท การพัฒนาท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เป็นการพัฒนายืนยาวไปจนถึงคนรุ่นลูกรุ่นหลานที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งนี้ต้องไม่เป็นการไปเพิ่มภาระหรือ สร้างเงื่อนไขที่ยากลำบากให้แก่คนในยุคต่อไปต้องขบคิดหาทางแก้ไขการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้ ความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า เป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการทรัพยากรทั้งมวล ในลักษณะที่สามารถรักษาความสมบูรณ์ทางวัฒนธรรม กระบวนการที่จำเป็นต่อเชิงนิเวศวิทยา ความหลากหลายทางชีววิทยาและระบบสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กรมการท่องเที่ยว มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านบริการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว บุคลากรด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยว รวมถึงการส่งเสริม การถ่ายทำ ภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ผ่านมากรมการท่องเที่ยวได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2557 - 2560 โดยมุ่งเน้นการ

พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว และบริการด้านการท่องเที่ยวผ่านการดำเนินงานบนพื้นฐานของมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ให้มีความสามารถทางการแข่งขัน แต่ยังคงประสบปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานหลายประการ ประกอบกับสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตลอดเวลา ทั้งปัจจัยภายใน อาทิ นโยบายของภาครัฐ การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว และปัจจัยภายนอก อาทิ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว รวมถึงแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมต่าง ๆ จึงเป็นโอกาสอันดีในการกำหนดวิสัยทัศน์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 – 2564 ของกรมการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อมุ่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างยั่งยืน

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 - 2564 ของกรมการท่องเที่ยวได้คำนึงถึงบริบทและภารกิจของหน่วยงานในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ภายใต้กรอบการวิเคราะห์แบบองค์รวม โดยสรุปจากการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมการท่องเที่ยว ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการท่องเที่ยว รวมถึงข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกระดับ

1. ความหมายการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ศศิกานต์ กุลวานิช (2551) การส่งเสริมท่องเที่ยว (Tourism Promotion) หมายถึง กระบวนการ เน้นกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกระบวนการขายโดยบุคคล (Personal Promotion) และไม่ใช่บุคคล (Non-Personal Selling) เข้าไปติดต่อเพื่อให้เกิดการซื้อขายสินค้าและบริการ โดยวัตถุประสงค์ที่ทำให้สินค้าและบริการเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิต ไปยังผู้บริโภค ให้มากที่สุด รวดเร็วที่สุด และมีผลกำไรตามธุรกิจนั้นต้องการ

2. วัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

- 2.1 เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวและให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว
- 2.2 เพื่อเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าในประเทศ โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว
- 2.3 เพื่อรักษาหรือเพิ่มส่วนครองตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market Share)
- 2.4 เพื่อเพิ่มพูนการระลึกถึง จดจำการยอมรับ และความเชื่อถือด้านการท่องเที่ยว
- 2.5 เพื่อเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวให้มากขึ้นในอนาคต
- 2.6 เพื่อเพิ่มความได้เปรียบทางการท่องเที่ยวให้เหนือคู่แข่ง

3. หลักดำเนินการด้านการท่องเที่ยว

ในการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีหลักการดำเนินการที่สำคัญ 5 ประการ

(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2564) ได้แก่

3.1 เร่งพัฒนา บุคลากร พื้นฟูมรดก และทรัพย์สินทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายสินค้า ของนักท่องเที่ยวโดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

3.2 เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

3.3 เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง

3.4 เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบทั้งด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

3.5 บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวรวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลาย

ความหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สนองความต้องการของคนไทยปัจจุบันให้ยืนยาวไปจนถึงคนรุ่นลูกรุ่นหลานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการตอบสนองความต้องการกลุ่มใหญ่ (Mass tourism) กระทั่งกลุ่มเล็กทั้งในเมืองและชนบท การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่ยืนยาวไปจนถึงคนรุ่นลูกรุ่นหลานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการไปเพิ่มภาระหรือสร้างเงื่อนไขที่ยากลำบากให้แก่คนในยุคต่อไปต้องขบคิดหาทางแก้ไข

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542 : 2 - 11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว เป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีระบบการท่องเที่ยวที่สำคัญ 3 ระบบ คือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (Tourism Resource) บริการท่องเที่ยว (Tourism Service) และการตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market of Tourism) เป็นองค์ประกอบภายในระบบ และการท่องเที่ยวยังมี สิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอีกหลายประการ เช่น สภาพทางกายภาพ (ระบบนิเวศ) สิ่งแวดล้อมโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและการลงทุน สังคมและวัฒนธรรม องค์กรและกฎหมาย

โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (2541 : 2 - 5) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่มีความเป็นวงจร คือ 1. นักท่องเที่ยว 2. การตลาดการท่องเที่ยว 3. การขนส่ง 4. ทรัพยากรการท่องเที่ยว 5. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่รองรับในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในอดีตมนุษย์มักเดินทางด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาที่อยู่อาศัยใหม่ หรือเพื่อการติดต่อซื้อขาย เผยแพร่ศาสนา รวมทั้งเดินทางเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ ปัจจุบันการเดินทางเกิดขึ้นหลายวัตถุประสงค์หากเป็นการเดินทางท่องเที่ยว ผู้เดินทางมีความต้องการที่จะไปพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อการคลายเครียดและความเพลิดเพลินใจ จากวัตถุประสงค์ของการเดินทางที่มากมายจึงมีคนให้คำนิยามของการท่องเที่ยวได้ดังต่อไปนี้

กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวตามความหมายขององค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่ กรุงโรม ประเทศอิตาลีในปีพ.ศ. 2506 และได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว คือ “การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการประชุม แต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพหลักฐาน หรือไปพำนักอยู่อย่างถาวร” พร้อมทั้งให้ประเทศสมาชิกใช้คำว่า “ผู้มาเยือน” (Visitors) แทนคำว่า “นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน” (Tourist)

ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) ที่ได้ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเป็นการนันทนาการรูปแบบที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่มีการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ซึ่งหมายถึงการเดินทางจากที่อยู่อาศัยไปยังอีกที่หนึ่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านปฏิสัมพันธ์และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ

Gee, Choy และ Makens (1984 : 4) ให้ความหมายของการเดินทางไว้ว่า การเดินทางหมายถึงการออกจากสถานที่หนึ่งไปสู่สถานที่อื่น ๆ เช่น การเดินทางออกจากบ้านปกติหรือการเดินทางไปเพื่ออาศัยสถานที่อื่น

ปรีชา แดงโรจน์ (2544) ได้อ้างถึงคำนิยามการท่องเที่ยวขององค์การสหประชาชาติที่ได้จัดประชุมว่าด้วยเรื่องการเดินทางและการท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ. 2506 ไว้ว่าหมายถึงกิจกรรมที่มีเงื่อนไขเกี่ยวข้องกันอยู่ 3 ประการ คือ (1) ต้องมีการเดินทาง (2) ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์ไปเยือน (3) ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง

McIntosh และ Goeldner (1986 : 4) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่าหมายถึง ผลของการปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมาจากปฏิสัมพันธ์ (การกระทำซึ่งกันและกัน) ของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจ รัฐบาลและชุมชนผู้เป็นเจ้าของบ้าน เป็นการดึงดูดใจและต้อนรับนักท่องเที่ยว และผู้มาเยือนอื่นๆ

จริยญา เจริญสุกใส และสุวัฒน์จุฬากรณ์ (2545 : 72) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางของบุคคล จากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหารายได้ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว ก่อให้เกิดปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เดินทาง (นักท่องเที่ยวที่มาเยือน) ธุรกิจใ่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ผลิตสินค้า และการบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ภาครัฐที่ดูแลการท่องเที่ยว และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว

Mill (1990) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว คือ การจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความประทับใจ การบริการ และการสร้างความพึงใจให้กับนักท่องเที่ยว

Davidson (1993) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว คือ การเดินทางออกจากที่พักเป็นการชั่วคราว ระยะเวลาสั้นๆ เพื่อไปเยี่ยมญาติมิตร หรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ ทางด้านการท่องเที่ยว เช่น การพักผ่อน เล่นกีฬา การประชุม สัมมนา เป็นต้น

ศรัญญา วรากุลวิทย์ (2546 : 2) กล่าวการประชุมว่าด้วยการเดินทาง และการท่องเที่ยวที่องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization หรือ WTO) ได้กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยว คือการเดินทางใดๆ ก็ตามที่เป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การเดินทางจากสถานที่อยู่อาศัยเป็นประจำไปยังสถานที่อื่น ๆ เป็นการชั่วคราว
2. การเดินทางนั้น ผู้เดินทางมีการเดินทางด้วยความสมัครใจ มิใช่ถูกบังคับ
3. การเดินทางเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เดินทางเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว (Components of Tourism)

การท่องเที่ยวจัดเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุดที่มีองค์ประกอบเป็นอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมจำนวนมาก

พะยอม ธรรมบุตร (เอกสารประกอบการสอบสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ,2549) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภทดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) นับเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญสูงสุด เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น ดอยอินทนนท์ ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพของเทือกเขาหิมาลัย หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์เช่น ปราสาทพนมรุ้ง ซึ่งแสดงถึงความรุ่งเรือง ของอาณาจักรขอม ตลอดจนการท่องเที่ยว ชนบท เพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์เช่น วัฒนธรรมบ้านเชียง เป็นต้น

2. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย

3. ที่พักแรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการต้อนรับ (Accommodation) ได้แก่โรงแรม รีสอร์ท Bed & Breakfast เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ที่พักแรม ประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน เช่นภัตตาคาร สระว่ายน้ำ บาร์ ฟิตเนส เซ็นเตอร์ ซาวน่า บิสซิเนสเซ็นเตอร์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

4. กิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมนันทนาการ (Tourist activities and Recreational activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกันในยุคปัจจุบัน ซึ่งการท่องเที่ยวมิได้หมายความว่าเพียงแต่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ความงามของธรรมชาติเท่านั้นหากความสำคัญสำหรับผู้มาเยือน คือ การได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาระบบนิเวศเขตเส้นศูนย์สูตรในป่าดงดิบชื้น (Rainforest) การล่องแก่งในแม่น้ำท้องถิ่น การปีนหน้าผา การดำน้ำในรูปแบบ Scuba Diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึกตลอดจน การร่วมกิจกรรมกับชุมชนเจ้าบ้าน เช่น การดำเนินการเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมด

เป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยว และกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนท้องถิ่น

5. นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- ลักษณะของนักท่องเที่ยว จำแนกออกเป็นตามลักษณะของเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เชื้อชาติหรือสัญชาติ

- การกระจายของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเป็นนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศใดบ้าง มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวจากทวีปต่าง ๆ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศมาก เช่น ยุโรป อเมริกา เอเชีย แอฟริกา และโอเชียเนีย

- กิจกรรมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว เช่น เดินทางเข้ามาเที่ยวเพื่อการประชุม การพักผ่อนหย่อนใจ การแข่งขันกีฬา การเจรจาธุรกิจ หรือเยี่ยมญาติสำหรับประเทศไทยผู้ที่เดินทางเข้าประเทศมีจุดหมายหลายอย่าง เช่น ท่องเที่ยว ธุรกิจ ประชุม ปฏิบัติการราชการและอื่น ๆ

- ฤดูกาลท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวในฤดูใดมาก ฤดูใดน้อย

- ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว และมีความคิดเห็นต่อประเทศที่ตนไปเที่ยวมาอย่างไร

6. ข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข่าวสารเป็นเอกสารเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ แก่นักเที่ยวเพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น หนังสือแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เช่น หนังสือแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ แผนที่ และเอกสารแนะนำต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น

- การโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว เช่น รายการเทศกาลท่องเที่ยวของจังหวัดต่าง ๆ หรือฤดูกาลของการท่องเที่ยวแต่ละภาค เช่น เทศกาลสงกรานต์ลอยกระทงแข่งเรือ เป็นต้น

- การส่งเสริมและให้ความรู้ใหม่ ๆ โดยเผยแพร่เอกสารการนำเที่ยวแก่ชุมชน - อบรมการนำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์เป็นการให้ความรู้แก่บุคคลที่สนใจในอาชีพ การจูงนำเที่ยว และเพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว

- รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง จัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่ แก่นักท่องเที่ยว

- จัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่แต่ละแห่ง จัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่

เพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการเดินทางท่องเที่ยว

7. ส่วนประกอบอื่น ๆ บริการเบ็ดเตล็ด (Ancillary) ได้แก่ ทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ปรชณีย์สถานบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึกห้องสุขา ฯลฯ

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ความสำคัญของการท่องเที่ยวได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ซึ่งมีความคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกัน ดังนี้

ปวีณา โทณแก้ว (2542 : 1 - 3) กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยวจัดเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ซึ่งอาจจำแนกออกได้ 3 ด้าน คือ

1. ความสำคัญต่อบุคคล การท่องเที่ยวเป็นสื่อสร้างสรรค์ความสำราญ เพลิดเพลินใจแก่มนุษย์อันเป็นการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้มีทัศนคติกว้างไกล สามารถรับและเข้าใจ

สถานการณ์ที่เป็นจริง เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต ตลอดจนความเข้าใจอันดีระหว่างมนุษยชาติเนื่องจากการท่องเที่ยวเข้ามาซึ่งโอกาสแห่งการเปลี่ยนวัฒนธรรมของนานาชาติ

2. ความสำคัญต่อสังคม การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสืบทอดทางวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาตินอกจากนั้นการท่องเที่ยวยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา และนำความเจริญไปสู่ท้องถิ่น ช่วยพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค มาตรฐานการครองชีพ ตลอดจนคุณภาพชีวิต

3. ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สำคัญในรูปเงินตราต่างประเทศช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการชำระเงินของประเทศ กระตุ้นการสร้างงานและรายได้แก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตรา และกระจายรายได้แก่ท้องถิ่นรวมทั้งกระตุ้นการผลิต และธุรกิจบริการต่าง ๆ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อประเทศเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการสร้างรายได้การจ้างงาน สร้างอาชีพ การส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้น การส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวถือเป็นสำคัญ และความจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายเหตุผล ซึ่งนักวิชาการได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้ Holloway (1983 : 6) กล่าวว่า การท่องเที่ยวของคนเรานี้เกิดจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

1. การท่องเที่ยวในวันหยุดพัก เช่น การเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ การเดินทางไปเยี่ยมญาติมิตร
2. การท่องเที่ยวทางด้านธุรกิจ เช่น การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา
3. การเดินทางเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น การศึกษา การรักษาสุขภาพ การเล่นกีฬา การศาสนา ฯลฯ

ในขณะที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 19 - 20) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนาน และความบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศเพื่อชมวิิวทัศน์วัฒนธรรม ประเพณีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่น หรือการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนาน เพื่อเปลี่ยนสถานที่พักอาศัย ฯลฯ การท่องเที่ยวอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ราคามูลฐานทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของสถานที่แต่ละแห่ง

2. การท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพักผ่อน เป็นการใช้เวลาว่างเพื่อให้เกิดการพักผ่อนทั้งร่างกายและพักผ่อนสมอง หรืออาจจะรวมถึงการพักผ่อนทั้งร่างกายจากการเจ็บป่วย โดยการท่องเที่ยวประเภทนี้จะใช้เวลาในการพักผ่อนให้นานที่สุด สถานที่ที่สามารถไปพักจะเลือกสถานที่ สงบ และสะดวกสบายในการพักผ่อน รวมทั้งอากาศบริสุทธิ์เช่น เทียวชายทะเล หรือภูเขาบนดอยที่มีบรรยากาศเงียบสงบไร้ซึ่งมลพิษต่าง ๆ

3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่มักจะมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นในพื้นที่นั้น ๆ ในการเดินทางท่องเที่ยวให้ควบคู่กันไป เป็นการศึกษาความเป็นอยู่ทั้งแง่ของมานุษยวิทยา และด้านสังคมวิทยา เช่น โบราณสถานต่าง ๆ ศิลปะการแสดงต่าง ๆ

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวประเภทการกีฬานั้นมีจุดประสงค์ 2 ประการคือ ประการที่หนึ่ง เป็นการเดินทางเพื่อชมการแข่งขันกีฬาที่ผู้เดินทางมีความประสงค์ประการที่สอง เป็นการ

ท่องเที่ยวเพื่อเดินทางไปประกอบกิจกรรมทางด้านกีฬาหรือมีการออกกำลังกายเพื่อผ่อนคลายต่างๆ การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาในสถานที่ที่เป็นจุดหมายในการเดินทางไปนั้นจะต้องเป็นสถานที่สามารถดึงดูดใจให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น ชายทะเลที่สวยงาม หาดทราย ภูเขาสลับซับซ้อน หรือการเดินป่าเพื่อสำรวจทรัพยากรป่าไม้ต่าง ๆ

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ การประชุมและสัมมนา ซึ่งผู้ที่ไม่ไปเพื่อธุรกิจหรือสัมมนา มักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบนี้สิ่งที่เป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว คือสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัยหรือโรงแรม และระบบคมนาคมที่สะดวกรวดเร็วปัจจุบันนี้การท่องเที่ยวลักษณะนี้มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ

6. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศเพื่อศึกษาดูงาน หรือวิจัย หรือการแลกเปลี่ยนอาจารย์นักศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยและจะอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานับเดือน การท่องเที่ยวประเภทนี้รวมถึงการท่องเที่ยวการศึกษาภายในประเทศด้วย จัดได้ว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศอีกอย่างหนึ่งจะเห็นว่า การท่องเที่ยวของแต่ละคนมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไปตามโอกาสและความต้องการของแต่ละบุคคล ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายประการ

ลักษณะของการท่องเที่ยว

การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการท่องเที่ยวหลายรูปแบบซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การมุ่งใจในการเดินทาง ประเภทของการคมนาคมจำนวนนักท่องเที่ยว และลักษณะของค่าใช้จ่าย จะแบ่งได้เป็น 3 ชนิด

1. การท่องเที่ยวตามลักษณะพื้นฐาน การแบ่งชนิดของการท่องเที่ยวตามพื้นฐานโดยพิจารณาตามวัตถุประสงค์ในการเดินทางและการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลีในปีค.ศ. 1963 ในการประชุมได้สรุปว่าการท่องเที่ยวสามารถเกิดขึ้นได้เมื่อเวลาว่าง เพื่อการพักผ่อน คลายเครียด ท่องเที่ยวในวันหยุดเพื่อการกีฬา เพื่อสุขภาพ เพื่อการศึกษา เพื่อการท่องเที่ยวทางศาสนาเพื่อธุรกิจ เพื่อเยี่ยมญาติและวัตถุประสงค์ขององค์กร (Mill, 1990)

2. การท่องเที่ยวตามมาตรฐานสากล การท่องเที่ยวนี้คือการท่องเที่ยวภายในประเทศ การท่องเที่ยวต่างประเทศ การท่องเที่ยวลักษณะส่วนตัวและการท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ การท่องเที่ยวชนิดนี้มีรูปแบบดังนี้

2.1) กำหนดโดยประเภทของการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเดินทางภายในประเทศ (Domestic tourism) กับการท่องเที่ยวเดินทางระหว่างต่างประเทศ (International tourism)

2.2) กำหนดโดยมีระยะทางเป็นตัวกำหนดการท่องเที่ยว ได้แก่ การเดินทางท่องเที่ยวเป็นระยะทางไกล (Long - Haul) กับการเดินทางท่องเที่ยวเป็นระยะใกล้ (Short - Haul)

2.3) กำหนดโดยวัตถุประสงค์เพื่อการเดินทางท่องเที่ยว เช่น ท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เดินทางเพื่อไปเยี่ยมญาติพี่น้อง และการท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาและสุขภาพ รวมถึงการประชุมสัมมนา การศึกษาเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

2.4) กำหนดโดยระยะเวลาการท่องเที่ยว ได้แก่ การแวะเพื่อเยี่ยมเยียน หรือการทัศนอาจร โดยไม่ได้มีการค้างคืนและพักรม กับการพักเยี่ยมเยียนโดยการพักค้างแรม และในปัจจุบันยังมีการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ (Home stay) และอีกประเภทคือการท่องเที่ยวอยู่อาศัยแบบระยะยาว (Long stay) ซึ่งเป็นที่นิยมสูง และเป็นที่น่าสนใจของทั่วโลก

2.5) กำหนดโดยนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเป็นผู้กำหนดแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางทาง อาจเป็นการท่องเที่ยวคนเดียว หรือท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม

2.6) กำหนดโดยวิธีการจัดการ ได้แก่ การท่องเที่ยวแบบอิสระ (Independent travel) กับการท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ (Inclusive travel and visits)

2.7) กำหนดโดยปริมาณและคุณภาพ ได้แก่การท่องเที่ยวมวลชน เพราะสามารถได้ครั้งละ มาก ๆ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อประชาชน เพราะเป็นที่นิยมของประชาชน และการท่องเที่ยวเพื่อสังคม

ประเภทของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวนั้นได้แบ่งออกเป็นหลายประเภท และมีนักวิชาการที่ได้แบ่งการท่องเที่ยวหรือ แหล่งท่องเที่ยวไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กวี วรกวิน (2546 : 10 - 11) นักวิชาการทางด้านภูมิศาสตร์ได้ให้ความหมายของประเภท แหล่งท่องเที่ยวไว้ว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า หรือมีมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อการ ดึงดูดใจ หรือสร้างความสนใจ ประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งมักจะแสดงออกในรูปของสถานที่ทั้งที่ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสถานที่ทางวัฒนธรรม สถานที่ใด ๆ ก็แล้วแต่เป็นทรัพยากร ท่องเที่ยวได้นั้นจะมีลักษณะพิเศษ เช่น งดงาม แปลกตา โดดเด่น แตกต่างและมีเอกลักษณ์ เป็นต้น

คำเกิง โภทอง และคณะ (2550) ได้กล่าวว่า การจำแนกประเภทของการท่องเที่ยวว่าการ ท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ใช้เป็นกิจกรรมนันทนาการ การเรียนรู้ไปในโลกกว้างตลอดจนเป็นการ เสริมสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หรือการศึกษาดูงานในหน่วยงานบูรณาการหลากหลาย รูปแบบ ดังนี้ประเภทของการท่องเที่ยวในที่นี้หมายถึง ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวกล่าวคือ การจำแนกจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว (Type of Destination) และสามารถแบ่งกลุ่ม หรือประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการท่องเที่ยวออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้ชาติพันธุ์ต่างๆ (Ethnic Tourism) เป็นการท่องเที่ยวด้วย วัตถุประสงค์ที่จะสังเกตการณ์การแสดงออกทางขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมรวมถึงแบบ แผนการใช้ชีวิตของบุคคลต่างชาติพันธุ์ซึ่งรวมถึงการไปเพื่อเยี่ยมเยียนภูมิลำเนาบ้านเกิด การเข้าร่วม พิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ

2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ ที่จะสัมผัส และบางกรณีก็เข้าร่วมใช้ชีวิตแบบดั้งเดิมที่ได้สูญหายไปหมดแล้ว กลับมาสร้างสีสันดึงดูด ใจนักท่องเที่ยวซึ่งอาจจัดอาหารงานเทศกาลเครื่องแต่งกายตามประเพณีการรำพื้นบ้าน การแสดง ศิลปะ และหัตถกรรมโบราณ ไว้ให้บริการด้วย เป็นต้น

3. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ (Historical Tourist) เป็นการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์ สถานที่และโบสถ์เก่า ที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีต อาจจะเป็นการเยือนอนุสาวรีย์วิหารโบราณ วังต่าง ๆ การแสดงแสงสีเสียง เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์ เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Tourism) คล้ายคลึงกับการท่องเที่ยว เพื่อชาติพันธุ์กล่าวได้คือ การที่มีการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจากที่อื่นหรือต่างแดน แต่การท่องเที่ยวเพื่อ สิ่งแวดล้อม จะต้องการดึงดูดใจที่เป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้มากกว่าการที่จะเน้นเรื่องเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์รวมถึงการกลับคืนสู่ธรรมชาติและ การชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของผู้คนกับพื้นพิภพก็จัดอยู่ใน

กลุ่มนี้ด้วย ซึ่งรวมการถ่ายภาพและการเดินทางไกล การปีนเขา การล่องเรือเล็ก และการตั้งแคมป์ เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อสันทนาการ (Recreational Tourism) เป็นการเข้าร่วมในการแข่งขัน กีฬา น้ำพุแร่รักษาโรค การอาบแดด และการเข้าร่วมสมาคมเพื่อผ่อนคลายจิตตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น หาดทราย ชายทะเล ชายหาด ที่แนวต้นปาล์มไสว สนามกอล์ฟชั้นนำ หรือ สนามเทนนิสที่ทันสมัย จะเป็นการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้และจะทำให้เกิดการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อน โดยเฉพาะ

6. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลให้แก่วิว (Incentive Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้น เพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงานบริษัทหรือบุคคลใช้แรงงานต่าง ๆ ของบริษัท เพื่อเป็นสวัสดิการของหน่วยงานนั้น ทั้งนี้เพื่อการดูงานประชุมสัมมนา ศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ และเพื่อสันทนาการ โดยหน่วยงานและบริษัทจะเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดงานทั้งหมด

7. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business Tourism) คือ การประชุมหรือพบปะกันหรือประชุมสัมมนา ซึ่งมักจะเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่นเข้ามาร่วมอยู่ไว้ด้วยกัน เมื่อมีการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจเกิดขึ้น แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งจะมีการท่องเที่ยวหลายประเภทบางประเภทบางแห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสันทนาการ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ทั้งนี้แล้วแต่ความต้องการของนักท่องเที่ยว

สรุปจากทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ส่วน คือแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ข่าวดูสาร นักท่องเที่ยว ที่พักแรมและสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมนันทนาการ และส่วนประกอบอื่น ๆ บริการเบ็ดเตล็ด จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงการจัดการระบบการท่องเที่ยวที่จะทำให้การท่องเที่ยวประสบความสำเร็จอันเนื่องจากระบบการจัดการที่ดีแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จึงต้องมีการพัฒนาระบบการจัดการที่ดีเพื่อใช้เป็นกลไกในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ดังนี้

The Common wealth Department of Tourism ให้ความหมายว่า เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน ครอบคลุมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น การปันผลประโยชน์ต่าง ๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2538) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หมายถึง การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติสภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรู้ความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ ซึ่งสอดคล้องกับ Hector Ceballos - Lascurain (1991) จากสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (International Union for the Conservation of Nature and Natural resources หรือ IUCN) ซึ่งเป็นบุคคลแรกๆ ที่ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชมศึกษาเรียนรู้และเพลิดเพลินกับทัศนียภาพ พืชพรรณและสัตว์ป่า รวมทั้งลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเท่านั้น

The Ecotourism Society กล่าวว่า การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ด้วยความระมัดระวังไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศและในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกิดประโยชน์ต่อประชาชนท้องถิ่น

Ceballos Lascurain กล่าวว่า เป็นการท่องเที่ยว รูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติโดยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติแต่มีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น

Elizabeth Boo ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวแบบอิงธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์อันเนื่องมาจากการมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ มีการสร้างงานให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หมายถึงการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบโดยไม่ก่อให้เกิดกระบวนการความเสียหายแก่ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมโดยมุ่งเน้นศึกษาเพื่อชื่นชมทัศนียภาพพรรณพืช รวมทั้งลักษณะทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้นอีกทั้งยังช่วยสร้าง เศรษฐกิจที่จะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นด้วยแนวคิดพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

อิศรัฎฐ์ รินไธสง และคณะ (2552) ได้พูดถึงนักวิชาการหลายท่านว่าได้แสดงความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น ควรจะมีหลักการต่าง ๆ ที่สรุปได้ดังนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะป็นน้ำเสีย ขยะ ตลอดจนการคมนาคม
2. ก่อให้เกิดประโยชน์ในระยะยาวแก่ทรัพยากรชุมชนในท้องถิ่น และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเอง ส่วนหนึ่งของรายได้ควรย้อนไปสู่การอนุรักษ์
3. การเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยวเป็นการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว
4. ในการสร้างหรือการจัดการใดๆ ควรยอมรับในข้อจำกัดจากสภาพแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะที่เป็นอยู่ หากมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงควรเป็นไปเพื่อให้ทัศนียภาพของท้องถิ่นดีขึ้น ตลอดจนการลงทุนทางด้านการท่องเที่ยวก็เป็นไปเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่น ไม่พึ่งพาการลงทุนของต่างชาติซึ่งเป็นการลดการไหลออกและรายได้ไปยังต่างประเทศ

5. ในการวางแผนตัดสินใจ และดำเนินงานตลอดจนการควบคุมควรให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากที่สุดมิใช่เป็นเพียงเป้าหมายของการท่องเที่ยว และให้บุคคลภายนอกมาคิดและตัดสินใจเพียงฝ่ายเดียว เพราะจะไม่เป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

6. ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ยั่งยืนหรือไม่เพียงใด การทำธุรกิจโดยมุ่งทำกำไรสูงสุดในระยะสั้น เป็นการทรมานตัวเอง อย่างไรก็ตามบริษัทที่เกี่ยวกับก็สามารถเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้ยาวนานเท่าที่นาน ถ้ามีการจัดทำธุรกิจที่ถูกต้องเหมาะสม นับตั้งแต่การใช้วัสดุที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม และสามารถนำมาใช้ใหม่ได้ การมีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ในระบบนิเวศน์และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวอย่างแท้จริง การให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นที่เป็นจุดหมายปลายทางก่อนที่จะไปถึง ทั้งในรูปของภาพยนตร์ในเครื่องบิน เทปบันทึกเสียง และเอกสารเผยแพร่

7. มีการจัดการและควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และไม่เกินขีดความสามารถของชุมชนในท้องถิ่น และระบบนิเวศน์ของแหล่งท่องเที่ยวจะรองรับได้อีกทั้งมีนักท่องเที่ยวสม่ำเสมอตลอดทั้งปีไม่ใช่มีเฉพาะฤดูกาล เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับผู้ที่ทำงานในอุตสาหกรรมนี้

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน (2554) ได้กล่าวว่า หลักการของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีหลักการที่สำคัญ คือ

1. จะต้องมีการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุดไม่ถูกทำลายไป

2. กระตุ้นจิตสำนึกของคนในท้องถิ่นให้พยายามดูแลรักษาและปกป้องทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านั้น โดยไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นผลเสียต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวเพียงเพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตน

3. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว เพื่อตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ตนเดินทางเข้าไปเยือน และให้ความร่วมมือแก่ชุมชนในท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเป็นมรดกตกทอดของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้คงสภาพที่ดีต่อไปนาน ๆ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สรุปได้ว่าการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวและคนในชุมชนตระหนักถึงการดูแลรักษาอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural based tourism)

- การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้และมีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาคมในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

- การท่องเที่ยวชมงานวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural & Traditional Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่าง ๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ จัดขึ้น ได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรีย์ศิลปะเพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพ

พิธีกรรมต่าง ๆ และได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรมโดยประชาคมในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

- การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural Tourism/Village Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่น เพื่อความเพลิดเพลิน ได้ความรู้ดูผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาคมในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สายสุนีย์ สิงห์ทัศน์ (2555) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กล่าวว่ามี 3 ประการ คือ

1. การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพราะธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและระบบนิเวศได้รับผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม โอกาสที่ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเสื่อมโทรมลงหรือถูกทำลายลงก็มีอยู่สูง การให้ความรู้ความเข้าใจหรือการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบแรกโดยตรง เพราะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความปรารถนาหรือสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะต่างๆ และสภาพภูมิทัศน์ตามธรรมชาติตลอดจนธรรมชาติที่ยากลำบากต่อการเดินทางและทำหาย

3. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เพราะการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาวมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ การเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรูปแบบต่าง ๆ จะช่วยให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม รูปแบบของการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดเล็กที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ การเป็นภาคีธุรกิจการนำสินค้าที่เป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมาขายแก่นักท่องเที่ยว และการจ้างงานในด้านการบริการอื่น ๆ เป็นต้น

องค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีองค์ประกอบสำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนั้นจำเป็นต้องมีจิตสำนึกในการดูแลอนุรักษ์รวมทั้งรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวอย่างจริงจังของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนถือได้ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุก ๆ แหล่งท่องเที่ยว เนื่องจาก การท่องเที่ยวจะต้องต้องมุ่งสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเพื่อสามารถเอื้อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ดังต่อไปนี้

Eber, 1992 : 3 การพัฒนาที่สามารถตอบสนองกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่างๆของอนุชนรุ่นหลังด้วย รวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อการตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคมและความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย

โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2538) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ว่า หมายถึง การท่องเที่ยว รวมถึงการจัดการบริการอื่น ๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดย

1. ต้องดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถของแหล่งธรรมชาติชุมชนชนบทรรมนิยม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว

2. ต้องตระหนักดีต่อการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ชนบทรรมนิยมประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว

3. ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

4. ต้องชี้้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน(Sustainable Tourism) ว่าหมายถึง การท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยมเพราะสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย และธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้ได้ผลกำไรอย่างเป็นธรรม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือนสม่ำเสมอเพียงพอ แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมที่สุุดอย่างยั่งยืนยาวรวมถึง

ศรันย์เลิศ รักษ์มงคล (2540) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีลักษณะของการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่ดีได้เข้าใจคุณค่าอันสูงส่งของวัฒนธรรมนั้นจะเป็นสิ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายทำให้คนไทยมีความรู้มากขึ้นได้รายได้จากความรู้และนักท่องเที่ยวได้รรถประโยชน์จากพุทธศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้มีคุณภาพของการพัฒนาเกิดขึ้น

ลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สามารถบ่งบอกถึงความเป็นจุดเด่น หรือเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์และสามารถนำไปสู่การจัดการที่มีประสิทธิภาพได้โดยมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

อุษาวดี พูลพิพัฒน์ (2545) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึง ความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติและความต่อเนื่องของวัฒนธรรมซึ่งจัดเป็นทรัพยากรหลักในการท่องเที่ยว และสามารถมอบประสบการณ์นันทนาการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว

2. เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ (Quality) หมายถึง การเน้นคุณภาพของสามส่วนหลัก คือคุณภาพของสิ่งแวดล้อมคุณภาพของประสบการณ์นันทนาการที่นักท่องเที่ยวได้รับ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล (Balance) หมายถึง ความสมดุลระหว่างความต้องการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและขีดความสามารถของทรัพยากรในส่วน

ของลักษณะของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สรุปได้ว่า เป็นการท่องเที่ยวที่เกิดจากความรับผิดชอบ จากทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่นใน การจัดการทรัพยากร การท่องเที่ยวอย่างมีคุณค่า

หลักการพื้นฐานของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

แชร์เลย์ อีเบอร์ (Shirley Eber, 1992) ได้อธิบายถึงหลักการพื้นฐาน (Principles) ของการ ท่องเที่ยวแบบยั่งยืน 10 ประการ ดังนี้

1. การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (Using Resource Sustainable) เป็นการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างพอดีเท่าที่จำเป็นและประหยัด เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรให้มีการ ใช้ยาวนานขึ้น

2. การลดการบริโภคของเสียที่เกินความจำเป็น(Reducing Over Consumption and Waste) เป็นการลดการบริโภคที่มากเกินความจำเป็นและการลดของเสียเพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในการ ทำนุบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว และเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย

3. การรักษาความหลากหลาย (Maintaining Diversity) เป็นการรักษาความหลากหลาย ของธรรมชาติและวัฒนธรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในระยะยาว และช่วยขยายฐานของการ ท่องเที่ยวด้วย

4. การรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าอยู่ในการวางแผน (Integrating Tourism into Planning) เป็นการรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ากับแผนพัฒนาแห่งชาติและแผนพัฒนาท้องถิ่นอีก ทั้งมีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment- EIA) ซึ่งการ ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้หลักวิชาการในการคาดการณ์เกี่ยวกับผลกระทบทั้ง ทางด้านบวกและด้านลบของการดำเนินโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะมีต่อสิ่งแวดล้อมทุกด้าน ทั้ง ด้านทรัพยากรท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อหาทางป้องกันผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้น ให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด อันจะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยวในระยะยาว

5. การสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น (Supporting Local Economics) เป็นการรองรับ กิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาควบคู่ไปกับด้านราคาและคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่ เพียงแต่จะช่วยให้เกิดการประหยัด แต่ยังป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อมด้วย

6. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involving Local Communities) เป็นการให้ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ ประชาชนในท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อมโดยรวม แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการท่องเที่ยวด้วย

7. การปรึกษากันระหว่างผู้เชี่ยวชาญและสาธารณชน (Consulting Stakeholders and the Public) เป็นการปรึกษากันอย่างสม่ำเสมอระหว่างรัฐบาลผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าร่วมกันในทิศทางเดียวกันรวมทั้งร่วมแก้ปัญหาและลดข้อขัดแย้ง ในผลประโยชน์

8. การฝึกอบรมบุคลากร (Training Staff) เป็นการฝึกอบรมบุคลากรท้องถิ่นทุกประเภททุก ระดับให้มีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืน ซึ่งจะช่วยยกระดับของการ บริการท่องเที่ยว

9. การตอบสนองการตลาดท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibly) เป็นการเตรียมข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวอย่างพร้อมมูลเพื่อเผยแพร่ไปยังนักท่องเที่ยวให้เข้าใจ และเคารพในสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้ง ช่วยยกระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย

10. การวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ (Undertaking Research) เป็นการวิจัยและติดตามตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มผลประโยชน์ให้กับแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว รวมถึงนักลงทุน

รูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแผนปฏิบัติการ 21 หรือ Agenda 21 ตามปฏิญญาโอไฮโอ ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (The United Nations Conference of Environment and Development) เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1992 (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) ทำให้การท่องเที่ยวต้องปรับตัวสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และจากการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนนี้ นำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) แล้วจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก็นำไปสู่การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ อีก 2 รูปแบบ คือ

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างดีรวมถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน อันได้แก่การท่องเที่ยวเชิงการศึกษาธรรมชาติการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางธรรมชาติ เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมหรือชมงานประเพณีต่าง ๆ ที่ชุมชนท้องถิ่นนั้นจัดขึ้น เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมทั้งได้ศึกษาความเชื่อ ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างดีรวมถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน อันได้แก่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์การท่องเที่ยวงานประเพณีและศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและบันเทิง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางวัฒนธรรม เป็นต้น

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน (2554) การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (sustainable tourism) มีหลักการที่สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development) ซึ่งเป็นกระแสของความคิดหลักของโลกในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ได้รับความสนับสนุนจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Commission on Sustainable Development) ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งหลักการโดยทั่วไปของการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ จะต้องมีการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดีเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลายาวนาน และมีการกระจายผลประโยชน์ให้แก่คนส่วนใหญ่ รวมทั้งมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อนำหลักการนี้มาปรับใช้กับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงมีจุดเน้นที่สำคัญดังนี้

1. จะต้องดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยว ให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลายาวนาน จนถึงชั่วลูกชั่วหลาน มิใช่เพียงเพื่อคนรุ่นปัจจุบันเท่านั้น
2. ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และลดปริมาณของเสียที่จะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
3. มีการกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้แก่คนในท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่เปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นได้เข้าร่วมในการจัดการ และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
4. มีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว และชุมชนในท้องถิ่น เพื่อการวางแผนงาน การจัดสรรงบประมาณ และการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม
5. มีการสร้างเครือข่ายเพื่อเผยแพร่แนวคิด การศึกษาวิจัย และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน ออกไปในหมู่ประชาชน ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง

การตลาดท่องเที่ยว

การที่คนจะเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ใดก็ตาม ย่อมต้องมีสิ่งจูงใจให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่นั้น ๆ แม้ว่าสถานที่นั้นจะมีสิ่งที่ดีงามขนาดไหน แต่ถ้าไม่ถูกนำออกไปบอกให้คนอื่นได้รู้ก็จะเปล่าประโยชน์ที่จะชักนำให้ใครมาเที่ยวชมได้ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) ดังนั้นการตลาดท่องเที่ยว (Tourism Marketing) จึงเป็นการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยมุ่งผลิตสินค้าทางการท่องเที่ยวที่ตรงกับความต้องการ และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่นักท่องเที่ยวพึงได้รับ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายและข้อเสนอทางธุรกิจของคู่แข่ง (ทักษิณา คุณารักษ์, 2550)

ตลาดการท่องเที่ยว เป็นตลาดบริการ ที่ลูกค้ามีอิสระในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการมากที่สุด องค์ประกอบของตลาดจึงมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้ (ฉลองศรีพิมลสมพงษ์, 2551)

1. ผู้ซื้อ ได้แก่ นักท่องเที่ยว นักทัศนอาจร ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวและบริการสินค้าการท่องเที่ยวมีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงสูงมาก เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ราคาการท่องเที่ยว ฤดูกาล สมัยนิยม รสนิยม ทักษะคติ ประสบการณ์ส่วนตัวของนักท่องเที่ยว และเหตุการณ์สำคัญอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้แต่อาจสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะมีผลกระทบต่อตลาดการท่องเที่ยว ความต้องการการท่องเที่ยว แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

- 1.1 ความต้องการปัจจุบัน (Actual Demand) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีความพร้อมและเต็มใจที่จะจ่ายค่าสินค้าหรือบริการที่กำหนดไว้ในขณะนั้น และเดินทางทันที

- 1.2 ความต้องการที่มีแนวโน้ม (Potential Demand) หมายถึง นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะเดินทางเพราะมีความต้องการอยู่แล้ว แต่ขาดองค์ประกอบอื่น เช่น เงิน เวลา และการจัดการเพื่อเดินทาง ซึ่งความต้องการแบบได้สามารถโน้มน้าวให้เป็น Actual Demand ได้โดยอาศัยการพัฒนาการให้บริการและระบบการตลาดของธุรกิจนำเที่ยว

- 1.3 ความต้องการที่อาจเกิดขึ้นได้ (Deferred Demand) หมายถึง ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวมีอยู่ในส่วนลึกของจิตใจทุกคน แต่ไม่มีใครรู้หรือไม่มีข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ความต้องการแบบนี้อาจชักจูงให้เกิดขึ้นได้โดยอาศัยการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เทคนิคการ

ขาย การอำนวยความสะดวกในการติดต่อต่าง ๆ ตลอดจน การพัฒนาระบบข้อมูล ก็อาจกระตุ้นให้เกิดความต้องการท่องเที่ยวได้โดยไม่ยากนัก

2. ผู้ขาย ได้แก่ผู้ประกอบการจัดหาสินค้าและบริการการท่องเที่ยว (Travel Suppliers) ผลิตวัตถุดิบในลักษณะการแปรรูปสินค้าและบริการ เช่น ที่พักในโรงแรม การเดินทางโดยเครื่องบิน การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การเข้าชมการแสดงในสถานที่และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และสินค้าหรือบริการอื่น ๆ ในสายของสินค้าเดียวกัน โดยขายให้แก่กลุ่มผู้ซื้อ ดังนี้

2.1 ขายตรงให้แก่นักท่องเที่ยว (Direct Sales)

2.2 ขายให้แก่ผู้ผลิตรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย (Tour Operator)

2.3 ขายให้แก่บริษัทตัวแทนจำหน่าย (Travel Agent)

ผู้ผลิตรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย และบริษัทตัวแทนจำหน่าย จะเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน จึงจำเป็นต้องศึกษาและวิจัยเพื่อทำความเข้าใจ ความต้องการของนักท่องเที่ยว และลูกค้ากลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างดีในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และจิตวิทยา ในการบริโภค มีความรู้ถึงลักษณะ และรูปแบบที่แตกต่างกันของการเดินทางท่องเที่ยว

ผู้ขายควรมีความร่วมมือกันระหว่างธุรกิจ เนื่องจากธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ผสมสินค้าและบริการเข้าด้วยกัน ความร่วมมือกันระหว่างธุรกิจจะสร้างความมั่นคงให้แก่ธุรกิจในการลงทุนอำนาจการต่อรอง การปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการ เช่น การกันที่นั่งของสายการบินไว้ให้แก่ลูกค้าของบริษัทที่สายการบินเป็นพันธมิตรอยู่ การให้ห้องพักแก่ผู้ประกอบการโรงแรมที่มีความร่วมมือกัน ซึ่งจะทำให้ตลาดการท่องเที่ยวเจริญเติบโต ผู้ซื้อได้รับสินค้าและบริการที่ถูกต้องและยุติธรรม

3. สินค้าและบริการ สินค้าในตลาดการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สินค้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่าง ๆ ได้แก่ น้ำตก ภูเขา ทะเล ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เป็นต้น และสินค้าที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สิ่งก่อสร้างที่สำคัญ สิ่งดึงดูดใจทางด้านวัฒนธรรม สินค้าและบริการที่อำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

นอกจากนี้สินค้าการท่องเที่ยวยังลักษณะเฉพาะที่มีความแตกต่างจากสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไปอย่างชัดเจน ดังนี้ (ฉลองศรีพิมลสมพงศ์, 2551)

1. สินค้ามีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถจับต้องหรือสัมผัสก่อนการตัดสินใจซื้อได้เช่น การเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ลูกค้าจะซื้อจากจินตนาการ อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว และประสบการณ์

2. สินค้ามีเอกลักษณ์มีเฉพาะแบบเดียวไม่เหมือนใคร ไม่ว่าจะเป็นสิ่งดึงดูดใจทางธรรมชาติ (Natural Attractions) หรือสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-Made Attractions) ซึ่งอาจมีบางส่วนที่สร้างเลียนแบบจนดูเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันด้วย แต่ผู้ขายก็ต้องพยายามเลือกสรรใช้กลยุทธ์การสร้างแตกต่างในตัวสินค้าให้มีความแปลกแตกต่างจากสินค้าของคู่แข่งและอยู่ในความนิยมของลูกค้าเพื่อรักษาตลาดไว้

3. การผลิตและบริการสินค้าเกิดขึ้นในเวลาและสถานที่เดียวกัน เช่น การเดินทางโดยเครื่องบิน การเข้าพักในโรงแรม ลูกค้าจะสามารถบริโภคได้ในเวลาและสถานที่ที่กำหนดเท่านั้น

4. กระบวนการซื้อขายสินค้าและบริการไม่สามารถแยกออกจากกันได้เช่น การซื้อรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย (Package Tour) ผู้ประกอบธุรกิจจาดนำเที่ยวต้องให้บริการตั้งแต่เริ่มออกเดินทางจนกลับถึงบ้านหรือกลับมาถึงจุดเริ่มต้นของการเดินทาง กระบวนการซื้อขายจึงสิ้นสุดลง การเดินทางโดยเครื่องบินและการเข้าพักในโรงแรมก็เช่นเดียวกัน ผู้ซื้อจะได้รับการบริการตลอดเวลาการบริโภคสินค้านั้น

5. สินค้ามีลักษณะ “เน่าเสีย” ถ้าลูกค้าไม่มาบริโภคหรือใช้บริการในเวลาที่กำหนด เช่น การยกเลิกการเดินทางของกลุ่มทัวร์สินค้าและบริการจะถูกทิ้งไปเฉยๆ เป็นลูกโซ่ ตั้งแต่การยกเลิกเที่ยวบิน โรงแรม ร้านอาหาร และการนำชมสถานที่ต่าง ๆ ถ้าไม่มีลูกค้าอื่นมาซื้อสินค้าและบริการให้ทันในเวลานั้น สินค้าและบริการนั้นก็เสียไปเลย รายได้สูญเปล่า ไม่มีโอกาสในการขายมากเหมือนสินค้าอื่น

6. สินค้าการท่องเที่ยวจะขายได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับฤดูกาล สภาพภูมิอากาศ เวลาของการบริโภค เช่น ที่พักแรมตามสถานที่ตากอากาศชายทะเลจะเต็มเฉพาะฤดูร้อน ในฤดูหนาวแทบไม่มีคนเข้าพัก ความต้องการเดินทางโดยเที่ยวบินวันจันทร์หรือวันศุกร์จะมากกว่าเที่ยวบินวันอังคารถึงวันพฤหัสบดี

7. การซื้อขายสินค้าการท่องเที่ยวมักเป็นการซื้อขายร่วมกันในคราวเดียวกัน ถึงแม้จะต่างเจ้าของกัน จึงต้องการความร่วมมือทางธุรกิจสูง เช่น การซื้อขายนำเที่ยวเครื่องบินและบริการเรือสำราญ (Fly/Cruise Packages) หรือการซื้อขายนำเที่ยวอย่างใดอย่างหนึ่ง ก่อให้เกิดการซื้อขายสินค้าและบริการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การเดินทางโดยเรือสำราญ ลูกค้าต้องการสินค้าและบริการอื่น ๆ ในท่าเรือที่จอดแวะ เช่น การเที่ยวชมสถานที่ รถยนต์รับจ้าง ร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น

การจัดการทรัพยากรการเกษตร

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เรื่องทรัพยากรการเกษตรมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยในการผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ความรักหลายทางชีวภาพ

แรงงานองค์ความรู้ในเรื่องความเชื่อ ฯลฯ ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ จากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหลักการ และแนวความคิดการจัดการทรัพยากรเกษตร ดังต่อไปนี้

การจัดการทรัพยากรการเกษตรโดยทั่วไป หมายถึง การเลือกรูปแบบหรือวิธีการสร้างผลผลิตการเกษตรซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต่อทรัพยากรการเกษตรในลักษณะการจัดการ

การรักษาและการใช้ประโยชน์ทั้งนี้แต่ละท้องถิ่นจะมีการจัดการทรัพยากรการเกษตรที่แตกต่างกันไป

ตามลักษณะภูมิประเทศภูมิอากาศตลอดจนบริบทด้านสถาบันในท้องถิ่นสำหรับแนวความคิดการจัดการทรัพยากรการเกษตรต่อไปนี้

โดยทั่วไปการเกษตรในเขตร้อนจะพึ่งพาทรัพยากรทางธรรมชาติทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ทักษะและสถาบันของชุมชนระบบการเกษตรท้องถิ่นในเขตร้อนจะมีลักษณะรูปแบบที่มีหลากหลายจำเพาะสำหรับพื้นที่ และระบบนิเวศการเกษตรนั้นเป็นระบบการเกษตร

ที่พัฒนาขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้การลองผิดลองถูกของเกษตรกรที่สั่งสมกันมาบอกต่อกันมาตั้งแต่รุ่นศูนย์รุ่นจนตกผลึกเป็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

อย่างไรก็ตามเมื่อเงื่อนไขในท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป เช่น มีประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างหนาแน่นหรือการเข้ามามีอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศสิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลต่อระบบ เกษตรของท้องถิ่นในเขตร้อนให้มีการเปลี่ยนแปลงไปถ้าการปรับตัวไปตามเงื่อนไขใหม่เกิดขึ้นไม่รวดเร็วพอทรัพยากรธรรมชาติและเกษตรระบบนิเวศต่าง ๆ จะเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งสังคมที่ยังจะต้องพึ่งพาอาศัยทรัพยากรเหล่านี้ก็จะเสื่อมสลายลงไปด้วยการทำเกษตรในเขตร้อนมีสองลักษณะคือพึ่งพาปัจจัยการผลิตภายนอกเพิ่มมากขึ้นและพึ่งพาตนเองเพิ่มขึ้นดังลักษณะนี้ (วิฑูรย์, 2547)

1. การเกษตรที่พึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก

ปัจจัยการผลิตภายนอกที่เกษตรกรมีการพึ่งพาที่สุดคือ ปุ๋ยเคมีและสารกำจัดศัตรูพืชรวมทั้งเมล็ดพันธุ์ลูกผสมเครื่องจักรสำหรับการเกษตรที่ใช้พลังงานของฟอสซิล และระบบชลประทานขนาดใหญ่ระบบการเกษตรแบบนี้ใช้ ทรัพยากรที่ไม่หมุนเวียนค่อนข้างมากโดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงและฟอสเฟตอีกทั้งระบบนี้ต้องใช้เงินทุนจำนวนมากและยังต้องพึ่งพากลไกการตลาดสูงโดยใช้ค่าใช้จ่ายในการซื้อหาปัจจัย การผลิตที่ได้มาจากรายได้การขายผลผลิตดังนั้นระบบเกษตรแบบนี้จึงอาจประสบความสำเร็จเฉพาะพื้นที่ที่มีระบบนิเวศค่อนข้างสมบูรณ์และสามารถ ควบคุมได้ง่าย (เช่น ในระบบนิเวศเกษตรในเขตพื้นที่ชลประทาน) ปัจจุบันมีการพัฒนาระบบขนส่งการตลาดและการพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ทำให้ระบบเกษตรที่พึ่งพา ปัจจัยภายนอกขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยระบบเกษตรสมัยใหม่แบบนี้พบมากในเขตเศรษฐกิจก้าวหน้าของประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะในทวีปเอเชียอย่างไรก็ตามมีการใช้ปัจจัยการผลิตและสารกำจัดศัตรูพืชมากจนทำให้ระบบนิเวศเสียสมดุล ส่งผลกระทบต่อรากฐานทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง

2. การเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง

เป็นระบบที่อาศัยปัจจัยการผลิตจากภายนอกจำนวนไม่มากนักเป็นระบบเกษตรที่สามารถพบเห็นได้หลายที่โดยเฉพาะในเขตที่ระบบนิเวศมีความซับซ้อน และหลากหลายจนเกษตรกรนั้นไม่สามารถใช้วิธีการผลิตแบบใหม่ได้นอกจากนี้โครงสร้างทางนิเวศน์และการอำนวยความสะดวกไม่เอื้ออำนวยให้มีปัจจัยการผลิตจากภายนอกได้ (อาจเกิดจากระบบการขนส่งที่ไม่พร้อมและขาดแคลนเงินทุน ที่เป็นปัจจัยหลัก) ในพื้นที่ประเภทนี้อาจมีการใช้ปัจจัยการผลิตปุ๋ยเคมีและสารกำจัดศัตรูพืชบ้างเล็กน้อยแต่ก็จำกัดอยู่เฉพาะเกษตรกร ที่มีเงินทุนเพียงไม่กี่รายและในพื้นที่พำนักไม่มากนักระบบเกษตรนี้เกษตรกรไม่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตรแบบใหม่ที่เหมาะสมกับระบบนิเวศหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมก็ยังไม่สามารถพัฒนาขึ้นอย่างจริงจังเกษตรกรจึงต้องเร่งผลิตโดยอาศัยความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศจนระบบนิเวศเสื่อมลง การขยายพื้นที่เกษตรก็ยิ่งทำให้มีการทำลายป่าไม้และสิ่งแวดล้อม เช่น ระบบดินเสื่อมโทรม และโรคแมลงระบาดอย่างมากในพื้นที่ เป็นต้น

ในการจำแนกรูปแบบการจัดทรัพยากรเกษตรของท้องถิ่นโดยทั่วไปจะจำแนกไปตามเสนอรูปแบบการผลิตซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายได้แก่ (วันเพ็ญ, 2547)

1. การเกษตรแบบยังชีพ (Subsistence Agriculture)

ระบบนี้ในประเทศไทยยังมีให้เห็นบ้างจัดเป็นการเพาะปลูกแบบดั้งเดิมหรือประเพณีแบบหนึ่งที่ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ไว้เป็นอาหารหรือบริโภคในครัวเรือนรวมทั้งใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ ไม่ได้มีการ

ผลิตเหลือใช้เหลือขายอย่างที ระบบการเกษตรอย่างอื่นกระทำอาจเป็นแบบตั้งยังชีพที่อนุโลมให้กับการใช้เวลาปลูกพืชเพื่อขายหรือระหว่างร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 50 ของเวลาทำงานเพื่อการเกษตรทั้งหมดโครงสร้างการผลิตในระบบเกษตรแบบยังชีพอาจเป็นการปลูกพืชผัก ผลไม้ไม้ดอก พืชไร่ หรือการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ขนาดเล็กเล็กผลผลิตได้มีในปริมาณไม่มากนัก เกษตรกรไม่จำเป็นต้องอาศัยความสามารถหรือความรู้เงินทุนเพราะเป็นการเกษตรขนาดเล็กที่อาศัยการทำเพื่อพอยู่พอกินและให้ได้เงินมาจัดหาปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตเท่านั้น

2. การเกษตรแบบขยายพื้นที่ (Extensive cultivation)

เป็นการเพาะปลูกในบริเวณที่มีเนื้อที่กว้างขวางแต่มีแรงงานคนหรือสัตว์น้อยเพื่อความสะดวกในการดำเนินงานให้ได้ผลผลิตที่สูงจึงต้องใช้วิทยาการหรือใช้เครื่องจักรกลในการช่วยแบ่งเบาภาระแรงงานคนหรือสัตว์ในการบุกเบิกการเกษตรเช่นไถคราด เพาะปลูก บำรุงรักษาและการเก็บเกี่ยวผลผลิต การเพาะปลูกนั้นจะเป็นพืช ชนิดเดียว เช่น ข้าวสาลีข้าวโพด อ้อย เป็นต้นซึ่งตามความหมายนั้นการเกษตรแบบขยายพื้นที่ก็จะมีลักษณะตรงกับ”ระบบการเกษตรแบบเดี่ยว” ที่มุ่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับประเทศไทยนั้นการผลิตประเภทเดียวเต็มพื้นที่มีลักษณะการผลิตแบบขยายสดและเป็นวัตถุประสงค์ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อเป้าหมายส่งออกยังต่างประเทศ

3. การเกษตรแบบเข้มข้น (Intensive farming)

การเกษตรแบบเข้มข้นระบบนี้นับว่าเป็นเป้าหมายของการพัฒนาในทุกประเทศทั้งนี้เนื่องด้วยพื้นที่ถือครองการเกษตรมีจำกัดเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนกับการเพิ่มขึ้นของประชากรโลกการผลิตระบบนี้คือการเพาะปลูกในจำนวนมากและต่างชนิดกันในเรื่องที่จำกัดที่มีประชากรอาศัยอยู่หนึ่งแน่นอนจึงต้องทุ่มเทพลังงานในการช่วยกันเพาะปลูก ด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือพยายามเพิ่มเงินทุนให้มากกว่าเดิมเพื่อจะได้มาซึ่งผลผลิตที่มีปริมาณสูงในการนี้ต้องอาศัยความสมบูรณ์ของดินตามแหล่งธรรมชาติหรือใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่ม คุณค่าธาตุอาหารในดินให้มากขึ้นและมักใช้แรงงานคนหรือสัตว์มากกว่าเครื่องจักรการเพาะปลูกแบบนี้จำเป็นสำหรับประเทศที่มีดินที่สมบูรณ์น้อยและเงินทุนในการลงทุนที่จำกัด วิทยาการที่ไม่ล้ำสมัยแต่มีประชากรมากเช่นจีนอินเดียเป็นต้นสำหรับไทยนั้นก็มีเกษตรแบบเข้มข้นทั้งเกษตรกรรายเล็กที่ผลิตเพื่อบริโภคหรือขายและเกษตรกรรายใหญ่ที่ผลิตเพื่อการค้าโดยตรง

4. เกษตรแบบธุรกิจและอุตสาหกรรม (Agribusiness)

ระบบการเกษตรแบบธุรกิจและอุตสาหกรรมมีเป้าหมายเพื่อการค้าโดยตรงการเกษตรเหล่านี้มีการปรับปรุงเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีการวิจัยศึกษาทุกส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกระบวนการผลิต วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ปัจจัยทางกายภาพพื้นที่ของการทำเกษตรและปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมการขนส่ง และการตลาด

5. การเกษตรนิเวศ (Ecological Agriculture)

เป็นระบบเกษตรเชิงคุณภาพที่เป็นระบบให้ความสำคัญต่อการควบคุมหรือมีระบบการจัดการด้านคุณภาพและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม การเกษตรระบบนี้เช่นเกษตรชีวภาพเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น เป็นระบบที่พบเห็นได้ในท้องถิ่นต่าง ๆ แต่ยังปฏิบัติการในพื้นที่เฉพาะถิ่นและยังไม่ทำเป็นธุรกิจการเกษตรขนาดกลางหรือขนาดใหญ่เพื่อการส่งออก

ในการอธิบายปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจทำการเกษตรของเกษตรกรนั้นการทำเกษตรเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนซึ่ง ต้องเกี่ยวข้องกับการจัดการดินสัตว์พืชการปฏิบัติงานต่าง ๆ การใช้

แรงงานคน ปัจจัยการผลิต และอิทธิพลของสภาพแวดล้อมโดยบุคคลที่เรียกว่า เกษตรกร พยายามทำการผลิตจากปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีที่มีอยู่ การเกษตรนั้นเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีและเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค และระบบนิเวศ การเกษตรคือปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และทรัพยากรทางธรรมชาติที่สืบเนื่องมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ระบบคุณค่า ความเชื่อ ภูมิปัญญา เทคโนโลยีสิ่งเหล่านี้เรียกว่า "ระบบฟาร์ม"

จากแนวคิดข้างต้นนั้นฟาร์ม แต่ละแห่งจะมีระบบนิเวศเกษตรที่เฉพาะตัว คือมีองค์ประกอบทางกายภาพที่เป็น ดิน น้ำ ภูมิศาสตร์พืช และสัตว์ที่แตกต่างกันออกไป การทำเกษตรก็คือการเข้าแทรกแซงขององค์ประกอบระบบนิเวศการเกษตร และจัดปฏิสัมพันธ์ภายในใหม่ทั้งหมดเพื่อที่จะได้มีผลผลิตที่ต้องการเช่น พืช ไม้และสัตว์ในการผลิต เกษตรกรยังต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิตมากมาย คือ เมล็ดพันธุ์พลังงาน ฯลฯ ซึ่งปัจจัยการผลิตบางส่วนได้จากภายในหรือผลิตขึ้นเองในฟาร์มแต่ก็ยังมีการปัจจัยอีกหลายประเภทที่จะต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก เช่น ข้อมูลข่าวสาร สารเคมีต่าง ๆ และผลผลิตที่ได้บางส่วนอาจใช้ปัจจัยการผลิตรูปแบบใหม่ หรือใช้บริโภคในครัวเรือนและการซื้อขายแลกเปลี่ยนแต่ในขณะเดียวกันในกระบวนการผลิตจะต้องมีบางส่วนที่สูญเสีย หรือเกิดการเสียหายจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น หนาดินถูกชะล้าง ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์เป็นต้น ผลผลิตที่นำไปขายทำให้เกษตรกรมีรายได้ซึ่งรายได้นั้นก็จะนำมาใช้จ่ายในเรื่องต่าง ๆ หรือนำมาใช้ในปัจจัยการผลิตเพิ่มเติมเป็นต้น

นอกจากความคิดที่กล่าวมาแล้วยังมีแนวคิดอื่น ๆ ที่อธิบายพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจต่าง ๆ ทางการผลิตของเกษตรกรที่พอจะเป็นแนวทางพิจารณาว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในฐานะปัจจัยนำเข้าของระบบฟาร์มนั้นจะส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเกษตรได้อย่างไรบ้างเช่นแนวคิดดังต่อไปนี้

พฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของเกษตรกรในการดำเนินงานด้านการเกษตรจะมีปัจจัยหลายอย่างที่มีพลังอำนาจต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในทางทฤษฎีนั้นการตัดสินใจทำการเกษตรอยู่ภายใต้เงื่อนไข 3 ประการประกอบด้วย (วิทยา, 2542)

1. ถ้าความสัมพันธ์ทางการผลิต ยุติธรรมและมีเสถียรภาพเกษตรกรให้ความสนใจผลิตเฉพาะอย่างมากขึ้น ในทางตรงกันข้ามเกษตรกรจะเน้นผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือนก่อน ในกรณีที่มีความสัมพันธ์ทางการผลิตและการแลกเปลี่ยนไม่ยุติธรรม และไม่มีเสถียรภาพ

2. เงินในการผลิตที่แน่นอนเท่านั้นที่ทำให้เกษตรกรตัดสินใจไปในด้านที่ทำให้เกิดผลผลิตและรายได้ที่สูง ในทางตรงกันข้ามถ้าเกิดความไม่แน่นอนทางการผลิต เช่น แต่ก่อนต้องจ้างงนที่ดิน ต้องพึ่งพาเจ้าของที่ดิน หรือคนกลางในการทำการเกษตรและมีเงื่อนไขไม่แน่นอนตามภูมิอากาศ สุขภาพ และอื่น ๆ เกษตรกรจะพยายามลดความเสี่ยงทางการผลิตให้มากที่สุด

3. เกษตรกรจะพยายามทำให้ทรัพยากรมีค่ามากที่สุด ถ้าหากทรัพยากรนั้นมีจำกัดไม่ว่าจะเป็นดินแรงงานอุปกรณ์เงินสด หรือเงินลงทุนโดยเกษตรกรจะพยายามลงทุนกับทางเลือกที่ดีที่สุดแม้ว่าทรัพยากรนั้นมีโอกาสเสียก็ตาม

จากแนวคิดที่ผ่านมา สรุปได้ว่า ผลกระทบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อการใช้ทรัพยากรเกษตรของท้องถิ่นนั้นได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความมีเสถียรภาพในการผลิตความแน่นอนในการผลิต หรือทำให้ทรัพยากรเกษตรมีค่ามากขึ้นหรือไม่อย่างไร

การใช้ทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรมและทรัพยากรเกษตรเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างหนึ่งโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนายังคงพึ่งพาภาคเกษตรเป็นหลักดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศที่กำลังพัฒนาจึงเกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นอย่างยิ่งการพักดินที่สำคัญที่ทำให้การเกษตรเข้ามาเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกิดจากการประชุมสุดยอด สิ่งแวดล้อมโลกหรือ "Earth summit" เมื่อปี 2535 พักดินให้เกิดกระแสการพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ประการได้แก่ ความต้องการการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติความต้องการของตลาดการท่องเที่ยวในด้านการศึกษาเรียนรู้และความต้องการพัฒนาคน กระแสการท่องเที่ยวดังกล่าวมีผลต่อการปรับตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั่วโลกก็กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่มีชื่อเรียกที่หลากหลาย เช่น Green Tourism, Bio tourism, Sustainable Tourism, Conservation Tourism, Responsible Tourism, และ Ecotourism เป็นต้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเหล่านี้หากจำแนก ตามตามลักษณะทรัพยากรการท่องเที่ยวแบ่งเป็นสี่กลุ่มดังนี้ (กรมส่งเสริมการเกษตร,2547)

1. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติได้แก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล,การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
2. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรมได้แก่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และประเพณีการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตในชนบท
3. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงการดูแลสุขภาพ, การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษา และศาสนาการท่องเที่ยวเชิงการศึกษาชาติพันธุ์/มานุษยวิทยา, การท่องเที่ยวเชิงกีฬา,การท่องเที่ยวแบบผจญภัย,การท่องเที่ยวแบบพักอาศัยในครอบครัว,การท่องเที่ยวแบบยาวนาน และการท่องเที่ยวที่มากับการประชุม การให้รางวัล การตกลงทำสัญญาหรือนิทรรศการ
4. การท่องเที่ยวแบบผสมผสาน เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านเกษตรการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ด้านเกษตร

กล่าวได้ว่าการจำแนกรูปแบบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวข้างต้นมีการท่องเที่ยวหลายรูปแบบที่เกี่ยวข้องกันกับการใช้ทรัพยากรเกษตรทั้งทางตรง เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและทางอ้อมที่เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งเกษตรกรรม ทั้งผลผลิตและวัฒนธรรมเกษตรเช่นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในหมู่บ้านชนบทที่เป็นแหล่งเกษตร หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

สำหรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถจำแนกเป็น 2 ลักษณะใหญ่คือฟาร์มเกษตรซึ่งต่อมามีการพัฒนาหรือดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์การท่องเที่ยว และต้องการเพียงเป็นรายได้เสริมจากการเกษตรเท่านั้น และฟาร์มเกษตรที่พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือการสร้างฟาร์ม เพื่อวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวโดยตรง ฟาร์มท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agritourist farm) มีความแตกต่างกับฟาร์มเกษตร (Agricultural farm) กล่าวคือ ฟาร์มท่องเที่ยวเชิงเกษตรนำเสนอกิจกรรมใหม่ ๆ นอกเหนือจากการเกษตรที่เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวฟาร์มลักษณะนี้จะจัดเตรียมสินค้าและบริการทางการเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจมีความแตกต่างไปตามลักษณะฟาร์ม นั้น ฟาร์มท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังต้องจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวใน

ขนาดที่ฟาร์มเกษตรจากมุ่งในเรื่องผลผลิตทางการเกษตรโดยไม่จำเป็นต้องจัดที่พักภายในฟาร์ม นอกจากนั้นยังมีความแตกต่างในเรื่องเป้าหมายของการใช้ดินความเข้มข้นของผลผลิตการจัดการแรงงานเกษตรและการรักษาสีเขียว โดยที่ฟาร์มเกษตรจะมีเป้าหมายระยะยาวในเรื่องผลกำไรจากผลผลิตที่เข้มข้นหรือใช้ดินให้เกิดผลผลิตสูงสุด ในขณะที่ฟาร์มท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะใช้ดินเพื่อการเกษตรในกิจกรรม อื่นด้วยเช่น ที่จอดรถ สนามหญ้า สวนดอกไม้เพื่อสร้างความสวยงามของพื้นที่ในเชิงการท่องเที่ยว นอกจากนั้นฟาร์มเกษตรจะเน้นสร้างผลผลิตทางการเกษตรชนิดใดชนิดหนึ่งให้ผลตอบแทนสูง ซึ่งมีการใช้ปุ๋ยปริมาณที่มากในขนาดที่ฟาร์มท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะมีกิจกรรมการเกษตรที่หลากหลายเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและยังมีการชะลอการเร่งผลผลิตจะเน้นการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์เนื่องจากระบบเกษตรลักษณะนี้เป็นความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร

2.5 สภาพพื้นที่ที่ทำวิจัย

อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับอำเภอพระประแดงและสถานที่ท่องเที่ยวทั่วไป

ทั้งนี้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอำเภอที่มีขนาดพื้นที่เล็กที่สุดในจังหวัดสมุทรปราการ ในอดีตมีฐานะเป็นศูนย์กลางของจังหวัดพระประแดง แต่ต่อมาถูกยุบรวมเข้ากับจังหวัดสมุทรปราการ ดังเช่นปัจจุบัน และยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, เชิงเกษตร, และมีวัฒนธรรมประเพณีที่หลากหลายสืบทอดกันมาถึงปัจจุบัน ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อดังต่อไปนี้

คำว่า "พระประแดง" บ้างว่ามาจากคำว่า "ประแดง" หรือ "บาแดง" แปลว่า คนเดินหมากหรือ คนนำข่าวสาร แต่เดิมเมืองพระประแดงเป็นเมืองหน้าด่านเมื่อมีเหตุการณ์ใด ๆ เกิดขึ้น จะต้องแจ้งข่าวสารไปให้เมืองหลวง (ละโว้) ทราบโดยเร็วอำเภอพระประแดง เป็นอำเภอที่มีขนาดพื้นที่เล็กที่สุดในจังหวัดสมุทรปราการ ในอดีตมีฐานะเป็นศูนย์กลางของจังหวัดพระประแดง แต่ต่อมาถูกยุบรวมเข้ากับจังหวัดสมุทรปราการดังเช่นปัจจุบัน

ส่วนจิตร ภูมิศักดิ์ อธิบายว่า "พระประแดง" มาจากชื่อ "พระแดง" ซึ่งเป็นชื่อเทวรูปสำคัญที่ขุดพบสององค์ที่คลองสำโรงต่อคลองทับนางเมื่อปี พ.ศ. 2061 ซึ่งคำว่า "แดง" มาจากคำเขมรว่า "แดง" แฉงที่ใช้เรียกเทวรูป หรือ ตำแหน่งศขุนนาง โดยเชื่อว่าชื่อเมืองน่าจะเรียกตามศาลพระแดงที่พวกขอมสร้างไว้

ส่วนรุ่งโรจน์ ภิรมย์อนุกูล สันนิษฐานว่า "พระประแดง" มาจากคำว่า "กมรแดง" ที่หมายถึงเทวรูปศักดิ์สิทธิ์สององค์ดังกล่าว

ต๋ย ชุมสาย (2527 : 4 - 5) กล่าวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางออกจากที่พักเป็นการชั่วคราว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เยี่ยมญาติ หรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ แต่ไม่ใช่อะไรประกอบอาชีพและตั้งถิ่นฐาน และสามารถเดินทางขนส่งได้ทุกรูปแบบ

พระประแดงเดิม สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ วินิจฉัยว่าพระประแดงเป็นเมืองโบราณสมัยขอมมีชื่อเรียกว่า "พระประแดง" เดิมตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาด้านซ้ายคืออยู่ทางฝั่งตะวันออก เดิมเป็นเมืองหน้าด่านทางทะเล สมัยนั้นเรียกว่า "ปากน้ำพระประแดง" โดยตำแหน่งที่ตั้งเมืองพระประแดงเดิมช่วงศตวรรษที่ 23 นั้น ซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ในบริเวณท่าเรือคลองเตย กรุงเทพมหานคร เหตุผลที่สนับสนุนที่ตั้งเดิมนี้ คือ มีปรากฏในจดหมายเหตุ

เอ็งเจิลแบร์ท เค็มพ์เฟอร์ ได้ลงตำแหน่งเมืองพระประแดง (Prapedain) อยู่บริเวณคั้งแม่น้ำตรงบริเวณคลองเตยในปัจจุบัน และในโคลงนิราศชุมพรแต่งโดยพระพิพิธสาส์ ซึ่งเชื่อว่าท่านมีอายุอยู่ในช่วงรัชกาลที่ 1 เมื่อท่านได้ล่องเรือผ่านช่องนนทรี จากนั้นถึงบางเตยซึ่งก็คือตำแหน่งคลองเตยในปัจจุบัน แล้วจึงกล่าวถึงศาลพระแม่คง (ศาลพระประแดง) แล้วจึงเป็นพระโขนง โคลงนิราศพระยาตรัง ผลงานพระยาตรังได้แต่งขึ้นในต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ในโคลงบทที่ 29 ถึงช่องนนทรี แล้วกล่าวถึงศาลพระแม่คงและในโคลงบทที่ 31 กล่าวถึงบางขนง (พระโขนง) และในนิราศเมืองแกลงของสุนทรภู่ แต่งขึ้นในรัชกาลที่ 1 เมื่อท่านผ่านบริเวณบ้านบางระจิวหรือบางกะเจ้าในปัจจุบัน แล้วเอ่ยถึงศาลพระประแดง เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเมืองพระประแดงปรากฏครั้งแรกในพระราชพงศาวดารฉบับพระจักรพรรดิพงษ์ (จาด) พ.ศ. 2040 แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ว่า ขณะนั้นคลองสำโรงที่จะไปคลองศิระชะระจะเข้ คลองทับนางจะไปปากน้ำ เจ้าพญา ตื่น เรือใหญ่จะเดินไปมาขัดสน จึงให้ชำระขุดได้รูปเทพารักษ์ 2 องค์หล่อด้วยสัมฤทธิ์ จารึกองค์หนึ่งชื่อพญาแสนตา องค์หนึ่งชื่อบาทสังฆกรในที่ร่วมคลองสำโรงกับคลองทับนางต่อกัน จึงให้พิธีกรรมแล้วออกมาปลุกศาลเชิญขึ้นประดิษฐานไว้ ณ เมืองพระประแดง จากหลักฐานทั้งหมดชี้ให้เห็นว่าเมืองพระประแดงในช่วงแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าบรมโกศอยู่ใกล้กับปากแม่น้ำเจ้าพระยามาก อีกทั้งเอกสารในช่วงนี้เรียกแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงนี้ว่า ปากพระประแดง และยังแสดงให้เห็นได้ว่าในช่วงระยะต้นสมัยธนบุรีบริเวณคลองเตยไม่ใช่ปากแม่น้ำแล้ว เพราะปากน้ำอยู่ที่ใต้เมืองสมุทรปราการปัจจุบัน เมืองพระประแดงที่คลองเตยเริ่มหมดความสำคัญลง ประกอบกับมีประชากรที่เบาบางเพราะผลกระทบของสงครามเสียกรุงครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2310) จึงส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2314 มีการรื้อเอาอิฐกำแพงเก่าเมืองพระประแดงมาก่อกำแพงและป้อมที่ธนบุรี

เมืองนครเขื่อนขันธ์

จิตรกรรมฝาผนังวัดป่าเกต เป็นภาพวิถีชีวิตชาวมอญ วัดนี้สร้างในสมัยรัชกาลที่ 2 ป้อมแดงไฟฟ้า สร้างในสมัยพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เมื่อ พ.ศ. 2357

เนื่องจากได้ย้ายเมืองหลวงมาที่กรุงเทพฯ ซึ่งลงใกล้ปากน้ำมากขึ้น ขณะเดียวกันเมืองรายทางจากปากน้ำมาถึงกรุงเทพฯ มีเพียงเมืองเดียวคือ สมุทรปราการ ซึ่งได้สร้างความกังวลเรื่องรับศึกทางทะเล ดังนั้น สมเด็จพระราชวังบรมมหาสุรสิงหนาท จึงได้กราบบังคมทูลขอสร้างเมืองขึ้นที่ปากลัด เนื่องจากมีที่ตั้งเป็นจุดยุทธศาสตร์ใหญ่เหมาะแก่การตั้งป้อมปืนใหญ่และสามารถควบคุมเส้นทางบริเวณปากคลองลัดโพธิ์ได้ แต่ยังไม่สำเร็จเนื่องจากเกิดศึกกับพม่าก่อน

จนในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาเสนานุรักษ์ลงไปทำเมืองที่บริเวณปากลัด ตัดเอาแขวงกรุงเทพมหานครและแขวงเมืองสมุทรปราการ พระราชทานชื่อเมืองว่า นครเขื่อนขันธ์ จน พ.ศ. 2358 จึงให้มีการพระราชพิธีฝังอาคารพระยาศรีสุทนต์ตั้งป้อมที่ปากลัด เมื่อแรกสถาปนานครเขื่อนขันธ์โปรดเกล้าฯ ให้มอญพวกเจ้าพระยามหาโยธา (เจ่ง คชเสนี) มาเป็นพลประจำเมือง ในปีรุ่งขึ้นมอญจากเกาะตะมะอพยพเข้ามา 3 ทาง คือ กาญจนบุรี อุทัยธานี และตาก เข้ามาสมทบที่นครเขื่อนขันธ์ เมื่อแรกสถาปนาเมือง ยังไม่ปรากฏในพระไอยการนำทหารพลเรือนในกฎหมายตราสามดวงว่าเมืองแห่งนี้จำสังกัดกับกรมใด แต่สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาเสนานุรักษ์ ทรงมากำกับการก่อสร้าง เมื่อพระองค์ทิวงคต สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพเมื่อสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชวังบวรในรัชกาลที่ 3 และพระองค์ก็น่าจะได้กำกับเมืองนครเขื่อนขันธ์ถึงเสด็จทิวงคต จากนั้นสันนิษฐานว่าหม่อมไกรสรได้กำกับ

เมืองนครเขื่อนขันธ์ต่อเพราะเมื่อ พ.ศ. 2385 โปรตเกล้าฯ ให้หม่อมไกรสรไปกำกับเลกทำอิฐสร้างเมือง อีกทั้งยังมีหลักฐานว่าหม่อมไกรสรเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการตั้งเจ้าเมืองนครเขื่อนขันธ์ รวมถึงเรื่องที่ทำนถูกกล่าวโทษว่าทำตัวเทียมพระเจ้าอยู่หัวก็เกิดขึ้นที่นครเขื่อนขันธ์ ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เซอร์จอห์น เบาว์ริง ได้เข้ามาสนธิสัญญา กล่าวไว้ใน ราชอาณาจักรและราษฎรสยาม เมื่อท่านผ่านบริเวณนครเขื่อนขันธ์ ซึ่งท่านเรียกว่า ปากกลัด และได้กล่าวถึงป้อมที่ปากกลัดว่ามีป้อมอยู่ 2 ปากแม่น้ำ ที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำ มีโซ่ขวางแม่น้ำ เป็นโซ่เหล็กและเสาไม้ขนาดใหญ่มีให้เรือรบแล่นทวนขึ้นกรุงเทพฯ ได้ ป้อมมีทหารจำนวนไม่มาก นอกจากนั้นยังระบุว่าเมืองปากกลัดเป็นเมืองที่ส่งปืนเข้ามากรุงเทพฯ และยังระบุว่าประชากรในเมืองนี้เป็นมอญ ในสมัยรัชกาลที่ 4 เมืองนครเขื่อนขันธ์ขึ้นกับกรมกลาโหมโดยเจ้าพระยาตรีสุริยวงศ์ (ช่วง) สมุหกลาโหมมีหน้าที่ดูแลเมืองนครเขื่อนขันธ์ ขณะที่บิดาสมเด็จพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ (ดิศ บุนนาค) กำกับเมืองสมุทรปราการ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ไปขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย จากนั้นวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2437 กระทรวงนครบาลกำกับ ครั้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการเปลี่ยนชื่อเมืองนครเขื่อนขันธ์เป็นเมืองพระประแดง การเปลี่ยนแปลงเขตการปกครอง ตรงนี้เป็นประวัติศาสตร์รายปี พ.ศ. 2464 ตั้งจังหวัดพระประแดง วันที่ 21 สิงหาคม 2470 แกะไขเขตจังหวัดพระนคร จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดพระนคร (1,2)

(1) โอนพื้นที่ตำบลช่องนนทรี ตำบลบางโพงพาง ของอำเภอพระประแดง ไปขึ้นอำเภอพระโขนง และโอนอำเภอพระโขนง จังหวัดพระประแดง มาขึ้นกับจังหวัดพระนคร เป็น อำเภอพระโขนง จังหวัดพระโขนง

(2) โอนพื้นที่ตำบลบางนา ตำบลสำโรงเหนือ ตำบลสำโรงใต้ ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางหัวเสือของอำเภอพระประแดงจังหวัดพระประแดง มาขึ้นกับอำเภอสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2475 ยุบจังหวัดพระประแดง ทำให้อำเภอพระประแดง ขึ้นกับจังหวัดสมุทรปราการ วันที่ 15 มีนาคม 2480 จัดตั้งเทศบาลเมืองพระประแดง ในท้องที่บางส่วนของตำบลเชียงใหม่ ตำบลทรงคนอง และตำบลตลาด (ในปัจจุบันรวมกันเป็นตำบลตลาด)

วันที่ 1 มกราคม 2486 จังหวัดสมุทรปราการได้ยุบลงเนื่องจากขณะนั้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ อำเภพระประแดง จึงย้ายไปขึ้นกับจังหวัดพระนคร วันที่ 10 พฤษภาคม 2489 ตั้งจังหวัดสมุทรปราการ ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง จึงให้อำเภอพระประแดง กลับมาขึ้นกับจังหวัดสมุทรปราการ เหมือนเดิม วันที่ 20 กันยายน 2505 ตั้งตำบลบางกระสอบ แยกออกจากตำบลบางน้ำผึ้ง วันที่ 22 สิงหาคม 2506 จัดตั้งสุขาภิบาลพระประแดง ในท้องที่ตำบลบางพิง ตำบลบางครุ ตำบลบางจาก ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางหัวเสือ และตำบลสำโรงใต้ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2531 ตั้งตำบลสำโรง แยกออกจากตำบลสำโรงใต้ วันที่ 1 กรกฎาคม 2533 ตั้งตำบลสำโรงกลาง แยกออกจากตำบลสำโรงใต้ วันที่ 13 มีนาคม 2535 เปลี่ยนแปลงเขตสุขาภิบาลพระประแดง ใหม่ โดยให้ สุขาภิบาลพระประแดง ครอบคลุมในท้องที่ตำบลบางพิง ตำบลบางครุ และตำบลบางจาก และ ให้จัดตั้งสุขาภิบาลสำโรงใต้ ในท้องที่ ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางหัวเสือ ตำบลสำโรงใต้ ตำบลสำโรงกลาง และตำบลสำโรง วันที่ 24 เมษายน 2537 จัดตั้งเทศบาลตำบลลัดหลวง โดย ยกฐานะจากสุขาภิบาลพระประแดง วันที่ 16 มีนาคม 2540 จัดตั้งเทศบาลตำบลสำโรงใต้ โดย ยกฐานะจากสุขาภิบาลสำโรงใต้ วันที่ 21 กันยายน 2545 จัดตั้งเทศบาลเมืองลัดหลวง

โดยยกฐานะจากเทศบาลตำบลลัดหลวง วันที่ 20 สิงหาคม 2552 ยกฐานะจากเทศบาลตำบลสำโรงใต้ เป็นเทศบาลเมืองสำโรงใต้ วันที่ 17 กันยายน 2553 เปลี่ยนชื่อเทศบาลเมืองสำโรงใต้ เป็น เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย

ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาล อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

เทศบาลเมืองพระประแดง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเมืองปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร มีประชากร 9,071 คน (พ.ศ. 2563) แต่มีพื้นที่เพียง 0.6115 ตารางกิโลเมตร ถือเป็นเทศบาลเมืองที่มีขนาดเล็กที่สุด พระประแดงเป็นเมืองที่มีชาวมอญอยู่เป็นจำนวนมาก ประเพณีที่ขึ้นชื่อคืองานสงกรานต์เมืองพระประแดง

เทศบาลเมืองพระประแดงเป็นที่ตั้งเดิมของเมืองนครเขื่อนขันธ์ และเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดพระประแดง ก่อนถูกยุบรวมเข้ากับจังหวัดสมุทรปราการและกรุงเทพมหานคร เทศบาลเมืองพระประแดงได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2480 ด้วยการยกฐานะเขตชุมชนในบางส่วนของตำบลเชียงใหม่ ตำบลทรงคนอง และตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ รวมเป็นตำบลเดียว คือ ตำบลตลาด และยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาล

ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลเมืองพระประแดงมีพื้นที่ 0.6115 ตารางกิโลเมตร ถือเป็นเทศบาลเมืองที่มีขนาดเล็กที่สุดเดิมเป็นพื้นที่เรือกสวนไร่นา ด้วยมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านทางทิศตะวันออก และมีคลองลัดหลวงไหลผ่านทางทิศตะวันตกและทิศใต้ แต่ปัจจุบันได้กลายสภาพเป็นชุมชนเมือง มีความเจริญอย่างรวดเร็ว เพราะห่างจากกรุงเทพมหานครเพียง 25 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต และเขตเทศบาลเมืองลัดหลวง โดยมีคลองลัดหลวงเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองลัดหลวง โดยมีคลองลัดหลวงเป็นเส้นแบ่งเขต

ที่ตั้งและอาณาเขต ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัด ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตยานนาวา เขตคลองเตย เขตพระโขนง และเขตบางนา (กรุงเทพมหานคร) มีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรปราการ มีคลองบางฝ้าย คลองซุด คลองบางนางเกรงและถนนทางรถไฟเก่า (สายปากน้ำ) เป็นเส้นแบ่งเขต ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรปราการและอำเภอพระสมุทรเจดีย์ คลองซุด คลองบางฝ้าย กึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา คลองท่าเกวียน และคลองบางจาก เป็นเส้นแบ่งเขต ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตทุ่งครุและเขตราษฎร์บูรณะ (กรุงเทพมหานคร) คลองรางใหญ่ คลองซุดเจ้าเมือง ลำรางสาธารณะ คลองบางพิง คลองแจกร้อน เป็นเส้นแบ่งเขต

การแบ่งเขตการปกครอง

การปกครองส่วนภูมิภาค อำเภอพระประแดงแบ่งเขตการปกครองย่อย เป็น 15 ตำบล แต่ละตำบลแบ่งออกเป็นหมู่บ้าน รวม 67 หมู่บ้าน ประกอบด้วย ตำบลตลาด ตำบลทรงคนอง ตำบลบางกะเจ้า ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางกอบัว ตำบลบางครุ ตำบลบางจาก ตำบลบางน้ำผึ้ง

ตำบลบางพิง ตำบลบางยอ บางหญ้าแพรก ตำบลบางหัวเสือ ตำบลสำโรง ตำบลสำโรงกลาง ตำบลสำโรงใต้ มีจำนวนประชากร ชาย 95,496 คน หญิง 102,051 คน รวม 197,547 คน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วย อบต.บางกอบัว อบต.บางกระสอบ อบต.บางน้ำผึ้ง อบต.ทรงคนอง อบต.บางกะเจ้า อบต.บางป่อ เทศบาลเมืองลัดหลวง เทศบาลเมืองพระประแดง เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย

เขตการปกครอง มีเทศบาลเมืองพระประแดง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลตลาดทั้งตำบล และมีเทศบาลเมืองลัดหลวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางพิง ตำบลบางจาก และตำบลบางครุทั้งตำบล ส่วนเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางหัวเสือ ตำบลสำโรงใต้ ตำบลสำโรง และตำบลสำโรงกลางทั้งตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางยอทั้งตำบล

นอกจากนี้ ยังมีประตุน้ำชลประทานหลายแห่งสำหรับกักเก็บน้ำเค็มและระบายน้ำจืดในการทำนา นับเป็นที่ที่มีความสำคัญของจังหวัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ. 2504 ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจของไทย เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองได้ในหลายด้าน ทั้งด้าน ภูมิศาสตร์ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บางกระเจ้าหรือ “กระเพาะหมู” โดยพื้นที่บางกระเจ้าเป็นพื้นที่อนุรักษ์สีเขียว ของกรุงเทพมหานคร มาตั้งแต่ปี 2520 ที่อยู่ใกล้เมืองหลวงและเขตอุตสาหกรรม รวมถึงการเป็นชุมชน เก่าแก่ที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประชากรสืบเชื้อสายมาจากมอญ มีอาชีพทางการเกษตร คือ ทำสวน ผลไม้ และมีพื้นที่ที่ติดทะเล ดินจึงมีความอุดมสมบูรณ์ของแร่ธาตุและสารอาหารที่เกิดจากการพัดพาของน้ำ จืดและน้ำเค็ม จึงชื่อว่าเป็น ดินแดน 3 น้ำ เหมาะแก่การเพาะปลูกเป็นอย่างมาก

สภาพภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน และมีลำคลองมากมาย เช่น คลองสำโรง คลองสรรพสามิต ลักษณะทั่วไปของจังหวัด แบ่งได้ 3 ส่วน คือ

- 1) บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาสองฝั่งเป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งเหมาะสำหรับกิจกรรมทางการเกษตร ได้แก่ การทำนาทำสวน เป็นต้น
- 2) บริเวณตอนใต้ใกล้ชายฝั่งทะเล พื้นดินเค็มจัด ในฤดูแล้งส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำป่าจาก และป่าพิน
- 3) บริเวณที่ราบทางตอนเหนือและตะวันออกเป็นที่กว้างโดยตลอด และเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญ ของจังหวัด เพราะมีประตุน้ำชลประทานสำหรับกักเก็บน้ำเค็มระบายน้ำจืดหลายแห่งเหมาะแก่การทำนา (แสดงภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง) ของตำบลบางน้ำผึ้ง เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีลำคลองไหลผ่าน 6 สาย ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร

ภูมิอากาศ

มีลักษณะอากาศแบบชายทะเล อากาศค่อนข้างเย็น ไม่ร้อนจัด ในฤดูร้อนมีความชื้นในอากาศสูง เนื่องจากอิทธิพลของลมทะเลและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูฝนมีฝนตกชุก ฤดูหนาวอากาศไม่หนาวมาก จนเกินไป อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 30.60 c อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 26.60 c อุณหภูมิเฉลี่ย 28.90 c

ตำบลบางน้ำผึ้งได้รับอิทธิพลจากลมทะเลพัดผ่านตลอดเวลาทำให้อากาศเย็นสบายตลอดปี เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมทะเลของอ่าวไทยและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้แต่ยังพบลักษณะของปริมาณ ฝนตกหนักในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม ซึ่งเป็นผลมาจากอิทธิพลของร่องความกดอากาศต่ำทำให้เกิดการ ก่อตัวของพายุไต้ฝุ่นและพายุโซนร้อนในทะเลจีน

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยอยู่ตอนปลายสุดแม่น้ำเจ้าพระยา และเหนืออ่าวไทยระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 - 14 องศาเหนือ และเส้นวงแวนที่ 100 - 101 องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 1,004.092 ตร.กม. หรือประมาณ 627,557 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เป็นระยะทางประมาณ 29 กม. หรือประมาณ 627,557 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เป็นระยะทาง ประมาณ 29 กม. ตะวันออกเฉียงใต้เป็นระยะทาง ประมาณ 29 กม. มีอาณาเขตติดต่อกับเขตใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร (เขตลาดกระบังและพระโขนง)
ทิศใต้	ติดต่อกับอ่าวไทย อาณาเขตติดต่อเป็นระยะทางยาว 45.2 กม.
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา อาณาเขตติดต่อเป็นระยะทางยาว 45.2 กม.
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร (เขตบางขุนเทียน) และจังหวัดสมุทรสาคร อาณาเขตติดต่อระยะทางยาว 34.2 กม.

ลักษณะการปกครอง

ตำบลบางน้ำผึ้ง อยู่ในเขตการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประเภทองค์การบริหารส่วนตำบลเต็ม ทั้ง 11 หมู่บ้านแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ 50 ตำบล 406 หมู่บ้าน 17 เทศบาล (1 เทศบาล นคร/ 3 เทศบาลเมือง/ 13 เทศบาลตำบล) และ 32 องค์การบริหารส่วนตำบล และ 1 สภาตำบล

การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพระประแดง ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองพระประแดง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลตลาดทั้งตำบล เทศบาลเมืองลัดหลวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางพิง ตำบลบางจาก และตำบลบางครุทั้งตำบล

เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางหัวเสือ ตำบลสำโรงใต้ ตำบลสำโรง และตำบลสำโรงกลางทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางยอทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางกะเจ้าทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางน้ำผึ้งทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางกระสอบทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางกอบัวทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลทรงคนองทั้งตำบล

อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีเทศบาล 3 แห่ง

1. เทศบาลเมืองพระประแดง

2. เทศบาลเมืองลัดหลวง

3. เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย

และ มีองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง

2. องค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง

3. องค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ

4. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า

5. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว
 6. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ
- 1) ลักษณะทางกายภาพ

แผนภาพที่ 2 ภาพแสดงแผนที่จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว

จังหวัดสมุทรปราการมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญที่หลากหลาย อาทิเช่น สถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงศาสนา เชิงประวัติศาสตร์ เชิงนิเวศ เชิงสุขภาพ และประเพณีที่สำคัญ เนื่องจากมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และจังหวัดปริมณฑลที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายเชื่อมโยงเป็นเส้นทางท่องเที่ยว ทั้งนี้ สามารถเดินทางไปกลับได้เพียง 1 วัน จึงทำให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเดินทาง และในอนาคตจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ซึ่งเป็นผลมาจากการเดินทางที่สะดวกจากรถไฟฟ้า และการจัดระบบจราจรที่มีประสิทธิภาพผนวกกับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว แบบ One Day Trip และศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญที่หลากหลาย โดยสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียง ได้ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวด้านโบราณสถาน

1. ป้อมแม่ฟ้า เป็นป้อมปราการแห่งหนึ่งของฐานทัพเมืองนครเขื่อนขันธ์ เป็นเสมือนหนึ่งฐานทัพด้านปากแม่น้ำเจ้าพระยาและเป็นเมืองที่มีป้อมปราการหลายแห่ง เนื่องด้วยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) มีพระราชดำริที่จะใช้ป้องกันพระราชอาณาจักร ปัจจุบันเทศบาลเมืองพระประแดงได้ทำการบูรณะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนโดยบริเวณข้างบนของป้อมได้จัดป็นใหญ่โบราณหลายกระบอกตั้งไว้ให้ชมรอบ ๆ บริเวณจัดปลูกต้นไม้ร่มรื่น ตั้งอยู่ตำบลตลาดติดกับโรงเรียนเทศบาลพระประแดง

2. วัดทรงธรรม วรวิหาร อำเภพระประแดง พระประธานในอุโบสถวัดทรงธรรมวรวิหารเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สมัยสุโขทัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้

3. วัดโพชนัดพลเสพย์ พระประธานในอุโบสถวัดโพชนัดพลเสพย์ เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นบุทอง

แหล่งท่องเที่ยวประเภทการละเล่นพื้นบ้าน

1. สะบ้ามอญ เป็นประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวมอญที่พระประแดงเพื่อให้หนุ่มสาวพบปะพูดคุยกัน โดยจะเล่นในวันนักขัตฤกษ์ อ.พระประแดง

2. สะบ้ำทอย เป็นการละเล่นของผู้ชายในวันสงกรานต์พระประแดงแตกต่างจากสะบ้ามอญตรงที่เป็นเรื่องของผู้ชาย เป็นการประลองความแข็งแรงและความแม่นยำของการทอยสะบ้ำ วัดทรงธรรมวรวิหาร อำเภอพระประแดง

3. สงกรานต์พระประแดง เป็นงานประเพณีสงกรานต์ที่ยิ่งใหญ่ จัดโดยชาวไทยเชื้อสายมอญ โดยจะเริ่มในวันอาทิตย์แรกหลังวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเดิมเรียกว่า สงกรานต์ปากลัด ในงานมีขบวนแห่นางสงกรานต์ การละเล่นพื้นเมืองของชาวมอญ เช่น การสงฆ์น้ำพระ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ ปล่อยนกลปล่อยปลา การเล่นสะบ้า และเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนาน ขบวนแห่นางสงกรานต์จะมีสาวงามแต่งชุดไทยหรือชุดราชมัญ (มอญ)

4. งานประเพณีแห่หงส์ธงตะขาบ มีมานานกว่า 30 ปีจะจัดขึ้นทุกวันที่ 13 เมษายนของทุกปี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรำลึกถึงบรรพบุรุษชาวมอญ หงส์ เป็นสัญลักษณ์ตัวแทนตำนานการกำเนิดถิ่นฐานของมอญ ณ กรุงหงสาวดี และตะขาบเป็นสัญลักษณ์ของคติธรรม ความเชื่อทางพุทธศาสนาที่เปรียบดั่งสัตว์ส่วนอวัยวะต่าง ๆ ของตัวตะขาบ ชาวมอญทั้ง 7 หมู่บ้าน จะร่วมกันจัดทำธงตะขาบของหมู่บ้านตน และหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ โดยมารวมตัวกันที่ศูนย์วัฒนธรรม อำเภอพระประแดง ตั้งขบวนแห่ไปตามจุดต่าง ๆ ของตลาดพระประแดง หลังจากเสร็จการแห่ ชาวมอญแต่ละหมู่บ้านก็จะนำธงตะขาบไปแขวนที่เสาหงส์ของแต่ละวัดในหมู่บ้าน

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและันทนาการ

1. ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง หมู่ 10 ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จัดตั้งขึ้น พ.ศ. 2547 นับเป็นตลาดใกล้กรุงที่มีสินค้าหลากหลายทั้งของกินของใช้ของฝากนานาชนิดจัดเป็นซุ้มให้มีทางเดินยาวกว่า 2 กิโลเมตร ขนานไปกับคลองซอยสายเล็ก ๆ ที่แตกแขนงจากแม่น้ำเจ้าพระยาเข้ามาในพื้นที่ที่ทำการเกษตรของชาวบ้าน จัดจำหน่ายต้นไม้พันธุ์, ปลาสวยงามหลากชนิด, และผลิตภัณฑ์ของชาวบ้าน นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์รวมสินค้า OTOP ที่สร้างสรรค์จากคนในชุมชนบางน้ำผึ้งและตำบลใกล้เคียงในจังหวัดสมุทรปราการ เช่น ดอกไม้เกล็ดปลา บ้านอุปสมุนไพร์ ผลิตภัณฑ์จากทะเล โมบายล์ ลูกตีนเป็ดรูปร่างแปลกตา เป็นต้น

2. สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ถนนเพชรหิรัญ ตำบลบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง เป็นสวนสาธารณะที่มีเนื้อที่ 200 ไร่เศษ แวดล้อมไปด้วยสวนหมากสวนผลไม้ และเป็นพื้นที่สีเขียวที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นปอดของประชาชนอีกแห่งหนึ่ง เป็นสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกายและศึกษาระบบนิเวศน์ของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์ (2559) จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบัน อปท. เป้าหมายส่วนใหญ่เข้าไปมีบทบาทในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 ฉบับที่ 2) ได้กล่าวถึง การกระจายอำนาจด้านการท่องเที่ยวมาสู่ อปท. โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมอบอำนาจการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้แก่ อปท. ในพื้นที่ โดย อปท. สามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติ ทั้งนี้ การเข้าไปมีบทบาทของ อปท. ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ แห่งชาติซึ่งดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว โดยสนับสนุนงบประมาณ การอบรมความรู้ การศึกษาดูงาน การสร้างตลาดสินค้าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อสร้างกิจกรรมให้กับเส้นทางท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ การสนับสนุนสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวภายในบริเวณอุทยานแห่งชาติ และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ

เนตรทราย แยมเจริญ (2559 : 172 - 173) จากการศึกษา “นโยบายการท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” พบว่า นโยบายการท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ชุมชนเรื่องผลผลิตทางการเกษตรได้เพราะเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยนักท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง มีการนำนโยบายมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติปรับปรุงและต่อยอดการดำเนินงานของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ให้คงอยู่ในการบริการจัดการตลาดที่มีคุณภาพ และคงไว้ซึ่งนโยบายอนุรักษ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตลอดไป ตลอดจนกระแสนการส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่สร้างความต้องการในการท่องเที่ยวของภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรดั้งเดิมแบบยกท้องร่อง ซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ของภาครัฐมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 และตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ การมีผู้นำอย่างเป็นทางการที่ดำรงตำแหน่งนายก อบต. ทำให้สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนานโยบายแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงสามารถขยายผลการนโยบายการท่องเที่ยวไปเชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง เช่น ด้านคมนาคม สาธารณูปโภคต่าง ๆ การรื้อฟื้นวัฒนธรรมประเพณี

สุชาติ รักเกื้อ (2560 : บทคัดย่อ) การศึกษาค้นคว้า มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร และ 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร มีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสอบถามผู้บริหารเทศบาล ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว คณะกรรมการชมรมส่งเสริม การท่องเที่ยวโดยชุมชนนครชุม จำนวนทั้งสิ้น 55 คน และ 2) การสัมภาษณ์ผู้มีความรู้และประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหาตามลำดับ ผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านแหล่งหรือกิจกรรม

ท่องเที่ยว รองลงมาคือ ด้านการตลาดการท่องเที่ยว และด้านที่มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ ด้านการบริการท่องเที่ยว ส่วนแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุมมีแนวทางพัฒนาที่สำคัญได้แก่ 1) ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้วให้ชุมชนบริหารจัดการตนเองสามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยจัดกิจกรรมชมวิถีชีวิตในชุมชน มีส่วนร่วมในการหาตลาด การหานักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมเส้นทางท่องเที่ยวตามรอยพระพุทธศาสนาให้หลากหลายเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ และการจัดกิจกรรมสาธิตการทำพระเครื่องเมืองนครชุมแบบเจาะลึกถึงแหล่งเรียนรู้ ฝึกอบรมให้ความรู้กับเจ้าของแหล่งสาธิตการทำพระเครื่อง เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี 2) ด้านการบริการการท่องเที่ยว ควรจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกไว้บริการนักท่องเที่ยวและให้พ่อค้าแม่ค้าแต่งกายแบบย้อนยุค เพื่อเป็นการสร้างเสน่ห์และดึงดูดนักท่องเที่ยว จัดบริการ ยูแม็คคูเทศก์หรืออาสาสมัครนำเที่ยวของชุมชน และจัดบริการที่พักที่สะอาดและปลอดภัย ไว้บริการนักท่องเที่ยว และ 3) ด้านการตลาดการท่องเที่ยว ควรสนับสนุนให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จัดระบบการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มีคุณภาพโดยปรับปรุงและตรวจสอบการประชาสัมพันธ์ในเฟซบุ๊กหรือเว็บไซต์ของเทศบาลให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันและทันสมัย และการร่วมมือกับสมาคมการท่องเที่ยวภาคธุรกิจโรงแรมที่พักในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีมากขึ้น เช่น การให้ส่วนลดค่าอาหารและที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ปัญญา คล้ายเดช และคณะ (2561 : 111 - 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่มีต่อการพัฒนาวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ในประเทศไทย” พบว่า จากการศึกษาสภาพศักยภาพนโยบายปัจจัยและองค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวตลาดน้ำในประเทศไทย 14 แห่ง สามารถนำมาวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำ ที่มีต่อการพัฒนาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในประเทศไทย 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ คือรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นลักษณะของการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่เข้ามาใหม่มีกิจกรรม ได้แก่ นั่งเรือชมสองฝั่งคลอง ชมศิลปะโบราณ สืบสานวัฒนธรรมไทย ลานวัฒนธรรม รูปแบบที่ 2 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่เป็นลักษณะของการท่องเที่ยวตามเทศกาล ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (เชิงวัฒนธรรม) มีกิจกรรม ได้แก่ ตักบาตรทางเรือ ไหว้พระ สืบสานประเพณีโบราณ มีการแข่งขันเรือพาย สืบทอดประเพณีสงกรานต์ โยนสบ้าแบบมอญ รูปแบบที่ 3 การท่องเที่ยวเชิงพุทธ คือรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำเชิงอนุรักษ์การปลูกจิตใต้สำนึกในเชิงลึก เช่นการปลูกจิตใต้สำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร (เชิงปฏิบัติการโดยการปลูกต้นไม้) มีกิจกรรม ได้แก่ รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ (เชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ) มีกิจกรรม ได้แก่ ทำสังฆทาน ไล่ชีวิตโคกระบือ ปิดทองไหว้พระ การประกวดพันธุ์ไม้ การอนุรักษ์ธรรมชาติ มินตรีนในสวน มีให้เด็กทำกิจกรรมวาดภาพกับครอบครัว มินวตแผนไทย มีปลูกป่าชายเลน

ณัชฎาภรณ์ รัตนวรกานต์ (2561 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี และเพื่อจัดทำมาตรการทางกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ผลการวิจัย พบว่ากฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขอบเขตที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว มากที่สุด

โดยเฉพาะด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามลักษณะพื้นที่ และการได้รับรางวัลแตกต่างกันจังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ จำนวนใกล้เคียงกัน การจัดทำมาตรการทางกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแหล่งท่องเที่ยว ขอบเขตของกฎหมายที่ให้อำนาจการมีส่วนร่วมของชุมชน อัตลักษณ์ของท้องถิ่น และการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อให้ การบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย ดังกล่าวมีประสิทธิภาพจะต้องมี มาตรการการบังคับทางปกครอง มาตรการบังคับทางอาญาและ มาตรการบังคับทางแพ่ง

อรรถกร จิตกุล (2561) ผลการศึกษาวิจัยบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว วนอุทยานเขากระโดง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีข้อสังเกตและอภิปรายผลที่สำคัญ ดังนี้ บทบาทของชุมชนต่อการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว วนอุทยานเขากระโดง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยวและบริการ ด้านราคา ด้านทำเลที่ตั้ง ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านผลิตภาพ โดยรวม ทั้ง 8 ด้าน พบว่า ประชาชนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวมีบทบาท ต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดท่องเที่ยว วนอุทยานเขากระโดง อยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมแล้วชุมชนเริ่มเข้ามามี บทบาทต่อแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัยของตน บางครั้งรัฐบาลไม่สามารถเข้ามาควบคุมดูแลสถานที่ท่องเที่ยวแต่ ละแห่งได้อย่างทั่วถึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนเข้ามาช่วยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การสร้าง กระบวนการมีส่วนร่วม ส่งผลให้คนในชุมชนมีความรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถของตน เกิดลักษณะชุมชนแห่งการ ช่วยเหลือและเอื้ออาทรต่อกัน ส่งผลให้ชุมชนนั้นสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาไปสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็งที่ยั่งยืนกิจกรรม พัฒนาต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพชุมชน การเริ่มต้นกิจกรรมต้องอาศัยผู้นำชุมชน ที่คนในชุมชนเคารพนับถือ เป็นผู้บุกเบิกชักนำ ขั้นตอนการดำเนินงานต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (ทิพย์ สุดา พุฒจร. 2559 27) 1. ร่วมรับรู้ ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงนโยบายและแผนงานพัฒนา 2. ร่วมคิด ร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมกันตัดสินใจ และสร้างรูปแบบเพื่อแก้ไขปัญหา 3. ร่วมทำ ร่วมปฏิบัติการดำเนินงานตามโครงการและแผนงาน 4. ร่วมรับผลประโยชน์ ในโครงการหรือกิจกรรม 5. ร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผล

สุธาสินี วิทยาภณ และคณะ (2562 : บทคัดย่อ) การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ผลกระทบจากการท่องเที่ยวความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ภาคเอกชนที่ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้นำชุมชนในท้องถิ่นบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 6 คน และความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน ด้วยแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการ SWOT Analysis และเสนอแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยวิธี TOWS Matrix ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลยุทธ์

การพัฒนาเชิงรุก ได้แก่ การวางแผนพัฒนาโดยประชาชนในชุมชนร่วมใจกันอนุรักษ์ ดูแลรักษาฟื้นฟูทรัพยากรภายในทางธรรมชาติ สถานที่ และทรัพยากรภายนอกชุมชน เอื้อต่อการพัฒนาเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง กลยุทธ์การพัฒนาเชิงป้องกัน ได้แก่ สร้างองค์ความรู้ด้านอนุรักษ์ ดูแล รักษาพื้นที่ และสืบทอดภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันปรับเปลี่ยนค่านิยมในชุมชนกลับมาทำงานในชุมชนมากขึ้น กลยุทธ์การพัฒนาเชิงแก้ไข ได้แก่ จัดตั้งโครงการร่วมกับผู้นำชุมชน ทำทางระบายน้ำเสียในชุมชน เพื่อความสะดวกร่มรื่นเหมาะกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวโอโซน ที่ได้รับความนิยมและเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลยุทธ์การพัฒนาเชิงรับ ได้แก่ สร้างเว็บไซต์เพื่อเพิ่มช่องทางการติดต่อ สื่อโฆษณา ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรให้หนักแน่นท่องเที่ยวมากขึ้น นำผลผลิตของคนในชุมชนมาแปรรูป ทำเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนบางกระเจ้า เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

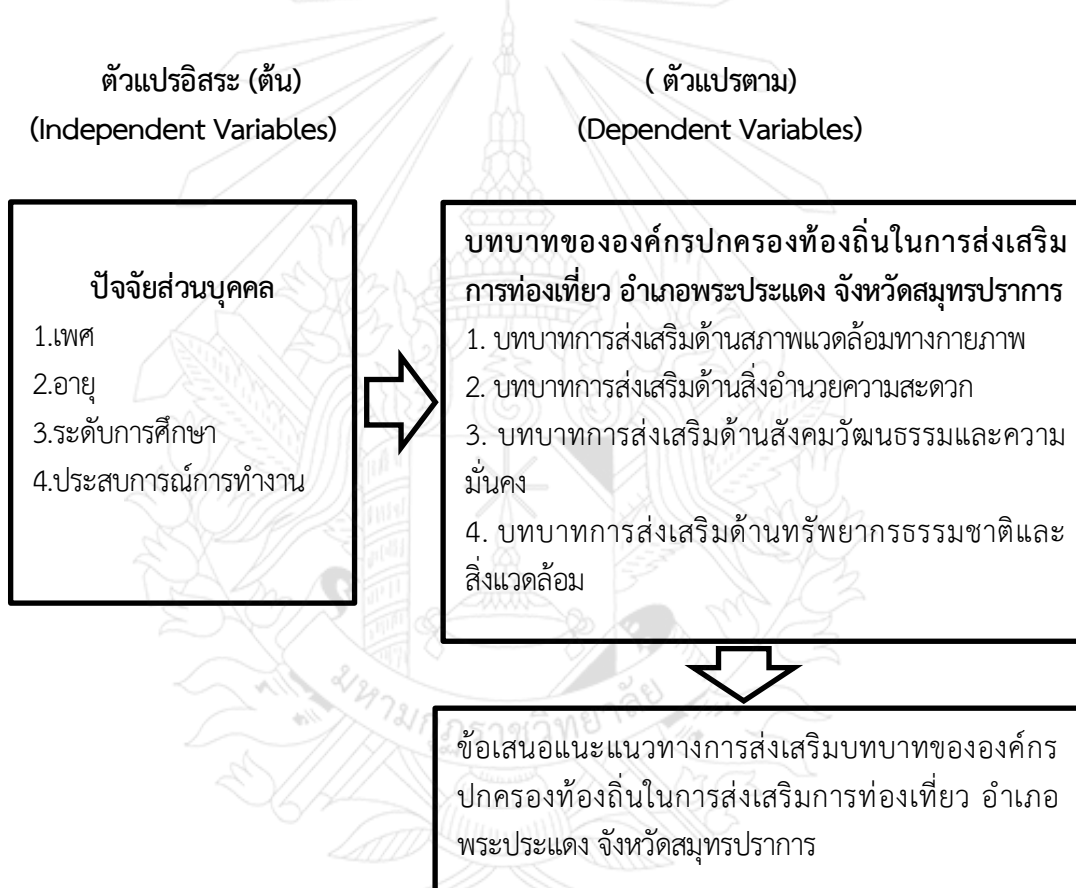
โชติ บดีรัฐ (2563 : บทคัดย่อ) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของบทบาทเปรียบเทียบบทบาท และหาแนวทางการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตพื้นที่ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรจำนวน 378 คนและเชิงคุณภาพ ประชากรจำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมานนำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการทดสอบค่าสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาตามลำดับคือการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในชุมชน และบทบาทของผู้นำท้องถิ่น 2) เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะในการอยู่อาศัย มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานภาพและระดับการศึกษา ไม่มีผล 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินงานต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ ควรมีการจัดศูนย์บริการการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นในแต่ละพื้นที่ รองลงมาคือ ควรสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละหมู่บ้าน มีการชี้แจงรายรับ - รายจ่ายกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยกำหนดให้จังหวัดฯ มีคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ และให้มีการระดมความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคในพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการที่สอดคล้องกับปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน โดยปรับปรุงเป้าหมาย และประเด็นในการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการด้านองค์กรชุมชนมีการรวมตัวกันเพื่อจัดระบบการท่องเที่ยว และเป็นที่น่าเชื่อถือของชุมชน ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชนในการท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็นตั้งแต่การเตรียมตัววางแผน การควบคุมดูแล การใช้ทรัพยากร และการได้รับประโยชน์จากการบริการโดยชุมชน ที่ตระหนักถึง

ความสำคัญของวัฒนธรรมและประเพณีตลอดจนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้การใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวจะต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่มีตรกับสิ่งแวดล้อม

2.7 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ตามทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอร์สเบิร์ก (Herzberg's Two Factor Theory) ประกอบด้วยเนื้อหาบทบาทการส่งเสริม 4 ด้าน ดังนี้ คือ 1) บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 3) บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง 4) บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนภูมิที่ 1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 วิธีและขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย
- 3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.7 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 วิธีและขั้นตอนในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ ระเบียบ และประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงร่างการวิจัย โดยเริ่มจากการตั้งชื่อเรื่อง การศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำโครงร่างการวิจัย และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นชอบในการจัดทำโครงร่างการวิจัย พร้อมรับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้ งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นดำเนินการเสนอโครงร่างการวิจัยเพื่อขออนุมัติจาก คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่า IOC เมื่อทำการปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้ว ได้นำไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น แล้วนำเครื่องมือที่สร้างไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ จัดทำร่างรายงานการวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์เสนอแนะ แล้วจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ส่งบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย การออกแบบการวิจัย และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 การออกแบบการวิจัย

เป็นการออกแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3.2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

1) ตัวแปรอิสระ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1. บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำนวน 6 ข้อ 2. บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 5 ข้อ 3. บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำนวน 6 ข้อ 4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จำนวน 6 ข้อ

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนทั้งสิ้น 386 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 47)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย = 386

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ = 0.05

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง } n &= \frac{386}{1 + 386(0.05)^2} \\ n &= \frac{386}{1 + 386(0.0025)} \\ n &= \frac{386}{1.97} \\ &= 196 \end{aligned}$$

การกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยการหาค่าสัดส่วนของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 386 คน ต่อ 196 คน โดยใช้สูตรการหาค่าสัดส่วนต่อบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 หน่วยงาน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548, หน้า 19)

$$\text{สูตร } n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

กำหนดให้

- n_1 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
- n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
- N_1 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะสุ่มตัวอย่าง
- N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ผลการคำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องเก็บในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตามรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงแบบสัดส่วนประชากร

ที่	หน่วยงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	จำนวนกลุ่มประชากร (คน)	ผลการวิเคราะห์	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.	องค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง,	55	$(55 \times 196) \div 386$	28
2.	องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ,	63	$(63 \times 196) \div 386$	32
3.	องค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ,	66	$(66 \times 196) \div 386$	34
4.	องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง,	70	$(70 \times 196) \div 386$	36
5.	องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า,	69	$(69 \times 196) \div 386$	35
6.	องค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว	63	$(63 \times 196) \div 386$	31
	รวม	386		196

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple probability of selection) โดยการจับฉลาก เป็นวิธีที่นิยม และแพร่หลาย เหมาะกับประชากรขนาดเล็ก กรณีที่จะเลือกตัวอย่างที่มีจำนวนไม่มากนัก โดยการเลือกจับฉลากแบบคืนที่ โดยสร้างกรอบตัวอย่าง คือ บัญชีรายชื่อของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ทำฉลาก 386 ใบ เรียงจากเลขที่ 1 ถึง 386 คลุกเคล้าให้ทั่วโดยทุกใบมีโอกาสถูกจับขึ้นมาเท่า ๆ กัน ให้จับออกมาเพียง 196 ใบ ซึ่งหมายเลขที่ถูกจับได้ทั้ง 196 ใบนั้นคือเลขที่ของบุคลากรที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งใช้เป็นวิธีทำโดยทั่วไปแบบไม่มีอคติ

3.3.3 การวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานวิจัย และเป็นตัวแทนของประชากรที่ศึกษาทั้งหมด ในการตอบแบบสัมภาษณ์ ดังนั้น

2. ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับผลงานวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1.	นางทิพย์ชญา พจน์ล่องศิลป์	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ (รักษาการ)
2.	ว่าที่ ร.ต.พิพิธนนท์ จินตามรกฏ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง
3.	นายสมทรง ปัญญาวิชัย	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า
4.	จำเอนฉัตรชัย ปานลุ่ม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว
5.	นายธีระพล พิษทองกลาง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ
6.	นายวัชร เต็มวรรณภัทร์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า
7.	นายภฤชณะ อยู่สุข	พื้นที่นอกเขต ในการทดลองเครื่องมือแจกแบบสอบถาม Try out สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์

3.4 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง คือ

3.4.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple probability of selection) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ติดต่อประสานงานกับบุคลากรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลการจัดประชุมประจำเดือนของแต่ละหน่วยงาน
- 2) ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรกลุ่มตัวอย่างทำการตอบแบบสอบถาม
- 3) ทำการนัดหมายขอเข้าแจกแบบสอบถาม ตามกำหนด วัน เวลา และสถานที่จัดการประชุมประจำเดือนของแต่ละหน่วยงาน
- 4) เมื่อถึงกำหนดวันนัดหมาย ผู้วิจัยได้ทำการอธิบายเหตุผลของการทำวิจัย และแนะนำวิธีการตอบแบบสอบถาม ต่อจากนั้นจึงดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวน 196 คน

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม จากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Sources) จากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) คือ ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างเครื่องมือดังนี้

3.5.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะคำถามปลายปิด (Close Ended) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบ (Multiple Choices) มีจำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดระดับบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบ (Multiple Choices) มีจำนวน 23 ข้อ ประกอบด้วย

1. บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	จำนวน 6	ข้อ
2. บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน 5	ข้อ
3. บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง	จำนวน 6	ข้อ
4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	จำนวน 6	ข้อ
รวม	23	ข้อ

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 อันดับ ตามแบบของ Likert Scale โดยแบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	มาก
คะแนน 3 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	น้อย
คะแนน 1 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

สำหรับการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์ (สมชัย วงษ์นายะ และ ทวนทอง เขาวงกิตพิงค์, 2551, หน้า 229) ดังนี้

5	4.51 - 5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
4	3.51 - 4.50	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
3	2.51 - 3.50	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
2	1.51 - 2.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1	1.00 - 1.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยสุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในการปฏิบัติงานของบุคลากรต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Questions) คือ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถกรอกแบบสอบถามได้อย่างเสรี

3.5.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยแบ่งสัมภาษณ์ ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interviewing Guideline) ซึ่งเป็นการตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questions) โดยกำหนดข้อคำถามที่มุ่งเน้นถึงแนวทางในการบริหารงานของบุคลากรต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียงและจำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ จากนั้นนำมาตีความเชื่อมโยงและสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่รวบรวมมา

3.6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 การสร้างเครื่องมือ

สำหรับการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีวิธีการดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ บทความ ตำราทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตามวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิด และนิยามศัพท์ที่สรุปจากการทบทวนวรรณกรรม นำมาสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2) กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ให้สอดคล้องกับแนวคิดและวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3) สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ตามกรอบแนวคิด โครงสร้างแบบสอบถามเป็นลักษณะแบบปลายปิด และสร้างแบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะปลายเปิด

3.6.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (พิสนุ พงศ์ศรี, 2550, หน้า 139)

3) ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่ แน่ใจว่า วัดตรงตามวัตถุประสงค์

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ ไม่แน่ใจว่า วัดตรงตามวัตถุประสงค์

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่ แน่ใจว่า วัดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหาตามสูตร (Index of Objective Congruence: IOC) ดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ = แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N = แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยเลือกข้อคำถามที่มีตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป สำหรับข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 24 ข้อ มีค่า IOC (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.08 – 1.00

4) ปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

5) เมื่อได้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จึงนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง (Try Out) แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ในครั้งนี้ คือ บุคลากรท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 ชุด และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการ

วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.92

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[\frac{1 - s^2}{s^2 \times} \right]$$

K	=	จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด
$1 - s^2$	=	ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
$s^2 \times$	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

6) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.7 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.7.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (แบบสอบถาม)

1) ดำเนินการขอหนังสือรับรองจากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ถึง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ (รักษาการ) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่แจกแบบสอบถาม เพื่อทำการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากร

2) ผู้วิจัยนำส่งหนังสือถึงปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ (รักษาการ) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบุคลากร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ (รักษาการ) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ

3) ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ (รักษาการ) และ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ จนครบตามจำนวนตามที่กำหนดไว้ โดยใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

4) เมื่อได้แบบสอบถามที่ตอบข้อมูลเรียบร้อยแล้วกลับคืนมา จำนวน 196 ชุด คิดเป็น 100 % จึงตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จัดลำดับของข้อมูล รวมทั้งลงรหัส และบันทึกข้อมูล

5) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

3.7.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (แบบสัมภาษณ์)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยทำการขอหนังสือรับรองจากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ (รักษาการ) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ และผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อการขอทำการสัมภาษณ์

2) ผู้วิจัยนำส่งหนังสือรับรองขอความอนุเคราะห์และแบบสัมภาษณ์ต่อผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 6 ท่าน โดยใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

3) ทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 ท่าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

4) เมื่อถึงกำหนดนัดหมาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน โดยอาศัยการจดบันทึก การบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ และบันทึกภาพร่วมกับผู้ให้สัมภาษณ์

5) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นกรณีศึกษา (Multi-case studies) ต่อไป

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analyzed) และการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการประมวลผลในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการดังนี้

3.8.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (แบบสอบถาม)

1) วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่าง ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) และอธิบายสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในตารางประกอบกับการบรรยาย

2) วิเคราะห์แนวทางการการพัฒนาบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

3) การทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของบุคลากรต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว

(One Way ANOVA/ F-test) เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference)

4) เป็นการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.8.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปในการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ และจดบันทึก

3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้มีสถิติที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

3.9.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หมายถึง การนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาโดยนำมาบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่เก็บมาได้ ทั้งในรูปแบบของตาราง ข้อความ แผนภูมิ หรือกราฟต่าง ๆ และค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สำหรับบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล มีสูตรดังนี้

1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 152)

$$p = \frac{\bar{x} \times 100}{N}$$

$$\begin{aligned} P &= \text{ค่าร้อยละ} \\ \bar{x} &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \\ N &= \text{แทนจำนวนประชากร} \end{aligned}$$

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\begin{aligned} \bar{x} &= \text{ค่าเฉลี่ย} \\ \sum fx &= \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม} \\ N &= \text{จำนวนประชากร} \end{aligned}$$

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum f x_2 - \sum f x_2^2}{N(N-1)}}$$

S	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
$\sum f x$	=	ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม
N	=	จำนวนประชากร

3.9.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่า (T-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test/One Way Anova) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) (นิภา เมธาวิชัย, 2543, หน้า 128) ใช้สูตร ดังนี้

$$P = \frac{\bar{x} \times 100}{N}$$

P	=	ค่าร้อยละ
\bar{x}	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
N	=	จำนวนประชากร

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้

\bar{x}	=	ค่าเฉลี่ย
$\sum x$	=	ผลรวมค่าคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถาม
N	=	จำนวนประชากร

3) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ใช้สูตร ดังนี้

$$S = \sqrt{\frac{N \sum f x_2 - \sum f x_2^2}{N(N-1)}}$$

S	=	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
$\sum f x$	=	ผลรวมค่าคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ
f	=	ความถี่ของคะแนน
N	=	จำนวนประชากร

4) การทดสอบสมมติฐาน (T-test) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 183) ใช้สูตร ดังนี้

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

t = ค่าที-เทสต์ (T-test)
 $\overline{X}_1, \overline{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1, S_2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5) การหาความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หรือ (F-test) (นิภา เมธธาวิชัย, 2543, หน้า 110) ใช้สูตร ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน
 MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

4) เมื่อถึงกำหนดวันนัดหมาย ผู้วิจัยได้ทำการอธิบายเหตุผลของการทำวิจัย และแนะนำวิธีการตอบแบบสอบถาม ต่อจากนั้นจึงดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวน 196 คน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยได้จัดทำงานวิจัยเชิงผสม กระบวนการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) เปรียบเทียบได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน
3. เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารขององค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบลทรงคนอง, องค์กรบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ, องค์กรบริหารส่วนตำบลบางยอ, องค์กรบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง, องค์กรบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า, องค์กรบริหารส่วนตำบล บางกอบัว ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การเก็บรวบรวมข้อมูล บุคลากรผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อหากลุ่มตัวอย่างแยกแต่ละข้อ ในรายด้านที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม จำนวน 4 ด้าน 23 ข้อ ต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากรท้องถิ่น โดยใช้สูตร วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (cronbach) ผู้วิจัยจึงต้องกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หรือ (F-test) หากพบความแตกต่างทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) และการวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) หรือการสุ่มตัวอย่างโดยเจาะจงแล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่า (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาตามความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 ท่าน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหาร 6 ท่าน ขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

4.3 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ บุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่นใน อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีคุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ใช้วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	113	40.30
หญิง	83	59.70
รวม	196	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 และเป็นเพศหญิง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 – 30 ปี	40	20.50
31 – 40 ปี	25	13.50
41 – 50 ปี	29	14.75
51 - 60 ปี	28	13.25
61 ปีขึ้นไป	42	20.75
รวม	196	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า บุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 อายุ 51 - 60 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และ อายุ 31-40 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	54	20.25
ระดับปริญญาตรี	104	27.50
สูงกว่าปริญญาตรี	24	33.75
อื่น ๆ ระบุ.....	14	1.00
รวม	196	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมาบุคลากรที่มีระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 อื่น ๆ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ปี	110	20.75
ระหว่าง 10 – 15 ปี	30	27.50
ระหว่าง 16 – 20 ปี	29	17.75
มากกว่า 20 ปี	15	13.50
อื่น ๆ โปรตระบุ.....	12	20.50
รวม	196	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 ระหว่าง 10-15 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 มากกว่า 20 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 และอื่น ๆ โปรตระบุ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรท้องถิ่นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ 1. บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2. บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 3. บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง 4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดในตาราง 4.5 - 4.9 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.62	0.51	มาก
2. บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.58	0.54	มาก
3. บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง	4.69	0.46	มาก
4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.71	0.57	มาก
รวม	4.67	0.51	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง รองลงมาคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 1.บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ	4.81	0.47	มาก
2. แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	4.77	0.42	มาก
3. จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ	4.73	0.46	มาก
4. จัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึก	4.70	0.53	มาก
5. ดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย	4.69	0.52	มาก
6. มีการจัดแต่งร้านค้าอย่างกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม	4.52	0.62	มาก
รวม	4.62	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลแหล่งน้ำ ปราศจากขยะผลิตภัณฑ์หรือสินค้ามีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึกและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2.บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม

บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	4.80	0.40	มาก
2. มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	4.68	0.47	มาก
3. มีป้ายการบอกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	4.44	0.67	มาก
4. มีการจัดการด้านสาธารณูปโภค ด้านไฟฟ้าส่องสว่างและน้ำประปา ระบบระบายน้ำที่เพียงพอ แก่นักท่องเที่ยว	4.56	0.55	มาก
5. มีนโยบายการโฆษณาประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว ทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ ทีวี Facebook และอินเทอร์เน็ต	4.42	0.67	มาก
รวม	4.58	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว ตามลำดับ รองลงมาคือ มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีป้ายการบอกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 3.บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง

บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม	4.52	0.50	มาก
2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน	4.76	0.42	มาก
3. มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน	4.62	0.48	มาก
4. ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนในชุมชน	4.52	0.62	มาก
5. ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น	4.90	0.30	มาก
6. พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการการท่องเที่ยว	4.72	0.44	มาก
รวม	4.69	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรองลงมาคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการการท่องเที่ยว ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 4.บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การให้การศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.55	0.50	มาก
2. การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	4.80	0.40	มาก
3. การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์	4.57	0.66	มาก
4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น	4.51	0.56	มาก
5. การท่องเที่ยวทำให้เกิดความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น	4.52	0.62	มาก
6. การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมสูญและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น	4.55	0.67	มาก
รวม	4.71	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รองลงมาคือ การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การให้การศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ในเรื่อง เพศ และ F-test (One way Anova) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ในเรื่อง อายุ

ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบโดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีการใช้ความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 ใช้สถิติ t-test คือ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม มีความอิสระต่อกัน ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	113	4.64	0.13	มาก
หญิง	83	4.68	0.18	มาก
รวม	196	4.66	0.15	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศชายมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมจำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.(2-tailed)
ชาย	113	4.08	0.44	2.01	0.04*
หญิง	83	4.25	0.45		

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05**

จากตารางที่ 4.11 พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 1.บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพจำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	113	4.66	0.32	มาก
หญิง	83	4.76	0.24	มาก
รวม	196	4.70	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เพศชายอยู่ในระดับมาก รองลงมาเพศหญิงตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.(2-tailed)
ชาย	113	4.67	0.32	-3.24	0.00*
หญิง	83	4.76	0.24		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	113	4.70	0.18	มาก
หญิง	83	4.53	0.36	มาก
รวม	196	4.63	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม ความสะอาด จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศชาย มากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบการใช้ความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.(2-tailed)
ชาย	113	4.14	0.54	2.01	0.04*
หญิง	83	4.32	0.48		

จากตารางที่ 4.15 พบว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม ความสะอาด ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	113	4.70	0.20	มาก
หญิง	83	4.67	0.19	มาก
รวม	196	4.68	0.19	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.(2-tailed)
ชาย	113	4.13	0.46	2.01	0.04*
หญิง	83	4.30	0.45		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	113	4.61	0.29	มาก
หญิง	83	4.55	0.41	มาก
รวม	196	4.58	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.(2-tailed)
ชาย	113	4.61	0.29	2.01	0.04*
หญิง	83	4.55	0.41		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 ใช้สถิติ F-test (One way Anova) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffé) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20 – 30 ปี	32	4.61	0.07	มาก
31 – 40 ปี	40	4.60	0.23	มาก
41 – 50 ปี	25	4.83	0.04	มาก
51 – 60 ปี	29	4.68	0.15	มาก
61 ปีขึ้นไป	28	4.70	0.09	มาก
รวม	196	4.67	0.15	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ อายุ 31 - 40 ปี, 20 - 30 ปี, 51-60 ปี, อายุ 61 ปีขึ้นไป และ, 41- 50 ปี, ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.45	3	0.49	4.08	0.00*
ภายในกลุ่ม	6.93	192	0.12		
รวม	9.37	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ		20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	\bar{X}	4.41	4.61	4.60	4.83	4.68
20 - 30 ปี	4.41	-	0.01	0.00	0.23 (0.00*)	0.08 (0.00*)
31 - 40 ปี	4.61		-	0.01	0.22 (0.00*)	0.07 -
41 - 50 ปี	4.60			-	0.23 (0.00*)	0.08
51 - 60 ปี	4.83				-	-0.15 (0.00*)
61 ปีขึ้นไป	4.68					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 51 - 60 ปี ที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป, ที่มีอายุ 31 - 40 ปี, และ 41 - 50 ปี, บุคลากรที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 51 - 60 ปี และอายุ 61 ปีขึ้นไป, บุคลากรที่มีอายุ 41 - 50 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 51 - 60 ปี และอายุ 61 ปีขึ้นไป, บุคลากรที่มีอายุ 51 - 60 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20 – 30 ปี	32	4.41	0.41	มาก
31 – 40 ปี	40	4.57	0.26	มาก
41 – 50 ปี	25	4.72	0.17	มาก
51 – 60 ปี	29	4.88	0.04	มาก
61 ปีขึ้นไป	28	4.93	0.11	มาก
รวม	196	4.71	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มีอายุ 51 - 60 ปี, 41 - 50 ปี, 31 - 40 ปี และ, 20 - 30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	11.60	3	2.32	42.94	0.00*
ภายในกลุ่ม	21.28	192	0.54		
รวม	32.88	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

อายุ		20 -30 ปี	31 - 40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	\bar{X}	4.41	4.57	4.72	4.88	4.93
20 - 30 ปี	4.41	-	0.16 (0.00*)	0.31 (0.00*)	0.47 (0.00*)	0.52 (0.00*)
31 - 40 ปี	4.57		-	0.15 (0.00*)	0.31 (0.00*)	0.36 (0.00*)
41 - 50 ปี	4.72			-	0.16 (0.00*)	0.21 (0.00*)
51 - 60 ปี	4.88				-	0.05
61 ปีขึ้นไป	4.93					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 9 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 31 - 40 ปี, ที่มีอายุ 41 - 50 ปี, ที่มีอายุ 51 - 60 ปี, และที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป, บุคลากรที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 41 - 50 ปี, 51 - 60 ปี, บุคลากรที่มีอายุ 41 - 50 ปี, มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ, และ 61ปีขึ้นไป, บุคลากรที่มีอายุ 51 - 60 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป, นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20 - 30 ปี	32	4.43	0.30	มาก
31 - 40 ปี	40	4.56	0.11	มาก
41 - 50 ปี	25	4.75	0.10	มาก
51 - 60 ปี	20	4.81	0.06	มาก
61 ปีขึ้นไป	28	4.69	0.10	มาก
รวม	196	4.62	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.26 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยเรียงจากมาก ไปหาน้อย ดังนี้ คือ อายุ 31 - 40 ปี 20 - 30 ปี 61 ปีขึ้นไป, 41 - 50 ปี และอายุ 51 - 60 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	8.38	3	1.68	26.10	0.00*
ภายในกลุ่ม	25.29	192	0.06		
รวม	33.67	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2.ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

อายุ		20 -30 ปี	31 - 40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	\bar{X}	4.63	4.73	4.74	4.75	4.69
20 -30 ปี	4.63	-	0.1	0.11 (0.01*)	0.12 (0.00*)	0.06
31 - 40 ปี	4.73		-	0.01	0.02	-0.04
41-50 ปี	4.74			-	0.04	-0.05
51- 60 ปี	4.75				-	-0.13 (0.01*)
61 ปีขึ้นไป	4.69					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 พบว่าบุคลากรที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2.บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว แตกต่างกับบุคลากร ที่มีอายุ 31 - 40 ปี ที่มีอายุ 41 - 50 ปี, ที่มีอายุ 51 - 60 ปี และที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป, บุคลากรที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 41 - 50 ปี, 61 ปีขึ้นไป, บุคลากรที่มีอายุ 51 - 60 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20 - 30 ปี	32	4.63	0.16	มาก
31 - 40 ปี	40	4.73	0.08	มาก
41 - 50 ปี	25	4.74	0.21	มาก
51 - 60 ปี	29	4.75	0.13	มาก
61 ปีขึ้นไป	28	4.69	0.19	มาก
รวม	196	4.69	0.20	มาก

จากตารางที่ 4.29 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 3.ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อายุ 31 - 40 ปี อยู่ในระดับมาก และอายุ 20 - 30 ปี 51 - 60 ปี 61 ปีขึ้นไป และ 41 - 50 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.49	3	0.75	2.91	0.00*
ภายในกลุ่ม	49.72	192	0.26		
รวม	51.21	195			

จากตารางที่ 4.30 พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคงจำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

อายุ		20 -30 ปี	31 - 40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	60 ปีขึ้นไป
	\bar{X}	4.63	4.73	4.74	4.75	4.62
20 - 30 ปี	4.63	-	0.1	0.11 (0.01*)	0.12 (0.00*)	0.01
31 - 40 ปี	4.73		-	0.01	0.02	(0.02*)
41 - 50 ปี	4.74			-	0.04	-0.12 (0.01*)
51 - 60 ปี	4.75				-	-0.13 (0.01*)
61 ปีขึ้นไป	4.62					-0.07

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่าบุคลากรที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 3.ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความคิดเห็นบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 41 - 50 ปี และ ที่มีอายุ 51 - 60 ปี, บุคลากรที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป, บุคลากรที่มีอายุ 41 - 50 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป, นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 4.บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20 - 30 ปี	32	4.62	0.51	มาก
31 - 40 ปี	40	4.62	0.08	มาก
41 - 50 ปี	25	4.41	0.49	มาก
51 - 60 ปี	29	4.75	0.08	มาก
61 ปีขึ้นไป	28	4.50	0.30	มาก
รวม	196	4.58	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.32 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 4.บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อายุ 31 - 40 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 20 - 30 ปี, 51 - 60 ปี, 61 ปีขึ้นไป และ อายุ 41 - 50 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.01	3	1.00	8.83	0.00*
ภายในกลุ่ม	44.71	192	.11		
รวม	49.72	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ ของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อายุ		20 -30 ปี	31-40 ปี	41 - 50 ปี	51-60 ปี	60 ปีขึ้นไป
	\bar{X}	4.62	4.62	4.41	4.75	4.50
20 - 30 ปี	4.62	-	0	-0.21 (0.00*)	0.13	-0.12
31 - 40 ปี	4.62		-	-0.21 (0.00*)	0.13	-0.12
41 - 50 ปี	4.41			-	0.34 (0.00*)	0.09
51 - 60 ปี	4.75					-0.25 (0.00*)
61 ปีขึ้นไป	4.50					-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05**

จากตารางที่ 4.34 พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับ บุคลากร ที่มีอายุ 41 - 50 ปี, บุคลากรที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 41 - 50 ปี, บุคลากรที่มีอายุ 41 - 50 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป, นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 3 ใช้สถิติ F-test (One way Anova) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	54	4.51	0.21	มาก
ระดับปริญญาตรี	104	4.66	0.06	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	24	4.60	0.09	มาก
อื่น ๆ.....	14	4.43	0.05	มาก
รวม	196	4.67	0.15	มาก

จากตารางที่ 4.35 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มีระดับ ต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.05	3	.81	59.80	0.00*
ภายในกลุ่ม	5.32	192	.01		
รวม	9.37	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 พบว่า บุคลากรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครอง
ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่นๆ ระบุ
	\bar{X}	4.51	4.66	4.60	4.76
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.51	-	-0.05	0.09	0.25 (0.00*)
ระดับปริญญาตรี	4.66		-	-0.06	0.1 (0.00*)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.60				0.16
อื่น ๆ ระบุ.....	4.76				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทของ
องค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่บุคลากรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า
ปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระ
ประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
, และอื่น ๆ ระบุ, นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาท
ขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัด
สมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับ
การศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	54	4.54	.42	มาก
ระดับปริญญาตรี	104	4.60	.21	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	24	4.47	.54	มาก
อื่น ๆ ระบุ.....	14	4.75	.16	มาก
รวม	196	4.71	.29	มาก

จากตารางที่ 4.38 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้าน

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่การศึกษาระดับปริญญาตรี เห็นด้วยกับบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี, และสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.39 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6.88	3	0.63	2.46	0.00*
ภายในกลุ่ม	25.10	192	0.26		
รวม	32.88	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.39 พบว่าบุคลากรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.40

ตารางที่ 4.40 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่น ๆ ระบุ
		4.38	4.67	4.78	4.88
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.38	-	0.02 (0.00*)	0.22 (0.00*)	0.23 (0.00*)
ระดับปริญญาตรี	4.67		-	0.11	0.21 (0.00*)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.78			-	0.10
อื่น ๆ ระบุ.....	4.88				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.40 พบว่าบุคลากรที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 1.ด้านบทบาทการส่งเสริม

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน จำนวน 4 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี,อื่น ๆ ระบุ, บุคลากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี, นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	54	4.65	0.20	มาก
ระดับปริญญาตรี	104	4.56	0.25	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	24	4.38	0.42	มาก
อื่น ๆ ระบุ.....	14	4.67	0.29	มาก
รวม	196	4.62	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.41 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2.ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เห็นด้วยกับด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ของบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี, และ สูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.42 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.25	3	1.05	39.17	0.00*
ภายในกลุ่ม	10.56	192	0.02		
รวม	15.81	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 พบว่าบุคลากรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม จําแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่น ๆ ระบุ
	\bar{X}	4.56	4.80	4.71	4.63
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.56	-	0.24	0.15	0.07
ระดับปริญญาตรี	4.80		-	-0.09 (0.00*)	0.17 (0.00*)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.71			-	0.08
อื่น ๆ ระบุ.....	4.63				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.43 พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ ระบุ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จําแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	54	4.48	0.11	มาก
ปริญญาตรี	104	4.70	0.16	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	24	4.56	0.16	มาก
อื่น ๆ ระบุ.....	14	4.63	0.15	มาก
รวม	196	4.69	0.20	มาก

จากตารางที่ 4.44 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรม

และความมั่นคง จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่การศึกษาระดับปริญญาตรี เห็นด้วยกับด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง ของบทบาทขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มี การศึกษาระดับต่ำกว่ากว่าปริญญาตรี, และ สูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.45 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.25	3	1.05	39.17	0.00*
ภายในกลุ่ม	10.56	192	0.02		
รวม	15.81	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.45 พบว่าบุคลากรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กร ปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการ ส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึง พิสูจน์รายชื่อด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.46

ตารางที่ 4.46 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นบทบาทขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายชื่อด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าระดับ ปริญญาตรี	ระดับ ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่น ๆ ระบุ
\bar{X}	4.48	4.70	4.56	4.80
ต่ำกว่าระดับ ปริญญาตรี	4.48	-	0.08	0.32
ระดับปริญญาตรี		4.70	-	0.00*
ระดับปริญญาตรี	4.70		-0.14	0.10
สูงกว่าปริญญาตรี			4.56	0.24
อื่น ๆ ระบุ.....				4.80

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.46 พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี และอื่นๆ ระบุ บุคลากรที่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรและอื่น ๆ ระบุ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	54	4.30	0.60	มาก
ระดับปริญญาตรี	104	4.72	0.14	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	24	4.75	0.32	มาก
อื่น ๆ ระบุ.....	14	4.69	0.20	มาก
รวม	196	4.58	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.47 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีการศึกษาระดับระดับปริญญาตรีเห็นด้วยกับด้านบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาระดับ,ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และอื่น ๆ ระบุ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.48 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	11.36	5	2.27	23.33	0.00*
ภายในกลุ่ม	33.36	394	0.10		
รวม	49.72	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.48 พบว่าบุคลากรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.49

ตารางที่ 4.49 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่น ๆ ระบุ
\bar{X}	4.30	4.72	4.75	4.69
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	4.30	-	0.42	0.39
		(0.00*)		(0.00*)
ระดับปริญญาตรี	4.72	-	0.03	-0.04
สูงกว่าปริญญาตรี	4.75		-	-0.06
อื่น ๆ ระบุ.....	4.69			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.49 พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกับบุคลากร ที่มีระดับปริญญาตรี, และสูงกว่าปริญญาตรี, บุคลากรที่มีระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี, และอื่น ๆ ระบุ, นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

สมมติฐานที่ 4 บุคลากรที่ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 4 ใช้สถิติ F-test (One way Anova) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความ

เชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffé) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
น้อยกว่า 10 ปี	32	4.58	0.10	มาก
ระหว่าง 10 - 15 ปี	40	4.76	0.10	มาก
ระหว่าง 16 - 20 ปี	25	4.75	0.08	มาก
มากกว่า 20 ปี	29	4.63	0.14	มาก
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	28	4.60	0.22	มาก
รวม	196	4.67	0.15	มาก

จากตารางที่ 4.50 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ระหว่าง 10 - 15 ปี น้อยกว่า 10 ปี มากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 16 - 20 ปี และ อื่น ๆ โปรดระบุ..... ตามลำดับ

ตารางที่ 4.51 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.31	3	0.58	32.18	0.00*
ภายในกลุ่ม	7.09	192	0.02		
รวม	9.40	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.51 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.52

ตารางที่ 4.52 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน		น้อยกว่า 10 ปี	ระหว่าง 10-15 ปี	ระหว่าง 16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี	อื่นๆ ระบุ
	\bar{X}	4.58	4.76	4.75	4.63	4.58
น้อยกว่า 10 ปี	4.58	-	0.18 (0.00*)	0.17 (0.00*)	0.05	00
ระหว่าง 10 - 15 ปี	4.76		-	-0.01	-0.13 (0.00*)	-0.18
ระหว่าง 16 - 20 ปี	4.75			-	-0.12 (0.00*)	-0.17
มากกว่า 20 ปี	4.63				-	-0.05
อื่น ๆ ระบุ.....	4.58				-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.52 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากร ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10 - 15 ปี ที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 16 - 20 ปี, บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับประสบการณ์การทำงานอื่น ๆ ระบุ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.53 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 4.บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
น้อยกว่า 10 ปี	32	4.37	0.32	มาก
ระหว่าง 10 - 15 ปี	40	3.78	0.18	มาก
ระหว่าง 16 - 20 ปี	25	4.84	0.16	มาก
มากกว่า 20 ปี	29	4.79	0.27	มาก
อื่น ๆ ระบุ.....	28	4.73	0.17	มาก
รวม	196	4.71	0.29	มาก

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.53 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 1.บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 10 - 15 ปี, ระหว่าง 16 - 20 ปีมากกว่า 20 ปี และ อื่น ๆ ระบุ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.54 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	12.39	3	3.10	59.69	0.00*
ภายในกลุ่ม	20.50	192	0.05		
รวม	32.88	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.54 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.55

ตารางที่ 4.55 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 1.ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน		น้อยกว่า 10 ปี	ระหว่าง 10-15 ปี	ระหว่าง 16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี	อื่น ๆ โปรดระบุ
	\bar{X}	4.37	3.78	4.84	4.79	4.37
น้อยกว่า 10 ปี	4.37	-	-0.59 (0.00*)	0.47 (0.00*)	0.42 (0.00*)	0
ระหว่าง 10-15 ปี	3.78		-	1.06	1.01	0.59
ระหว่าง 16-20 ปี	4.84			-	-0.05	-0.47 (0.01*)
มากกว่า 20 ปี	4.79				-	-0.42
อื่น ๆ ระบุ.....	4.37					0.36

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.55 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 1.ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 10 - 15 ปี, ที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 16-20 ปี, ประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี, และบุคลากรอื่น ๆ ระบุ..... นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.56 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2. ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
น้อยกว่า 10 ปี	32	4.57	0.20	มาก
ระหว่าง 10-15 ปี	40	4.84	0.14	มาก
ระหว่าง 16-20 ปี	25	4.55	0.37	มาก
มากกว่า 20 ปี	29	4.53	0.35	มาก
อื่น ๆ ระบุ.....	28	4.71	0.12	มาก
รวม	196	4.62	0.29	มาก

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.56 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2. ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามประสบการณ์การทำงานอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10 - 15 ปีเห็นด้วยกับด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ของบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี และ มากกว่า 20 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.57 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.61	3	1.15	15.65	0.00*
ภายในกลุ่ม	29.07	192	0.07		
รวม	33.67	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.57 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.58

ตารางที่ 4.58 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม จําแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน		น้อยกว่า 10 ปี	ระหว่าง 10-15 ปี	ระหว่าง 16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี	อื่นๆ ระบุ
	\bar{X}	4.57	4.84	4.55	4.53	4.57
น้อยกว่า 10 ปี	4.57	-	0.24 (0.00*)	-0.02	-0.04	0
ระหว่าง 10 - 15 ปี	4.84		-	-0.09	-0.31 (0.00*)	-0.27
ระหว่าง 16 - 20 ปี	4.55			-	-0.02	0.02
มากกว่า 20 ปี	4.53				-	0.04
อื่น ๆ ระบุ.....	4.57					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.58 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 10 - 15 ปี, ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.59 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
น้อยกว่า 10 ปี	32	4.66	0.16	มาก
ระหว่าง 10 - 15 ปี	40	4.88	0.15	มาก
ระหว่าง 16 - 20 ปี	25	4.73	0.19	มาก
มากกว่า 20 ปี	29	4.63	0.16	มาก
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	28	4.60	0.21	มาก
รวม	196	4.69	0.20	มาก

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.59 พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 10 - 15 ปี เห็นด้วยกับบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง ของบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 16 - 20 ปี และประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.60 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.03	3	0.76	23.45	0.00*
ภายในกลุ่ม	12.78	192	0.03		
รวม	15.81	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.60 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.61

ตารางที่ 4.61 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 10 ปี	ระหว่าง 10 - 15 ปี	ระหว่าง 16 - 20 ปี	มากกว่า 20 ปี	อื่นๆ	
	\bar{X} 4.66	4.88	4.73	4.63	4.66	
น้อยกว่า 10 ปี	4.66	-	0.22 (0.00*)	0.07	-0.03	0
ระหว่าง 10 - 15 ปี	4.88	-	-0.15 (0.00*)	-0.25 (0.00*)	-0.22	
ระหว่าง 16 - 20 ปี	4.73		-	-0.1	-0.07	
มากกว่า 20 ปี	4.63			-	0.03	
อื่นๆ ระบุ.....	4.66				-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.61 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง แตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 10 - 15 ปี, บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 16 - 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี, ความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน อื่น ๆ ระบุ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.62 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านที่ 4 บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
น้อยกว่า 10 ปี	32	4.57	0.45	มาก
ระหว่าง 10 - 15 ปี	40	4.55	0.22	มาก
ระหว่าง 16 - 20 ปี	25	4.75	0.18	มาก
มากกว่า 20 ปี	29	4.53	0.17	มาก
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	28	4.43	0.49	มาก
รวม	196	4.58	0.35	มาก

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.62 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านที่ 4 บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 10 - 15 ปี เห็นด้วยกับบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี, มากกว่า 20 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.63 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.28	3	1.32	11.72	0.00*
ภายในกลุ่ม	44.45	192	0.11		
รวม	49.72	195			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.63 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.74

ตารางที่ 4.64 แสดงการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 10 ปี	ระหว่าง 10-15 ปี	ระหว่าง 16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี	อื่น ๆ ระบุ
	\bar{X} 4.57	4.55	4.75	4.53	4.57
น้อยกว่า 10 ปี	4.57	-	-0.02	0.18	-0.04
			(0.00*)		
ระหว่าง 10 - 15 ปี	4.55	-	0.2	-0.02	-0.12
			(0.00*)		
ระหว่าง 16 - 20 ปี	4.75		-	-0.22	-0.32
				(0.00*)	(0.00*)
มากกว่า 20 ปี	4.53			-	-0.1
อื่น ๆ ระบุ.....	4.57				

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05**

จากตารางที่ 4.64 พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 16 - 20 ปี, บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 10 - 15 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 16 - 20 ปี, บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 16 - 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี, และอื่น ๆ ระบุออกนั้น ไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.65 สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐาน	สถิติทดสอบ	โดยรวม	บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง	บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
1.เพศ	t-test	0.04*	0.00*	0.04*	0.04*	0.04*
2.อายุ	F-test	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
3.ระดับการศึกษา	F-test	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
4.ประสบการณ์การทำงาน	F-test	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.65 สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนบุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอข้อเสนอแนะต่อความคิดเห็น บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1. บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2. บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 3. บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง 4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ศึกษาเรียนรู้ความคิดเห็นของบุคลากรต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ) ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.66 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ	13
2. จัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าให้มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึก	6
รวม	19

จากตารางที่ 4.66 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ดังนี้ คือ จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ จำนวน 13 คน และจัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าให้มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของ ที่ระลึก จำนวน 6 คน

ตารางที่ 4.67 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	8
2. มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	5
รวม	13

จากตารางที่ 4.67 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนี้ คือ 1. มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน จำนวน 8 คน และ 2. มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว จำนวน 5 คน

ตารางที่ 4.68 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความคิดเห็นต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม	17
2. มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน	12
รวม	29

จากตารางที่ 4.68 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง คือ 1. มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรม จำนวน 17 คน และ 2. มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน จำนวน 12 คน

ตารางที่ 4.69 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น	6
2. การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมสลายและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น	5
รวม	11

จากตารางที่ 4.69 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น จำนวน 6 คน และ 2. การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมสลายและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น จำนวน 5 คน

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) คือ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เริ่มต้นด้วยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และคำถาม

อันเป็นโครงร่างโดยรวม ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) คือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 ท่าน

ตารางที่ 4.70 แสดงรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ 6 ท่าน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
1	นางทิพย์ชญา พจน์ลงศิลป์	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ (รักษาการ)	30 ธันวาคม 2564
2	ว่าที่ ร.ต.พิพิธนนท์ จินตามรกฏ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง	30 ธันวาคม 2564
3	นายสมทรง ปัญญาวิชัย	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า	6 มกราคม 2565
4	จำเอนฉัตรชัย ปานลิ้ม	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว	6 มกราคม 2565
5	นายธีรพล พิษทองกลาง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ	10 มกราคม 2565
6	นายวัชร เต็มวรรณภัทร์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง	10 มกราคม 2565
7	นายกฤษณะ อยู่สุข	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า พื้นที่นอกเขต ในการทดลองเครื่องมือ แจกแบบสอบถาม Try out สำหรับเก็บข้อมูล ในการเขียนวิทยานิพนธ์	5 มกราคม 2565

การวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มีบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง ทั้ง 4 ด้าน คือ 1. บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2. บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม ความสะอาด 3. บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง 4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้ข้อมูลดังนี้

คำถามเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

1. บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพอย่างไรบ้าง

ท่านที่ 1 ควรจัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ

ท่านที่ 2 ควรดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย ที่เกี่ยวข้องและชุมชน ช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปรับปรุงในด้านการปลูกป่าและป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ท่านที่ 3 จัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าให้มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของ ที่ระลึก ในบริเวณพื้นที่ ๆ ปล่อยว่าง เช่นบริเวณศาลาริมคลองลัดโพธิ์ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีการผลิตสินค้าพื้นบ้าน เช่นอาหาร และของพื้นบ้าน มาจำหน่ายในวัน เสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนมาออก

กำลังกายและมาเที่ยวชมสวนอนุสรณ์สถาน สวนสุขภาพคลองลัดโพธิ์ ได้บริโภคสินค้า และเป็นการต่อยอดผลิตภัณฑ์ OTOP

ท่านที่ 4 ดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย

ท่านที่ 5 แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ท่านที่ 6 มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ

สรุปได้ว่า การใช้บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ คือ.ควรจัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปรากฏจากขยะ,ควรดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย ที่เกี่ยวข้องและชุมชน ช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปรับปรุงในด้านการปลูกป่าและป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นธรรมชาติอย่างยั่งยืน,จัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของ ที่ระลึก ในบริเวณพื้นที่ ๆ ปล่อยว่าง เช่นบริเวณศาลาริมคลองลัดโพธิ์ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีการผลิตสินค้าพื้นบ้าน เช่นอาหาร และของพื้นบ้าน มาจำหน่ายในวัน เสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนมาออกกำลังกายและมาเที่ยวชมสวนอนุสรณ์สถาน สวนสุขภาพคลองลัดโพธิ์ ได้บริโภคสินค้า และเป็นการต่อยอดผลิตภัณฑ์ OTOP,ดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย,แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน,มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ

ตารางที่ 4.71 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 ท่าน บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
1.ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	บุคคลที่ให้สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
ด้านที่ 1 บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ท่านที่ 1.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 2.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 3.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 4.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 5.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 6.	สอดคล้อง	
รวม	6 ท่าน	สอดคล้อง	

จากตารางที่ 4.71 สรุปได้ว่า สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนทั้ง 6 ท่าน ต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านที่ 1 บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีความสอดคล้องกันทั้ง 6 ท่าน

2. บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง

ท่านที่ 1 มีนโยบายการโฆษณา ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว ทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ ทีวี Facebook และอินเทอร์เน็ต

ท่านที่ 2 มีป้ายบอกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

ท่านที่ 3 มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

ท่านที่ 4 มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

ท่านที่ 5 มีการจัดการด้านสาธารณสุข ด้านไฟฟ้าส่องสว่าง และน้ำประปา ระบบระบายน้ำที่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

ท่านที่ 6 มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว, มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

สรุป ควรมึนโยบายการโฆษณา ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ ทีวี Facebook และอินเทอร์เน็ต, มีป้ายบอกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน, มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว, มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน, มีการจัดการด้านสาธารณสุข ด้านไฟฟ้าส่องสว่าง และน้ำประปา ระบบระบายน้ำที่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว, มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว, มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

ตารางที่ 4.72 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 ท่าน บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	บุคคลที่ให้สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
ด้านที่ 2 บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม	ท่านที่ 1.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 2.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 3.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 4.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 5.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 6.	สอดคล้อง	
รวม	6 ท่าน	สอดคล้อง	

จากตารางที่ 4.72 สรุปได้ว่า สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนทั้ง 6 ท่าน ต่อ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านบทบาทการ

ส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม ความสะอาด บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีความสอดคล้อง กันทั้ง 6 ท่าน

3. บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคงอย่างไรบ้าง

ท่านที่ 1 ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนในชุมชน

ท่านที่ 2 ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น

ท่านที่ 3 มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน

ท่านที่ 4 มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม

ท่านที่ 5 พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการนักท่องเที่ยว

ท่านที่ 6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน

สรุป บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนในชุมชน ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชนต่อไป

ตารางที่ 4.73 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 ท่าน บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ		บุคคลที่ให้สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
ด้านที่ 3 บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง		ท่านที่ 1.	สอดคล้อง	
		ท่านที่ 2.	สอดคล้อง	
		ท่านที่ 3.	สอดคล้อง	
		ท่านที่ 4.	สอดคล้อง	
		ท่านที่ 5.	สอดคล้อง	
		ท่านที่ 6.	สอดคล้อง	
รวม		6 ท่าน	สอดคล้อง	

จากตารางที่ 4.73 สรุปได้ว่า สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนทั้ง 6 ท่าน ต่อ ด้านที่ 3 บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีความสอดคล้อง กันทั้ง 6 ท่าน

4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง และมีการจัดแนวทางการส่งเสริมพัฒนาให้ความรู้แนะนำสถานที่ ในการตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพระประแดง อย่างไร

ท่านที่ 1 การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ท่านที่ 2 การให้การศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ท่านที่ 3 การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ท่านที่ 4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

ท่านที่ 5 การท่องเที่ยวทำให้เกิดความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น

ท่านที่ 6 การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมสูญและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น

สรุป การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น, การให้การศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์, การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น, การท่องเที่ยวทำให้เกิดความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น, การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมสูญและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น

ตารางที่ 4.74 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 ท่าน บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านที่ 4 บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	บุคคลที่ให้สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
ด้านที่ 4 บทบาทการส่งเสริมด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ท่านที่ 1.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 2.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 3.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 4.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 5.	สอดคล้อง	
	ท่านที่ 6.	สอดคล้อง	
รวม	6 ท่าน	สอดคล้อง	

จากตารางที่ 4.74 สรุปได้ว่า สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนทั้ง 6 ท่าน ตอบอบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านที่ 4 บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสอดคล้อง กันทั้ง 6 ท่าน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน 3. เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แนวทางการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่นใน อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 แห่ง จำนวน 386 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ ผู้วิจัยจึงต้องกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างกรณีที่ไม่ทราบบุคลากรที่แน่นอน โดยใช้สูตรของ W.G. Cochran และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Convenience Sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่นใน อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบระดับบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้การทดสอบ t-test สำหรับข้อมูล จำนวนตามเพศ ส่วนข้อมูลจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ใช้การทดสอบ F-test หากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ต่อด้วยวิธีหาความแตกต่างรายคู่ของเชฟเฟ้ (Scheffé)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลวิจัยพบว่า บุคลากรผู้ตอบแบบสอบถาม 386 คน จำนวนสุ่มตัวอย่าง 196 คน

บุคลากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 และเป็นเพศหญิง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70 บุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 มีอายุ 20 – 30 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 อายุ 51 - 60 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และ อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ตามลำดับ บุคลากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมา

บุคลากรที่มีระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 อื่น ๆ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามลำดับ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 ระหว่าง 10 - 15 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ระหว่าง 16 - 20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 มากกว่า 20 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 และอื่น ๆ โปรตรระบุ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง รองลงมาคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ

บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลแหล่งน้ำ ปราศจากขยะผลิตภัณฑ์หรือสินค้ามีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึกและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว ตามลำดับ รองลงมาคือ มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีป้ายการบอกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ตามลำดับ

บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรองลงมาคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการการท่องเที่ยว ตามลำดับ

บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา

โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รองลงมาคือ การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การให้การศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ของบุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งได้ คือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่าง

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งได้ ทั้ง 4 ด้าน คือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งได้ ทั้ง 4 ด้าน คือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 4 บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งได้ คือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน พบว่า บุคลากรมีความเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริม

การท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง, บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ, บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ

5.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เรียงลำดับดังนี้

1) บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

จากการศึกษาครั้งนี้ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ การใช้บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ คือ ควรจัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ, ควรดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย ที่เกี่ยวข้องและชุมชน ช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปรับปรุงในด้านการปลูกป่าและป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นธรรมชาติอย่างยั่งยืน, จัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าให้มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของ ที่ระลึก ในบริเวณพื้นที่ ๆ ปล่อยว่าง เช่น บริเวณศาลาริมคลองลัดโพธิ์ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีการผลิตสินค้าพื้นบ้าน เช่นอาหาร และของพื้นบ้าน มาจำหน่ายในวัน เสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนมาออกกำลังกายและมาเที่ยวชมสวนอนุสรณ์สถาน สวนสุขภาพ คลองลัดโพธิ์ ได้บริโภคสินค้า และเป็นการต่อยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ,ดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย, แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ

2) บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ ควรมีการส่งเสริมการโฆษณา ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว ทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ ทีวี Facebook และอินเทอร์เน็ต, มีป้ายบอกกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน, มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว,

2. มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน, มีการจัดการด้านสาธารณูปโภค ด้านไฟฟ้าส่องสว่าง และน้ำประปา ระบบระบายน้ำที่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว, มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว, มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน เป็นต้น

3) บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง

จากการศึกษาครั้งนี้ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ

1. ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนในชุมชน

2. ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น, มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน, มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม, พัฒนา

ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการ ท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชนต่อไป

4) บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาครั้งนี้ บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ

1. การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น, การให้การศึกษาคณะแพทยศาสตรบัณฑิตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์,

2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น, การท่องเที่ยวทำให้เกิดความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น, การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมสูญและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น

5.1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1. บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว **บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ** คือ ควรจัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ, ควบคุมถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย ที่เกี่ยวข้องและชุมชน ช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปรับปรุงในด้านการปลูกป่าและป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นธรรมชาติอย่างยั่งยืน, จัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของ ที่ระลึก ในบริเวณพื้นที่ ๆ ปล่อยว่าง เช่น บริเวณศาลาริมคลองลาดโพธิ์ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีการผลิตสินค้าพื้นบ้าน เช่นอาหาร และของพื้นบ้าน มาจำหน่ายในวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนมาออกกำลังกายและมาเที่ยวชมสวนอนุสรณ์สถาน สวนสุขภาพคลองลาดโพธิ์ ได้บริโภคสินค้า และเป็นการต่อยอดผลิตภัณฑ์ OTOP, ควบคุม ถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย, แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ

2. บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว **บทบาทการส่งเสริมด้านการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก** ควรมีนโยบายการโฆษณา ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ ทีวี Facebook และอินเทอร์เน็ต, มีป้ายบอกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน, มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว, มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน, มีการจัดการด้านสาธารณูปโภค ด้านไฟฟ้าส่องสว่าง และน้ำประปา ระบบระบายน้ำที่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว, มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว, มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

3. บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว **บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง** ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนในชุมชน ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น, มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน, มีการนำ

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม, พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการ ท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชนต่อไป

4. บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว **บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น, การให้การศึกษเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์, การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น, การท่องเที่ยวทำให้เกิดความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น, การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมสูญและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาเชื่อมโยงกับแนวคิด นำมาอภิปรายผลในครั้งนี้มีหลายประเด็นด้วยกัน ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

5.2.1 วิเคราะห์บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิจัย บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยรวม ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ชุมชนได้ เพราะเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยนักท่องเที่ยว มีการนำแนวทางในการปฏิบัติปรับปรุงและต่อยอดการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ให้คงอยู่ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และคงไว้ซึ่งการอนุรักษ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตลอดไป ตลอดจนกระแสการส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่สร้างความต้องการในการท่องเที่ยวของภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนเกษตรดั้งเดิมแบบยกท้องร่อง ซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ของภาครัฐ และตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ การมีผู้นำอย่างเป็นทางการที่ดำรงตำแหน่งนายก อบต. ตลอดจนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงสามารถขยายผลการท่องเที่ยวไปเชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง เช่น ด้านคมนาคม สาธารณูปโภคต่าง ๆ การรื้อฟื้นวัฒนธรรมประเพณี เป็นต้น **ซึ่งสอดคล้อง** กับงานวิจัยของ **รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์ (2559)** ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบัน อบต. เป้าหมายส่วนใหญ่เข้าไปมีบทบาทในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 ฉบับที่ 2) ได้กล่าวถึง การกระจายอำนาจด้านการท่องเที่ยวมาสู่

อปท. โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมอบอำนาจการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้แก่ อปท. ในพื้นที่ โดย อปท. สามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติ ทั้งนี้ การเข้าไปมีบทบาทของ อปท. ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ แห่งชาติซึ่งดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว โดยสนับสนุนงบประมาณ การอบรมความรู้ การศึกษาดูงาน การสร้างตลาดสินค้าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อสร้างกิจกรรมให้กับเส้นทางท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ การสนับสนุนสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวภายในบริเวณอุทยานแห่งชาติ และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ นางทิพย์ชญา พจน์ลงศิลป์ รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ(รักษาการ) **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อที่ว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง รองลงมาคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการสัมภาษณ์โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ดังตารางที่ 4.62 สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนบุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน**

เมื่อพิจารณาในรายด้านแต่ละข้อ สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มีการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลแหล่งน้ำ ปราศจากขยะผลิตภัณฑ์หรือสินค้ามีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึก ทางเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่นและท้องที่ ที่เกี่ยวข้องและชุมชน ช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปรับปรุงในด้านการปลูกป่าและป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นธรรมชาติอย่างยั่งยืนให้คงสภาพสีเขียวไว้ เพื่อเป็นที่ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติจัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ ดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย มีการจัดแต่งร้านค้าอย่างกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาสินี วิทยาภรณ์ และคณะ (2562 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ผลกระทบจากการท่องเที่ยวความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ภาคเอกชนที่

ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้นำชุมชนในท้องถิ่นบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 6 คน และความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน ด้วยแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการ SWOT Analysis และเสนอแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยวิธี TOWS Matrix ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลยุทธ์การพัฒนาเชิงรุก ได้แก่ การวางแผนพัฒนาโดยประชาชนในชุมชนร่วมใจกันอนุรักษ์ ดูแลรักษาฟื้นฟู ทรัพยากรภายในทางธรรมชาติ สถานที่ และทรัพยากรภายนอกชุมชน เอื้อต่อการพัฒนาเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง กลยุทธ์การพัฒนาเชิงป้องกัน ได้แก่ สร้างองค์ความรู้ด้านอนุรักษ์ ดูแล รักษาพื้นที่ และสืบทอด ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันปรับเปลี่ยนค่านิยมในชุมชนกลับมาทำงานในชุมชนมากขึ้น กลยุทธ์การพัฒนาเชิงแก้ไข ได้แก่ จัดตั้งโครงการร่วมกับผู้นำชุมชน ทำทางระบายน้ำเสียในชุมชน เพื่อความสะอาดร่มรื่นเหมาะกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวโอโซน ที่ได้รับความนิยมและเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลยุทธ์การพัฒนาเชิงรับ ได้แก่ สร้างเว็บไซต์เพื่อเพิ่มช่องทางการติดต่อ สื่อโฆษณา ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น นำผลผลิตของคนในชุมชนมาแปรรูป ทำเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนบางกระเจ้า เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและยังสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ **จำเริญ ฉัตรชัย ปานลิ้ม** ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว และ **นายธีรพล พิษทองกลาง** ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลแหล่งน้ำ ปราศจากขยะผลิตภัณฑ์หรือสินค้ามีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึกและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในรายด้านแต่ละข้อ ด้านที่ 1 บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **อภิปรายได้ว่า** การสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ นายกองการบริหารส่วนตำบล ที่มีแนวคิดเนื่องจากเล็งเห็นว่าชุมชนมีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาตนเองได้ในหลายด้าน ทั้งด้านภูมิศาสตร์ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บางกระเจ้าหรือ “กระเพาะหมู” โดยพื้นที่บางกระเจ้าเป็นพื้นที่อนุรักษ์สีเขียวของกรุงเทพมหานคร และตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมชาติแวดล้อม และเป็นที่ยอมรับว่ามีธรรมชาติแวดล้อมและอากาศที่บริสุทธิ์ติดอันดับของเอเชีย ที่อยู่ใกล้เมืองหลวงและเขตอุตสาหกรรม รวมถึงการเป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และยังเป็นแหล่งธรรมชาติที่เป็นสวนเกษตรแบบยกท่อนร่อง ยังมีการนำเสนอวิถีชีวิตท้องถิ่นที่ยังคงความเรียบง่าย ความมีน้ำใจและการต้อนรับที่อบอุ่น ผ่านผู้จำหน่ายสินค้า รวมถึงการรื้อฟื้นประเพณีวัฒนธรรมที่แสดงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น และยังได้รับความร่วมมือด้วยดีจากชาวบ้าน ชุมชน เช่นตัวอย่าง ที่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นเจ้าของที่ดินบริเวณที่จัดทำตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ในการอนุญาตให้ทำถนนและสะพานคอนกรีตผ่านที่ดินของตน เพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนในชุมชนบางน้ำผึ้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **โชติ บดีรัฐ (2563 : บทคัดย่อ)** ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตพื้นที่ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของบทบาท เปรียบเทียบบทบาท และหาแนวทางการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตพื้นที่ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรจำนวน 378 คน และเชิงคุณภาพ ประชากรจำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมาน นำมาแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการทดสอบค่าสถิติ T - test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาตามลำดับคือ การส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในชุมชน และบทบาทของผู้นำท้องถิ่น 2) เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะในการอยู่อาศัย มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานภาพและระดับการศึกษา ไม่มีผล 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินงานต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ ควรมีการจัดศูนย์บริการการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นในแต่ละพื้นที่ รองลงมา คือ ควรสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละหมู่บ้าน มีการชี้แจงรายรับ - รายจ่ายกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ข้อที่ว่า “มีการจัดแต่งร้านค้าอย่างกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก” อภิปรายได้ว่า ด้านพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยวบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเด่นด้านธรรมชาติ สะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่เกษตรดั้งเดิม ประกอบกับการเป็นพื้นที่อนุรักษ์ ทำให้พื้นที่ยังคงความเป็นธรรมชาติ ที่เป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวในรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ยังมีผู้จำหน่ายอาหารหลายรายที่ตั้งร้านอยู่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และการได้ชมสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายตลอดจนแหล่งวัฒนธรรมที่ยังคงความเป็นสถานที่เก่าแก่ ผลการวิจัย **บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ** ต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว ตามลำดับ รองลงมาคือ มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีป้ายการบอกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ตามลำดับ

ด้านที่ 2 บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายได้ว่า บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่ามีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลแหล่งน้ำ ปราศจากขยะผลิตภัณฑ์หรือสินค้ามีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ **บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม** “ควรมีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว” ควรมีการบริหารจัดการประชาสัมพันธ์ ด้านการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาท่องเที่ยวในด้านความปลอดภัย และการบริการให้นักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันมีความเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว เพิ่มเติมเรื่องห้องน้ำ ให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ควรมีแสงสว่างเรื่องไฟฟ้าสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารให้นักท่องเที่ยวได้ทราบอย่างทั่วถึง และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัย **ณัชญาญ์ รัตนวรกานต์ (2561 : บทคัดย่อ)** ได้ทำวิจัยเรื่ององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นกับมาตรการทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กฎหมายขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี และเพื่อจัดทำมาตรการทางกฎหมายขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ผลการวิจัย พบว่ากฎหมายจัดตั้งองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นมีขอบเขตที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว มากที่สุดโดยเฉพาะด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นจำแนกตามลักษณะพื้นที่ และการได้รับรางวัลแตกต่างกันจังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์จำนวนใกล้เคียงกันการจัดทำมาตรการทางกฎหมายขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแหล่งท่องเที่ยว ขอบเขตของกฎหมายที่ให้อำนาจการมีส่วนร่วมของชุมชน อัตลักษณ์ของท้องถิ่น และการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อให้ การบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย ดังกล่าวมีประสิทธิภาพจะต้องมีมาตรการการบังคับทางปกครอง มาตรการบังคับทางอาญาและมาตรการบังคับทางแพ่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด **และยังสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของนายวัชร เต็มวรธนภัทร์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง** ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อที่ว่า” มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว **อภิปรายได้ว่า** บทบาทขององค์ประกอบท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีการอนุรักษ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีผู้นำที่เข้มแข็งและเป็นนายก อบต. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการแก้ไขปัญหาชุมชน มีกำลังและงบประมาณในการดำเนินการที่ต่อเนื่องและการมีเครือข่ายที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่นทำให้ได้รับความเกรงใจมากกว่าผู้นำที่ไม่มีเครือข่ายอำนาจทางการเมือง เงื่อนไขเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนา บทบาทขององค์ประกอบท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในเรื่องของการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก เช่นภายในสถานที่ท่องเที่ยวมีที่นั่งพักผ่อนให้กับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ในบริเวณสวนอันเป็นธรรมชาติ มีกิจกรรมสันทนาการด้านขี่จักรยานชม

ธรรมชาติของชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้วิสาหกิจชุมชน การจำหน่ายสินค้าและกิจกรรมที่จัดทำขึ้นสะท้อนให้เห็นภูมิปัญญา วิถีชีวิตของท้องถิ่นและธรรมชาติในพื้นที่ ตลอดจนมีการคมนาคมที่สะดวกหลายเส้นทางสามารถเดินทางไปกลับได้ภายในวันเดียว จึงได้รับความสนใจจากประชาชนทุกระดับ โดยเฉพาะประชาชนระดับล่างและระดับกลางของภาคเมือง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “มีนโยบายการโฆษณาประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ Facebook และอินเทอร์เน็ต” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ของสถานที่ท่องเที่ยว ในอำเภอพระประแดง เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางนิเวศ และการเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่ประกอบด้วยชาติพันธุ์ไทยเชื้อสายมอญ และมีศาสนสถานที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น วัดทรงธรรมวรวิหาร เป็นวัดรามัญที่เก่าแก่ สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 2 วัดโปรดเกศเชษฐาราม และวัดป่าเกต ที่สร้างในสมัยรัชกาลที่ 3 และยังมีวัดอีกมากมายที่ประชาชนคนรุ่นเก่ามักชอบมาเที่ยววัดฟังธรรม ชมความสวยงามของศิลปะวัฒนธรรมอันเก่าแก่ประกอบกับสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีความเป็นธรรมชาติ และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมเป็นจำนวนมากทำให้เกิดความประทับใจและชื่นชมต่อสถานที่ โดยเฉพาะ สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีความร่มรื่น ด้วยธรรมชาติและอากาศที่บริสุทธิ์ ผลการวิจัย บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายได้ว่า มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรองลงมาคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการการท่องเที่ยว ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เนตรทราย แยมเจริญ** (2559 : 172 - 173) จากการศึกษา “นโยบายการท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” พบว่า นโยบายการท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ชุมชนเรื่องผลผลิตทางการเกษตรได้เพราะเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยนักท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง มีการนำนโยบายมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติปรับปรุงและต่อยอดการดำเนินงานของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ให้คงอยู่ในการบริหารจัดการตลาดที่มีคุณภาพ และคงไว้ซึ่งนโยบายอนุรักษ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตลอดไป ตลอดจนกระแสรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่สร้างความต้องการในการท่องเที่ยวของภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรดั้งเดิมแบบยกท้องร่อง ซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ของภาครัฐมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 และตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ การมีผู้นำอย่างเป็นทางการที่ดำรงตำแหน่งนายก อบต. ทำให้สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาขยายแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงสามารถขยายผลการนโยบายการท่องเที่ยวไปเชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง เช่น ด้านคมนาคม สาธารณูปโภคต่าง ๆ การรื้อฟื้นวัฒนธรรมประเพณี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ **ร.ต.พิพิธนันท์ จินตามรกฏปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง** พบว่า บุคลากรมีความ

คิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรองลงมา คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการ การท่องเที่ยว ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคงสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง “ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น” โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตระหนักถึงสถานการณ์และแนวโน้มด้านทรัพยากรป่าไม้ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ด้านป่าไม้ของจังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงปี พ.ศ. 2559 - 2561 พบว่า พื้นที่ป่าไม้ ป่าชายเลน จำนวน 14,300 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.43 ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2560 จะเห็นได้ว่า พื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกพืชไร่ พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ และที่รกร้างลดลง ซึ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2559 ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้ก่อให้เกิดการรื้อฟื้นประเพณีท้องถิ่นและวัฒนธรรมประเพณีในเทศกาลต่าง ๆ ทั้งด้านภูมิปัญญาในการทำอาหารและขนม การทำเครื่องสานจากวัสดุธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น การคิดค้นต่อยอดภูมิปัญญาในการผลิตสินค้า OTOP เป็นต้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุชาติ รักเกื้อ** (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร และ 2) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบล นครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร มีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสอบถามผู้บริหารเทศบาล ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว คณะกรรมการชมรมส่งเสริม การท่องเที่ยวโดยชุมชนนครชุม จำนวนทั้งสิ้น 55 คน และ 2) การสัมภาษณ์ผู้มีความรู้และประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหาตามลำดับ ผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว รองลงมาคือ ด้านการตลาดการท่องเที่ยว และด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านการบริการท่องเที่ยว ส่วนแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญได้แก่ 1) ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้วให้ชุมชนบริหารจัดการตนเองสามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยจัดกิจกรรมชมวิถีชีวิตในชุมชน มีส่วนร่วมในการหาตลาด การหานักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมเส้นทางท่องเที่ยวตามรอยพระพุทธศาสนาให้

หลากหลายเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ และ การจัดกิจกรรมสาธิตการทำพระเครื่องเมืองนครชุมแบบเจาะลึกถึงแหล่งเรียนรู้ ฝึกอบรมให้ความรู้กับเจ้าของแหล่งสาธิตการทำพระเครื่อง เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี 2) ด้านการบริการการท่องเที่ยว ควรจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกไว้บริการนักท่องเที่ยวและให้พ่อค้าแม่ค้าแต่งกายแบบย้อนยุค เพื่อเป็นการสร้างเสน่ห์และดึงดูดนักท่องเที่ยว จัดบริการ ยุวมัคคุเทศก์หรืออาสาสมัครนำเที่ยวของชุมชน และจัดบริการที่พักที่สะอาดและปลอดภัย ไว้บริการนักท่องเที่ยว และ 3) ด้านการตลาดการท่องเที่ยว ควรสนับสนุนให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จัดระบบการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มีคุณภาพโดยปรับปรุงและตรวจสอบการประชาสัมพันธ์ในเฟซบุ๊กหรือเว็บไซต์ของเทศบาลให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันและทันสมัย และการร่วมมือกับสมาคมการท่องเที่ยวภาคธุรกิจโรงแรมที่พักในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีมากขึ้น เช่น การให้ส่วนลดค่าอาหารและที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนในชุมชน การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน 3. มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนในชุมชนร่วมประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการการท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมี บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง

ด้านที่ 4 บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายได้ว่า

บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รองลงมาคือ การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การให้การศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รองลงมาคือ การท่องเที่ยวกระตุ้น

ให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การให้การศึกษาดูแลประชาชนสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์” ทั้งนี้การพัฒนาการท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นธุรกิจที่หวังผลกำไรในเวลาต่อมา สถานที่จัดตลาดจะจัดใกล้ชุมชนที่อยู่อาศัยเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้บริโภค การท่องเที่ยวแต่ละที่จะมีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนนำมาจัดจำหน่าย ซึ่งเป็นสินค้าพื้นบ้าน เช่น ผลไม้ ต้นไม้ นานาชนิด หรือผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและมีเอกลักษณ์แตกต่างกันไปแต่จะเป็นที่รับรู้ของผู้บริโภคที่จะไปจับจ่ายใช้สอย มีเครือข่ายทางสังคมของคนในอาชีพเดียวกัน มีความคิดความเชื่อเป็นชุมชนขนาดเล็กที่มีพ่อค้าแม่ค้าเป็นประชากรที่อยู่ร่วมกันในช่วงเวลาหนึ่ง มีกฎระเบียบที่เป็นที่รับรู้กันเองโดยมีผู้จัดตลาดที่มาจากองค์กรบริหารส่วนตำบล มาเป็นผู้นำชุมชนในผลิตภัณฑ์ของชุมชนต่อไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อรรถกร จิตกุล (2561)** ได้ทำวิจัยเรื่องบทบาทของชุมชนในท้องถิ่นต่อการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ กรณีศึกษาชุมชนวนอุทยานเขากระโดง ผลการศึกษาวิจัยบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว วนอุทยานเขากระโดง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีข้อสังเกตและอภิปรายผลที่สำคัญ ดังนี้ บทบาทของชุมชนต่อการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว วนอุทยานเขากระโดง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยวและบริการ ด้านราคา ด้านทำเลที่ตั้ง ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านผลิตภาพ โดยรวมทั้ง 8 ด้าน พบว่า ประชาชนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวมีบทบาท ต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดท่องเที่ยว วนอุทยานเขากระโดง อยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมแล้วชุมชนเริ่มเข้ามามี บทบาทต่อแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กับที่อยู่อาศัยของตน บางครั้งรัฐบาลไม่สามารถเข้ามาควบคุมดูแลสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งได้อย่างทั่วถึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนเข้ามาช่วยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การสร้าง กระบวนการมีส่วนร่วม ส่งผลให้คนในชุมชนมีความรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถของตน เกิดลักษณะชุมชนแห่งการช่วยเหลือและเอื้ออาทรต่อกัน ส่งผลให้ชุมชนนั้นสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาไปสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็งที่ยั่งยืนกิจกรรม พัฒนาต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพชุมชน การเริ่มต้นกิจกรรมต้องอาศัยผู้นำชุมชน ที่คนในชุมชนเคารพนับถือ เป็นผู้บุกเบิกชักนำขั้นตอนการดำเนินงานต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (ทิพย์สุดา พุฒจร. 2559 - 27) 1. ร่วมรับรู้ ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงนโยบายและแผนงานพัฒนา 2. ร่วมคิด ร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมกันตัดสินใจ และสร้างรูปแบบเพื่อแก้ไขปัญหา 3. ร่วมทำ ร่วมปฏิบัติการดำเนินงานตามโครงการและแผนงาน 4. ร่วมรับผลประโยชน์ ในโครงการหรือกิจกรรม 5. ร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผล **และยังสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของนายสมทรง ปัญญาวิชัย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า** ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อที่ว่า “การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์” อภิปรายได้ว่า “บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เช่น ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ผลิตจากธรรมชาติ จะมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับจากนักท่องเที่ยว จะต้องประกอบไปด้วยความเข้มแข็งของชุมชน

ท้องถิ่นและความยั่งยืน พิจารณาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ที่ผ่านมา ดำเนินการโดย อบต.เป็นหลัก ผู้จำหน่ายสินค้ามีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ในระดับที่แตกต่างกันส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นและความต้องการผ่านเวทีประชาคมและเวทีการประชุมให้ความร่วมมือตามกำหนดของ อบต. และภาคส่วนของการท่องเที่ยวในการให้บริการแก่ลูกค้า และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์โดยตรงด้านเศรษฐกิจ แต่ยังคงขาดการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนงานเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว การประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการรับมือข้อต่อปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า กระบวนการบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นับว่าประสบความสำเร็จแต่ก็ต้องมีการพัฒนา และส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อความสมดุลและยั่งยืน พัฒนาระดับมาตรฐานสินค้า บริการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างกิจกรรมการจัดการด้านการท่องเที่ยวแก่ทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นในการท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์สืบทอด บุคลากรมีการใช้ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

5.2.2. การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมบุคลากร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ในเบื้องต้นว่า เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว แตกต่างกัน ซึ่งเพศชายมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่าเพศหญิง ส่วนบุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ดังนี้

1) จากสมมติฐานที่ 1 บุคลากรที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า บุคลากรทั้งสองเพศต่างก็มีแนวทางความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการที่ต่างกัน เช่น โดยบุคลากรที่เป็นเพศชายมีการมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าเพศหญิงทั้ง 4 ด้าน คือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง

บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **โชติ บดีรัฐ** (2563: บทคัดย่อ) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของบทบาท เปรียบเทียบบทบาท และหาแนวทางการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตพื้นที่ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ผลวิจัยพบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตพื้นที่ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ระยะในการอยู่อาศัย มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานภาพและระดับการศึกษา ไม่มีผลโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2) จากสมมติฐานที่ 2 บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า บุคลากรมีอายุต่างกัน แต่ก็ต้องปฏิบัติงานตามบทบาท และอยู่ในการตรวจสอบของประชาชน อายุจึงไม่มีผลต่อการบริหารงานด้านบทบาทขององค์กรปกครองส่วนตำบล ทุกคนมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและเพื่อประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุรธานี วิทยาภรณ์ และคณะ** (2562: บทคัดย่อ) การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ผลกระทบจากการท่องเที่ยวความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า แตกต่างกัน ตาม อายุ และระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3) จากสมมติฐานที่ 3 บุคลากรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ระดับการศึกษาไม่สามารถชี้วัดพฤติกรรมบุคลากรที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์** (2559) จากการศึกษาพบว่า “การเข้าไปมีบทบาทของ อปท. ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานชาติ แห่งชาติซึ่งดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว โดยสนับสนุนงบประมาณ การอบรมความรู้ การศึกษาดูงาน การสร้างตลาดสินค้าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อสร้างกิจกรรมให้กับเส้นทางท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ การสนับสนุนสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวภายในบริเวณอุทยานแห่งชาติ และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ” “ผลการวิจัย พบว่าระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมี 4 ด้าน คือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

4) จากสมมติฐานที่ 4 บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประสบการณ์การทำงาน ทำให้เข้าใจหลักเกณฑ์ กฎเกณฑ์ ไม่มีข้อจำกัดในการผลิต เพราะไม่ต้องพึ่งดินฟ้าอากาศเหมือนการเกษตร ผลผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เสนอขายให้นักท่องเที่ยวคือความสวยงามของธรรมชาติ หาดทราย ชายทะเล ป่าไม้ ภูเขา สภาพอากาศ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น ตลาดน้ำ ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน ไม่ผันแปร หรือขึ้นอยู่กับสภาพฝนฟ้าอากาศ ดังเช่น การผลิตด้านการเกษตร หรืออุตสาหกรรมอื่น ๆ ไม่ต้องลงทุนและใช้เทคโนโลยีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงได้รับการสนับสนุนและกระตุ้นจากองค์กรท่องเที่ยวโลกอย่างจริงจัง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปัญญา คล้ายเดช และคณะ (2561 : 111 - 112)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่มีต่อการพัฒนาวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมี 4 ด้านคือ คือ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ ดังนี้

ผลการศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรรักษามาตรฐานบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ให้ถึงระดับมากที่สุด โดยนำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ ไปเป็นแนวทางการนำบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อไป

การเสนอแนะเชิงบทบาทเป็นรายด้าน ตามลำดับดังนี้

1.จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 ได้แก่ บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงคือมีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการ

ดูแลแหล่งน้ำ ปรากฏจากขยะผลิตภัณฑ์หรือสินค้ามีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึก
 คูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อยมีการจัดแต่งร้านค้าอย่างกลมกลืน
 กับสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวและมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ
 ต่างประเทศ ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและท้องที่ ที่เกี่ยวข้องและชุมชนช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 ได้แก่ บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม
 ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และมีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความ
 ปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว เนื่องจากอำเภอพระประแดง มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม
 เชิงศาสนา เชิงประวัติศาสตร์ เชิงนิเวศ เชิงสุขภาพ และประเพณีที่สำคัญ เนื่องจากมีพื้นที่ติดต่อกับ
 กรุงเทพฯ และจังหวัดปริมณฑล ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายเชื่อมโยงเป็นเส้นทางท่องเที่ยว ทั้งนี้
 สามารถเดินทางไปกลับได้เพียง 1 วัน จึงทำให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเดินทาง และในอนาคตจะมี
 นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ได้มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว
 อย่างชัดเจน มีป้ายการบอกระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว
 อย่างชัดเจน ในการที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอพระประแดง ต่อไป

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 ได้แก่ บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและ
ความมั่นคง ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วม
 ประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ทั้งนี้หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการ
 ประชุม ในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว เช่น ด้านการท่องเที่ยวและ
 บริการ ทำอย่างไรจะให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยว การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นัก
 นักท่องเที่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติให้มีความพร้อมใน
 การบริการการท่องเที่ยว ให้เกิดความประทับใจในการท่องเที่ยว และกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวอีก

4) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 4 ได้แก่ บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ การท่องเที่ยวทำให้
 ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของ
 ชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การให้การศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
 สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมโทรมและเห็นคุณค่าของ
 สิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น การท่องเที่ยวทำให้เกิดความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมแก่ชุมชน
 ท้องถิ่น การท่องเที่ยวทำให้เกิดความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ยัง
 สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 5 ปี คือ พ.ศ. 2561 - 2565 ฉบับบทวน ปี พ.ศ. 2564
 ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายการพัฒนา พันธกิจ ตำแหน่งการพัฒนาจังหวัด “เมืองอุตสาหกรรมสะอาด
 ปลอดภัย น่ายุ” เป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ว่า “เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย แหล่ง
 ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลกับการ
 พัฒนาเมือง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมั่นคงปลอดภัย”

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผลจากการวิจัยยังมีประเด็นที่น่าศึกษาหลายประเด็น และงานวิจัยนี้ไม่อาจนำมาศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยว ประชาชน และผู้ประกอบการเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอพระประแดง ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอนาคต เช่น บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ นับว่ามีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ ซึ่งบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง ได้มีแนวคิดอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ที่อย่างยั่งยืน มีการจัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าให้มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึก เช่นที่ ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งมีการส่งเสริมมีการจัดตั้งร้านค้าอย่างกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม มีการจัดตั้งร้านค้าอย่างกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ การสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่ม 20, 21, 23*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือทั่วไป

กมลรัตน์ หล้าสูงศักดิ์. (2528). *จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์มิตร.

กรองแก้ว อยู่สุข. (2535). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

กวี วงศ์พุด. (2539). *ภาวะผู้นำ*. (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพบัญชี).

กาญจนา คำสุวรรณ และนิตยา เสาร์มณี. (2524). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

การปกครอง, กรม. (2545). *ข้อมูลสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพมหานคร. กรมการปกครอง.

กิตติ ตย์คานนท์. (2530). *เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บัตเตอร์ฟลาย.

โกวิท พวงงาม. (2543). *การปกครองท้องถิ่นหลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร. ศิลปะบรรณาการ.

ชูป กาญจนประกร. (2509). *แบบของผู้นำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2549). *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2525). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิภา เมธาวิชัย. (2543). *วิทยาการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ลักษณะของผู้นำ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พีระพัฒนา.

_____. (2540). *ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโจน์. (2534). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซท.

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2543). *การวัดทัศนคติ*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด)*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์มิตร.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนาสรร.* นทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.* (2542). กรุงเทพมหานคร : บริษัทนาม มีบุ๊คส์ลิเคชั่น.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). *ภาวะผู้นำ.* กรุงเทพมหานคร : ไดมอนด์อิน บิสซิเนสเวิลด์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.* กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วรลัทธี กาญจนสูตร. (2546). *คัมภีร์บริหารการปกครองท้องถิ่น.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน.
- วิเชียร วิทยอดม. (2550). *ภาวะผู้นำ.* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธีระฟิล์ม และ ไซเท็กซ์ จำกัด.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคนอื่น ๆ. (2522). *จิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์.
- _____. (2543). *จิตวิทยา.* กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ส่งศรี ชมพูนงค์. (2547). *การวิจัย.* นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สมชัย วงษ์นายะ และ ทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์ (รศ.ดร.). (2551). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัย.* กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สมยศ นาวิการ. (2536). *การบริหาร.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- สุรพล พรหมกุล. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์.* กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สุวิทย์ ยิ่งวรพันธ์. (2546). *การบริหารท้องถิ่น.* นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสระกรวด. (2554). *แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2554 - 2556.* เพชรบูรณ์ : องค์การบริหารส่วนตำบลสระกรวด.
- อุทัย หิรัญโต. (2519). *สังคมวิทยาประยุกต์.* กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

- กอบแก้ว ดุลย์จำนงค์. (2541). “*ภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีมหาวิทยาลัยเอกชน : ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยรังสิต*”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จำลอง คำดีบุญ. (2545). “*ผลของการปราบปรามยาเสพติดในทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปฏิบัติการในสถานีตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์*”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตติ สุกใส. (2533). “*คุณลักษณะของผู้นำหรือแกนนำ กรณีศึกษา : ตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี*”. *รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัยพิสิฐ สายชล. (2556). “*คุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะคติของประชาชนตำบลนาทราย อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช*”. *สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ดวงอุมา โปธิวัฒน์. (2551). “*การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอนาจังหวัดอำนาจเจริญ*” *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสน- ศาสตรมหาบัณฑิต.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ต่อสกุล เกียรติเจริญ. (2551). “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การ พัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม”. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม.
- ธัญพัทธ์ รุ่งศรีอมรรักษ์. (2556). “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรี ตามความคิดเห็นของ ประชาชนเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง ออเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์”. *สารนิพนธ์ศาสตรมหา บัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ ปลื้มจิตต์. (2551). “การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริการซ่อมบำรุงและดูแล รักษาคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในตึกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช”. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหา บัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญยวีร์ ไชยอรธณิธิพร. (2553). “คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลแพรภษา อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ”. *รายงานการศึกษาระดับปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปรีชา บูลพิไชย. (2552). “คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลบ่อแดง อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา”. *รายงานการศึกษาระดับปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยาณี เหล่ากาวิ. (2547). “ความคิดเห็นของนักกีฬาฟุตบอลที่มีต่อผู้ฝึกสอนในการแข่งขันฟุตบอลไทย ลีก ครั้งที่ 8”. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนคริน- ทรวิโรฒ.
- พรพรรณ สุทธานนท์. (2535). “คุณลักษณะและวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล เมืองในเขตการศึกษา 12”. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรพร นันททวีผล. (2555). “ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร”. *สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วิไลพร วิชัย. (2551). “คุณลักษณะผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลแสงพันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ตาม การรับรู้ของประชาชน”. *รายงานการศึกษาระดับปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรวรรณ ชินพัฒนานาวนิช. (2546). “ความคิดเห็นของพนักงานต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารในเขต ธุรกิจ 6 บมจ. ทีที แอนด์.”. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ.

3) เอกสารอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

- บุญสม ยอดมาลี. (2546). “การสำรวจความต้องการการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีในจังหวัดลพบุรี”. *วิทยาสารกำแพงแสน*. ปีที่ 1 ฉบับที่ 3.

2. ภาษาอังกฤษ

1) Books

- Barbara Kelleman. (ed). (1984). *Leadership as a Political Act, in Leadership Multidisciplinary Perspectives*. New Jersey. Prentice – Hall.
- Fred E. Fiedler and Martin M. Chemers. (1974). *Leadership and Effective Management*. Glenview, Ill.. Scott, Foresman.
- Gary Dessler. (2004). *Management : Principles and Practices for Tomorrow's Leaders*, 3rd ed. New Jersey. Pearson Education, Inc.
- Hodge Billy J. & Herbert J. Johnson. (1970). *Management and Organization Behavior*. New York. John - Willey & Sons.
- Michael W. Drafke and Stan Kossen. (2002). *The Human Side of Organizations*, 8th ed. New Jersey. Prentice-Hall.
- Ralph M. Stogdill. (1967). *Personal Factor Associated with Leadership Survey of Literature in leadership*. Maryland Penguin Books.
- Robert N. Lussier. (2000). *Management Fundamentals*. New York. South - Western College Publishing.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. พระศรีวินยาภรณ์,ดร
 วุฒิการศึกษา Ph.D. Doctor of Buddhist Studies
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร
 บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน,ผศ,ดร.
 วุฒิการศึกษา ศน.ด.(พุทธศาสนศึกษา)
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสนศึกษามหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. ดร.สมภพ ระงับทุกข์
 วุฒิการศึกษา Ph.D. (Political Science)
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
 คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
4. ดร.ธำกูร หอมกลิ่น
 วุฒิการศึกษา ปร.ด. รัฐประศาสนศาสตร์
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
 คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
5. ดร.เกษภา ผาทอง
 วุฒิการศึกษา ร.ด (รัฐศาสตร์)
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
 คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ IOC

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/๖๐๕๕๒

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

กราบเรียน **พร: ศักดิ์เงินทวงค์, อ.ร.**

ด้วย นางสาวธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ ของหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ในการนี้ คณะสังคมศาสตร์ จึงกราบเรียนมาเพื่อขออนุมัติคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) แก่นักศึกษาเพื่อการเก็บข้อมูลงานเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป ซึ่งวันและเวลาในการดำเนินการนั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อด้วยตนเองในภายหลังอีกครั้ง

จึงกราบเรียนมาเพื่อขออนุมัติคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

พร: ศักดิ์เงินทวงค์
๖๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

พร: ศักดิ์เงินทวงค์
(พระมหาอรุณ ปณณารุโณ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๐๕๕๒

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

กราบเรียน **นางสาวทัญญา นวนนุฑฒิ, ผศ.จร.**

ด้วย นางสาวธัญสิตา บุตรจินดาเวศย์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ ของหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ในกรณีนี้ คณะสังคมศาสตร์ จึงกราบเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) แก่นักศึกษาเพื่อการเก็บข้อมูลงานเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป ซึ่งวันและเวลาในการดำเนินการนั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อด้วยตนเองในภายหลังอีกครั้ง

จึงกราบเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

พ. อ.พ.
(พระมหาอรุณ ปณณารุโณ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

ได้ ๖๓๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ หรือ
นางสาวทัญญา นวนนุฑฒิ
๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/ ๖๐๕๕๒

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร **ดร. สภาน วัชรพงศ์**

ด้วย นางสาวธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ ของหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การปกครอง
ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ในการนี้ คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุมัติคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) แก่นักศึกษาเพื่อการเก็บข้อมูลงานเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป ซึ่งวันและเวลาในการ
ดำเนินการนั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อด้วยตนเองในภายหลังอีกครั้ง

จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุมัติคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

๕๖๕๕
(พระมหาอรุณ ปณฺวารุโณ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

๗๗๗/๗๗

๗๗๗

๑๗ ธ.ค. ๖๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/ ๖๐๕๕๒ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร **ดร. ชูกร ทอภักดิ์**

ด้วย นางสาวธัญสิตา บุตรจินดาเวศย์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ ของหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การปกครอง
ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ในการนี้ คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) แก่นักศึกษาเพื่อการเก็บข้อมูลงานเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป ซึ่งวันและเวลาในการ
ดำเนินการนั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อด้วยตนเองในภายหลังอีกครั้ง

จึงเจริญพรมมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

๕/๑๕/๖๔
(พระมหาอรุณ ปณณารุโณ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

๕/๑๕/๖๔
๕/๑๕/๖๔
๑๐ ธ.ค. ๖๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/ ๖๐๕๖๒

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ๑๖. ภาณุภา มาทอง

ด้วย นางสาวธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ ของหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การปกครอง
ท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ในการนี้ คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) แก่นักศึกษาเพื่อการเก็บข้อมูลงานเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป ซึ่งวันและเวลาในการ
ดำเนินการนั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อด้วยตนเองในภายหลังอีกครั้ง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

(พระมทอรุณ ปณฺหารุณ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

ดร. ภาณุภา มาทอง
(คณบดี) ๒๕-๑๑-๒๕๖๔

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น เพราะข้อความจะมีความสัมพันธ์กันและมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้าน
- 2.1) บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
 - 2.2) บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 2.3) บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง
 - 2.4) บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือ
ธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 : ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ซึ่งข้อมูลที่ได้จะทำการวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 20 - 30 ปี

2. 31 - 40 ปี

3. 41 - 50 ปี

4. 51 - 60 ปี

5. 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

2. ระดับปริญญาตรี

3. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อื่น ๆ ระบุ.....

4. ประสบการณ์การทำงาน

1. น้อยกว่า 10 ปี

2. ระหว่าง 10 - 15 ปี

3. ระหว่าง 16 - 20 ปี

4. มากกว่า 20 ปี

5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ในช่องที่ตรงมากที่สุด

ความหมายในการตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นดังนี้ ให้คะแนน 5 = เห็นด้วยมากที่สุด, ให้คะแนน 4 = เห็นด้วยมาก, ให้คะแนน 3 = เห็นด้วยปานกลาง, ให้คะแนน 2 = เห็นด้วยน้อย, ให้คะแนน 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.1 บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ					
1.มีการสร้างทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นธรรมชาติ					
2.แหล่งท่องเที่ยวยังคงอนุรักษ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน					
3.จัดให้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศที่บริสุทธิ์ มีการดูแลและรักษาแหล่งน้ำ ปราศจากขยะ					
4.จัดให้มีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าให้มีความหลากหลาย เช่น สินค้า OTOP และของที่ระลึก					
5.ดูแลถนน ทางเดิน บริเวณรอบสถานที่ท่องเที่ยว มีความสะอาดเรียบร้อย					
6.มีการจัดแต่งร้านค้าอย่างกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม					
2.2 บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
1.มีการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว					
2.มีการจัดทำป้ายเพื่ออำนวยความสะดวกและแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน					
3.มีป้ายบอกระยะระยะทางแก่นักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน					
4.มีการจัดการด้านสาธารณูปโภค ด้านไฟฟ้าส่องสว่าง และน้ำประปา ระบบระบายน้ำที่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว					

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5.มีนโยบายการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ สถานที่ท่องเที่ยว ทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ ทิวี Facebook และอินเทอร์เน็ต					
2.3 บทบาทการส่งเสริมด้านสังคม วัฒนธรรมและความมั่นคง					
1.มีการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมและ ประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากร ทางการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดก ทางวัฒนธรรม					
2.การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ สร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ วัฒนธรรมของชุมชน					
3.มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อ สนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชน					
4.ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับเยาวชนในชุมชน					
5.ได้มีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุม ปรึกษาหารือถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่ เกิดขึ้น					
6.พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติให้มีความพร้อมในการบริการ ท่องเที่ยว					
2.4 บทบาทการส่งเสริมด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
1.การให้การศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
2.การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่า ของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น					

บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของชุมชนนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์					
4.การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น					
5.การท่องเที่ยวทำให้เกิดความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น					
6.การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนหาแนวทางในการรักษาการลดอัตราการเสื่อมสูญและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.1 ปัญหา

.....

.....

.....

3.2 แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง

“บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ”

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการ
ท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ข้อที่ 1 ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นอย่างไร

.....

ข้อที่ 2 ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นอย่างไร

.....

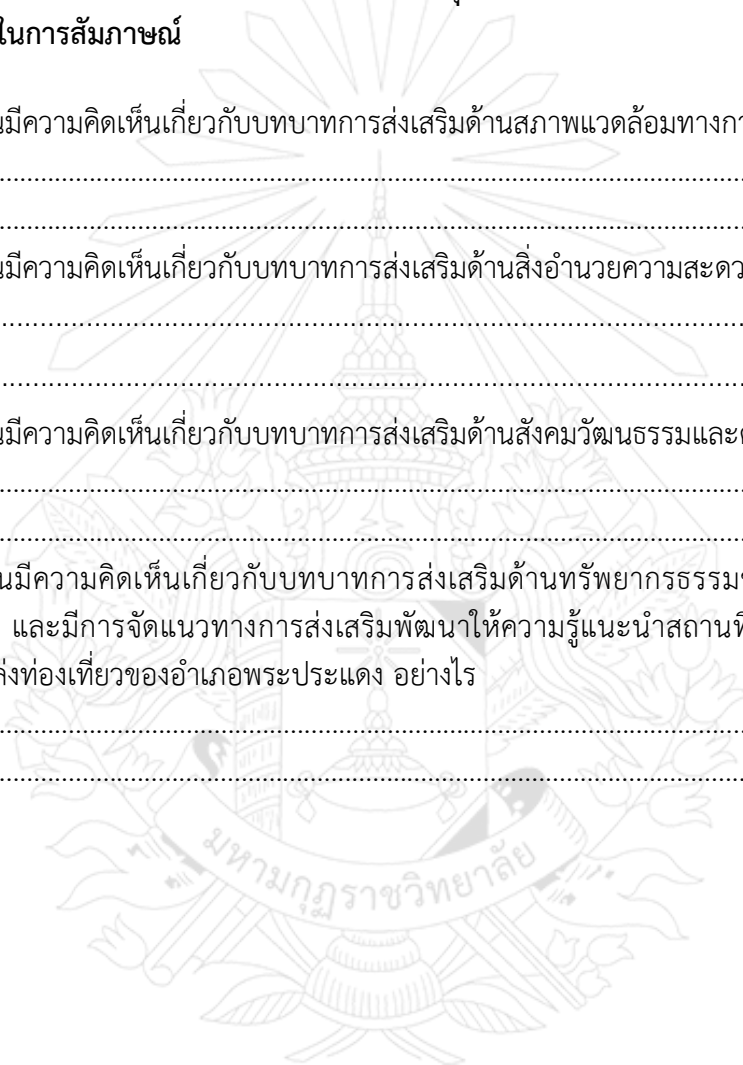
ข้อที่ 3 ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคงอย่างไร

.....

ข้อที่ 4 ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างไรบ้าง และมีการจัดแนวทางการส่งเสริมพัฒนาให้ความรู้แนะนำสถานที่ ในการตอบคำถาม
เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพระประแดง อย่างไร

.....

.....

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. นางทิพย์ชญา พจน์ลองศิลป์
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ(รักษาการ)
2. ว่าที่ ร.ต.พิพิธนนท์ จินตามรกฎ
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง
3. นายสมทรง ปัญญาวิชัย
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า
4. จำเริญชัย ปานปลื้ม
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว
5. นายธีรพล พิษทองกลาง
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ
6. นายวัชร เต็มวรรณภัทร์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
7. นายกฤษณะ อยู่สุข
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า (รักษาการ)
พื้นที่นอกเขต ในการทดลองเครื่องมือ แจกแบบสอบถาม Try out สำหรับเก็บข้อมูล
ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 1 สัมภาษณ์
นางทิพย์ชญา พจน์ลงศิลป์
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ(รักษาการ)

ภาพที่ 2 สัมภาษณ์
ว่าที่ ร.ต.พิพิธนนท์ จินตามรกฎ
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง

ภาพที่ 3 สัมภาษณ์
นายสมทรง ปัญญาวิชัย
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า

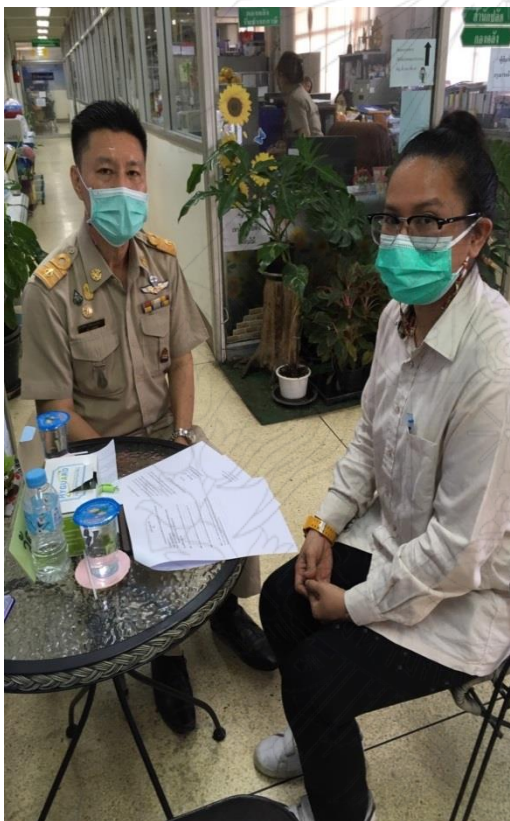
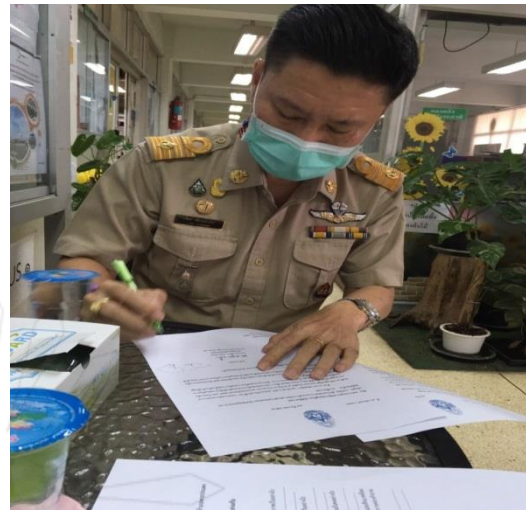
ภาพที่ 4 สัมภาษณ์
จำเอนฉัตรชัย ปานปลื้ม
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว

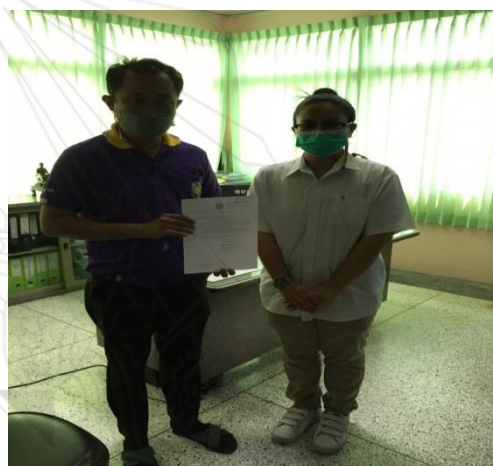
สัมภาษณ์ นายภวิษย์กัณฐพร มงคลชาติ
หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว

ภาพที่ 5 สัมภาษณ์
 นายธีรพล พิษทองกลาง
 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ
 ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ

ภาพที่ 6 สัมภาษณ์
นายวัชระ เต็มวรรณภัทร์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ภาพที่ 7 สัมภาษณ์
นายกฤษณะ อยู่สุข
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า (รักษาการ) พื้นที่นอกเขต ในการทดลองเครื่องมือ
แจกแบบสอบถาม Try out สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
 ถ.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
 โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๖๐
 www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๕๐๘/ว ๐๒๖

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
 เจริญพร นางทิพย์ชญา พงษ์ลงศิลป์ (รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางข่อย (รักษาการ) จังหวัดสมุทรปราการ)

ด้วย นางสาวธัญย์สิดา บุตรจินดาเวศย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๘ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มีความประสงค์เพื่อเข้าพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมมาเพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขออำนาจพร

(พระมหาอรุณ ปลอดประโณ)
 คณบดีคณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อ. ๒
 (พิมพ์ พงษ์ลงศิลป์)

สำนักงานคณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๘๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถนนสายนครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๐๘/ว ๐๖๕๕

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุญาติแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร ว่าที่ ร.ต.พิพิธนันท์ จินตามรกฏ (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ)

ด้วย นางสาวธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๔
นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มีความประสงค์เพื่อเข้าพื้นที่ในการแจก
แบบสอบถามเก็บข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อ
ขอความอนุญาติแจกแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขออำนาจพร

(พระมหาอรุณ ปณฺฑารุโณ)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ ต่อ ๓๓๕๖

โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๘๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถนนวิภาวดีรังสิต

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว ๐๖๒๕

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายสมทรง ปัญญาวิชัย (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ)

ด้วย นางสาวธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มีความประสงค์เพื่อเข้าพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขออำนาจพร

(พระมหาอรุณ ปญฺญารุโณ)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว ๐๕๕๕

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายธีระพล พิษทองกลาง (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ จังหวัดสมุทรปราการ)

ด้วย นางสาวธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มีความประสงค์เพื่อเข้าพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขออำนาจพร

(พระมทออรรุณ ปณณารุณ)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐

นายธีระพล พิษทองกลาง

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ

ที่ ยว ๗๙๐๘/ว ๐๙๘๔

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุญาติแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายวัชระ เต็มวรรณภัทร์ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง จังหวัดสมุทรปราการ)

ด้วย นางสาวธัญย์สิลา บุตรจินดาเวศย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง "บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ" มีความประสงค์เพื่อเข้าพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมมาเพื่อขอความอนุญาติแจกแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขออำนาจพร

(พระมหาอรุณ บดินธุโร)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๖

โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๕๐

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าพื้นที่ในการทดลองเครื่องมือแจกแบบสอบถาม Tryout

องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า

เลขที่รับ ๑๑

วันที่ ๕๓.๑.๒๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐

www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/๐๙๗๕

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเข้าพื้นที่ในการทดลองเครื่องมือ (Try out)

เจริญพร นายองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า จังหวัดสมุทรปราการ

ด้วย นางสาวธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๕๐๓๓๒๐๐๙ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทขององค์การปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มีความจำเป็นเพื่อเข้าพื้นที่ในการทดลองเครื่องมือ (Try out) สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่ในการทดลองเครื่องมือ (Try out) ดังกล่าว แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขออำนาจพร

(พระมหาอรุณ ปัญญาโร)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๘๐

นายกฤษฎะ อู่สุข
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

Item-Total Statistics

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance If Item Deleted	Corrected Item-Total	Alpha if Item Deleted	n
A1	50.57	207.43	0.45	0.95	30
A2	50.80	197.89	0.73	0.94	30
A3	50.97	204.38	0.49	0.95	30
A4	50.90	194.99	0.76	0.94	30
A5	51.03	203.14	0.45	0.95	30
A6	50.77	200.46	0.65	0.94	30
B1	50.80	196.51	0.63	0.94	30
B2	51.00	195.66	0.72	0.94	30
B3	50.87	194.95	0.70	0.94	30
B4	51.03	203.14	0.45	0.95	30
B5	50.57	207.43	0.45	0.95	30
C1	50.77	200.46	0.65	0.94	30
C2	51.13	203.91	0.46	0.95	30
C3	50.83	209.73	0.20	0.95	30
C4	51.00	205.86	0.35	0.95	30
C5	50.80	197.89	0.73	0.94	30
C6	50.97	204.38	0.49	0.95	30
D1	50.57	207.43	0.45	0.95	30
D2	50.80	197.89	0.73	0.94	30
D3	50.97	204.38	0.49	0.95	30
D4	50.90	194.99	0.76	0.94	30
D5	50.77	200.46	0.65	0.94	30
D6	51.13	203.91	0.46	0.95	30

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Item
53.27	215.444	14.678	25

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Case
.945	30

ภาคผนวก ซ
การวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC (Index of Congruence)

ตอนที่ 1 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามต่อ “บทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว”

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เพียงช่องเดียวเท่านั้น

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้คะแนน (IOC)					ผลรวม ของ คะแนน ΣR	ค่า IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.บทบาทการส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
2.บทบาทการส่งเสริมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3.บทบาทการส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรมและความมั่นคง								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้คะแนน (IOC)					ผลรวม ของ คะแนน ΣR	ค่า IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
4. บทบาทการส่งเสริมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก ฅ
ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan)

ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่มอร์แกน(Krejcie and Morgan)

จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
10	10	220	140	1,200	291
15	14	230	144	1,300	297
20	19	240	148	1,400	302
25	24	250	152	1,500	306
30	28	260	155	1,600	310
35	32	270	159	1,700	313
40	36	280	162	1,800	317
45	40	290	165	1,900	320
50	44	300	169	2,000	322
55	48	320	175	2,200	327
60	52	340	181	2,400	331
65	56	360	186	2,600	335
70	59	380	191	2,800	338
75	63	400	196	3,000	341
80	66	420	201	3,500	346
85	70	440	205	4,000	351
90	73	460	210	4,500	354
95	76	480	214	5,000	357
100	80	500	217	6,000	361
110	86	550	226	7,000	364
120	92	600	234	8,000	367
130	97	650	242	9,000	368
140	103	700	248	10,000	370
150	108	750	254	15,000	375
160	113	800	260	20,000	377
170	118	850	265	30,000	379
180	123	900	269	40,000	380
190	127	950	274	50,000	381
200	196	1,000	278	75,000	386

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล : นางสาวธัญย์สิตา บุตรจินดาเวศย์
 วัน เดือน ปีเกิด : วันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2534
 ที่อยู่ปัจจุบัน : 439/85 ม.2 ต.บ้านคลองสวน อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ 10290

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน

พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ. 2564 ศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่งงาน : ผู้จัดการ

สถานที่ทำงาน : ส.สง่าอะไหล่ยนต์

